ספרים נוספים · הדרך לתורה

שער האמונה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

שער האמונה

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/שער-האמונה/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

הקדמות 4
במקום הקדמה 4
מהי אמונה? 4
הוכחות להמצאות הבורא 5
קיומה של הנשמה באדם 5
הכרת הבורא מתוך תכונות הטבע 22
הוכחות לאמיתות התורה 30
מתן תורה 30
תגליות מדעיות 32
ארכיאולוגיה 35
נבואות שהתגשמו 37
הצופן התנכי 39
סיפורי נסים ונפלאות 42
האמונה שהכל לטובה 55
דרשות - אמונה ומצוות 77
סוף דבר 94

הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון CC BY-NC-SA 2.5 - **אסור בשימוש מסחרי**
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) **ל הרב יעקב יעקב שליט"א**
מתוך הספר שערי נחמה - נערך ונלקט ע"י הרב יעקב יעקב לע"נ יצחק בן לולו ז"ל
הערות והארות יתקבלו בברכה בכתובת: גני גד 7 בני ברק או בטל. 03-6190018

הקדמות

במקום הקדמה

אדם מכובד לבוש בהידור אוחז בידו תיק מפואר, המעיד כאלף עדים על מעמדו הנכבד. מעט מאחוריו פוסע אדם נוסף, ההולך ועוקב במבטו אחר אותו אדם חשוב ומהרהר בשאלת זהותו של האיש שסבר פניו מוכר לו. לפתע נשמט התיק מידו של האיש החשוב, והתגלגל מן המדרכה אל הכביש. אותו איש מכובד פלט קריאת בהלה - משאית כבדה הדוהרת במורד הכביש איימה לדרוס את התיק ותכולתו. לאיש המכובד נותרה שניה בודדת אחת בלבד להחליט אם לקפוץ לכביש, להציל את התיק ולסכן את חייו או להציל את עצמו במחיר של דריסת התיק על כל תכולתו. בשניה האחרונה קפץ האיש המכובד אל הכביש, הושיט ידו והשליך את תיקו אל המדרכה, המשאית לא הספיקה לבלום והאיש נרמס תחת גלגליה. עד הראיה שצפה במעשה חווה זעזוע קשה אך לאחר ההלם הראשון הלך במהירות לעבר התיק, שעבורו מסר האיש החשוב את נפשו וגופו, הרים אותו, ובאדישות גמורה השליך את התיק לפח האשפה. **הייתכן דבר כזה**?! איך הוא זורק בכזאת אדישות דבר שאדם חשוב ומכובד חרף את נפשו למות בעבור זה?
לכל הפחות היה עליו לפתוח את התיק, לבדוק ולראות מה הוא מכיל, הרי אדם חשוב מסר חייו עבור זה, כיצד אפשר לזרוק את זה כלאחר יד? עם ישראל צועד בדרך התורה מעל לשלושת אלפים שנה. בכל הדורות יהודים היו מוכנים למסור נפשם ואת כל היקר להם בעבור אמונתם. הבה ונבדוק מה טומן בתוכו "תיק האמונה".

מהי אמונה?

אמונה מתייחסת לדבר שאינו ברור ומוחלט, לדוגמה, החזאי אמר שמחר ירד גשם. אני מאמין שמחר ירד גשם אבל איני זאת יודע בודאות. ידיעה הינו דבר ברור ומוחלט בלי עוררין, אני יודע שאתמול ירד גשם.
עצם הכרת מציאות בורא העולם לכאורה היא בגדר של "אמונה", אלא שנאמר על זה בתורה: "**וידעת** היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ

מתחת אין עוד". כתב הרמב"ם: "יסוד היסודות ועמוד החכמות **לידע** שיש מצוי ראשון, והוא ממציא כל נמצא וכו'".

משמע שהאמונה בבורא העולם אינה צריכה להיות בגדר אמונה בלבד, אלא בגדר ידיעה. עולמנו מכיל אין-ספור יצורים חיים מתוכננים להפליא, המכירים ומפרנסים זה את זה, שכל אחד מהם מורכב מתאים חיים זעירים. כל תא מורכב מאטומים וכל אטום מכיל אנרגיה עצומה שיכולה להרוס עיר שלמה. לא יתכן שעולם זה שהוא מתוכנן, עם תנאים מדוייקים ליצירת חיים, נוצר "במקרה". כלומר - תכנון מעיד על מתכנן.

רוב המדענים יודעים שיש בורא לעולם, וגם אותם מדענים המאמינים שהעולם נוצר בהתפתחות אבולוציונית במשך מיליארדי שנים, גם הם מאמינים שיש בורא לעולם, רק שהם מכנים אותו "יד מכוונת". מבחינה הסתברותית הסיכוי (כך חישב מדען האבולוציה לקומט דה נואי) להווצרותה של פרודת חלבון יחידה הוא אחד ל- 10243 (מספר בעל 243 ספרות) ומה הסיכוי שתווצר מזה בקטריה, ומזה תא חי, בעל חיים מפותח ובסופו של דבר אדם החושב? את זה אפילו לא טרחו לחשב.

א"כ על מה נאמר אמונה? על כך שהקב"ה שברא אותנו, יודע עלינו, איכפת לו מאיתנו, שומר עלינו, נתן לנו תורה, יש סיבה ותכלית למה באנו לעולם, יש חיים לאחר המוות, יש שכר ועונש, יש עולם הבא וכד'.

בכל הדברים האלו שייך המושג "אמונה" ובחוברת זו ננסה להראות ע"י הוכחות לוגיות שכליות שגם בזה שייך לומר "ידיעה". ומה שנותר בגדר אמונה: שה' אוהב אותנו, רוצה להיטיב לנו וכל מה שה' עושה זה לטובה וגם על זה נדבר בע"ה בהמשך.

הוכחות להמצאות הבורא

קיומה של הנשמה באדם

"**וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים**"

האדם מורכב מגוף ונשמה. קיומה של מציאות רוחנית באדם נכתב פעמים רבות בתנ"ך, בגמרא, במדרשים, בספרי הזוהר והקבלה, ובספריהם של רבנים רבים שמעידים ומתעדים מקרים רבים בהם התגלה הנפטר לאחר מותו בתצורות שונות. לעובדה זו לא היתה הוכחה מדעית, עד לפני כ- 130 שנה, אז החלו מחקרים רבים בנושא, והמדענים נדהמו מתוצאות מחקריהם - קיימת באדם מציאות רוחנית, הנפרדת מהגוף הגשמי במותו וממשיכה להתקיים.

מוות קליני

ההגדרה המדעית למוות היא צירוף הפרטים הבאים: דום לב, העדר פעילות מוחית (גלי מוח), ובהמשך - ירידה בטמפרטורת הגוף ושיתוק עולם התחושות. אנשים שעברו "מוות קליני" הם: אנשים שעפ"י כללי הרפואה נחשבו מתים, או כתוצאה מתאונה, דום לב, אירוע מוחי או מחלה קשה, וחזרו לחיים ב"נס רפואי".

מחקרים רבים שנעשו על פי עדויותיהם, סיפוריהם וחוויותיהם של אנשים אלו, הביאו את החוקרים למסקנה ברורה שישנה "מציאות רוחנית" באדם.

ד"ר לפסיכיאטריה, ריימונד מודי, הנחשב לאחד מחלוצי המחקר בתחום חוויית סף המוות, החל לעסוק בנושא לאחר שפרופסור באוניברסיטה שבה למד סיפר ברבים על חוויה כזאת שעבר וכן בעקבות סיפוריהם, הכמעט זהים, של בני אדם שפגש במסגרת עבודתו.

ד"ר מודי כתב בספרו "החיים שאחרי החיים" שהדמיון הרב בין החוויות של בני אדם שונים, מוציא מכלל אפשרות את ההסברים הטבעיים. אילו היה זה תעתוע חושים, הזיה או תופעה נוירולוגית כלשהיא, לא מסתבר שכולם יחוו אותה באותה צורה. אולם, ההוכחה הטובה ביותר לתופעה היא שחלק מהמתים הקליניים ידעו לספר עובדות ופרטים על מה שעבר עליהם בזמן שהיו נחשבים למתים ולא היתה שום אפשרות שידעו אותם.

היו מקרים שעיוורים מלידה ידעו לתאר בדיוק מדהים מה לבשו האנשים שנכחו ליד גופתם בשעה שנפרדו מגופם, מה לבשו ואילו תכשיטים ענדו ומה עשו, ואחרים שסיפרו בפרטי פרטים על מה דיברו הרופאים בשעה שניתחו אותם, כאשר ראו ושמעו בהיותם מרחפים מעל גופתם.

סיפורו המדהים של שרון נחשוני

בעיתון "השבוע בירושלים" מתאריך 26.10.2003 פורסם סיפורו של שרון נחשוני, אשר חזר לחיים מאירוע קשה ביותר, ומוגדר "נס רפואי" בארץ ובעולם:

כ"א סיוון תשנ"ז. השעה 6:40 בבוקר, כביש יבנה-ג'אליה התעורר לעוד יום שליו. משני הצדדים שייטו להן המכוניות בנחת והכל נראה רגוע. שרון, בן 26, חייל מילואים, לבש שוב את המדים ונכנס לרכב בדרכו לעוד 70 ימי מילואים בגזרת חברון. לפתע, נשמע פיצוץ עז מצידו השמאלי של הרכב. עוד טרם הספיק שרון להבין שהגלגל השמאלי התפוצץ באמצע הנסיעה סובב ההגה את ידו של שרון בכוח וריסק אותה לגמרי.

הרכב סטה במהירות אל המסלול הנגדי שם ראה שרון אורות חזקים של משאית סמיטריילר המתקרבת לעברו.

בשניות האחרונות הוא עוד ניסה להציל משהו, אך היה זה מאוחר מדי. המשאית התנגשה בעוצמה רבה במכונית הפרטית. כתוצאה מכך נמעכה קדמת המכונית והמנוע התרסק פנימה אל מושב הנהג, בו ישב שרון. כל חלקו הקדמי של הרכב נמעך לתוך תא הנהג, כשהוא מוחץ את כל מה שבתוכו עד למושב האחורי.

כשהגיעו כוחות ההצלה, נדרשו בתחילה לנסר את שלדת הפלדה של הרכב, למרות שהיה ברור להם שמתאונה כזו אין מה להציל. במשך שעה תמימה עסקו בניסור הרכב עד שהצליחו להוציא משם את מה שנראה כגופתו של שרון והניחוה על אלונקה. לרופאים שהיו במקום לא היה הרבה מה להושיע. הוא לא נשם, ריאותיו היו חסומות וליבו לא פעם. בלית ברירה קבעו הרופאים את מותו וכיסוהו ביריעת פלסטיק. לפי כל חוקי הטבע הנראים לעין האיש הזה מת.

והנה, עם האיש הזה נפגשתי (העיתונאי אשר מדינה) בשבוע שעבר, חי ומתהלך בינינו. אמנם עם עשרות חלקי חילוף בגוף, אך עם שמחת חיים ואמונה יוקדת. בארץ ובעולם הוא מוגדר כנס רפואי. המדע הרציונאלי לא יכול לספק הסבר לתופעה זו, איך יכול בן אנוש לצאת בחיים מהתרסקות מוחלטת שנגרמה בעוצמה של עשרות טונות.

"שמי שרון נחשוני", פותח שרון את סיפורו המרתק, "אני אב לשלושה ילדים ומתגורר בנס ציונה. שירתתי בעברי בצה"ל ביחידת המסתערבים כלוחם ומפקד ולאחר מכן כמאבטח ביחידה לאבטחת אישים במשרד רה"מ.

באחד הימים קיבלתי צו מילואים לשבעים יום בבית חגי שבחברון. העמסתי את כל הציוד על האוטו, נפרדתי מאשתי ויצאתי לדרך, וזה דבר מדהים, כי ארבע דקות מהבית, לא בשטחים ולא בתוך הסכנות, קרה לי האירוע החמור ביותר. באמצע הנסיעה התפוצץ לי לפתע צמיג שמאלי קדמי.

באותה עת תפסתי את הגה המכונית ביד אחת בתוך ההגה, וכתוצאה מכך היד החליקה פנימה, היד הסתובבה לי ועצם היד נעקרה מהמקום. עקרתי את המרפק וזה המשיך עד לכתף, שגם הוא נעקר. הראש שלי נתקע בתוך ההגה וכתוצאה מכך שברתי את הלסת שלי, האף וחלק מהאוזן השמאלית. עד כאן הכל בסדר...

אני בתוך האוטו, פצוע קשה, ומרוב כאבים אני מאבד את ההכרה. כמו כן איבדתי את האפשרות לנשום לבד, כי האף מרוסק והלסת מדממת. הגעתי למצב חירחורים וחנק. בחירחור האחרון אני במצב של מוות, כלומר שאין אפשרות להוציא אויר מהריאות. אני נחנק וכתוצאה מכך אני מאבד חמצן שלא מגיע למוח.

את מה שקרה אח"כ סיפרו לי אנשים שראו את המקרה. המכונית סטתה לנתיב הנגדי, הצליחה לחמוק ממספר מכוניות פרטיות עד שהתנגשה חזיתית בעוצמה במשאית סמיטריילר גדולה. המכונית נכנסה מתחת למשאית ונגררה מטרים ארוכים עד שהמשאית נעצרה. מנוע המכונית נכנס לתוך האוטו ועקר לי את כף הרגל, את שני הברכיים והוציא את אגן הירכיים וכן את פרק יד ימין שאחזה בידית ההילוכים. צוותי ההצלה שהגיעו למקום, לאחר שהצליחו להוציא אותי מהרכב, קבעו לי את המוות במקום. כיסו אותי!!! אני יכול להראות לך את התמונה ב'ידיעות' שם מצולם האדם שכיסה אותי.

והנה, בחסדי ה', מגיע למקום אוטובוס קו 212 מאשדוד, עם נהג ששמו משה מלמד (שחזר בתשובה בעקבות הסיפור), ובאוטובוס יש נוסע עם תווית של קציין רפואה. האיש מתווכח עם נהג האוטובוס ומבקש ממנו לרדת למטה לעזור לפצוע. הוא יורד למטה ושואל: "מדוע האיש הזה מכוסה?", עונים לו: "מה אתה חושב, קר לו, הוא מת!", האיש לא מוותר, מוריד ממני את הכיסוי בודק דופק וצועק: "יש לו עוד סיכוי להשאר בחיים!", הוא רץ במהירות לחוקר התאונות, מביא ממנו מברג פשוט, ומכניס לי אותו לתוך הריאות מהצד. הוא לוקח את העט של חוקר התאונות, זורק את תוכנו, ודרך צינורית העט הוא מנקז לי את הדם מהריאה. במשך כ- 17 דקות הוא נלחם על חיי, בסיומן הוא מחזיר אותי לראשונה לחירחור. לניתוח שהוא ביצע קוראים 'ניתוח טרוקר'. מבצעים אותו בד"כ בשדה הקרב.

וכך יצאתי ממצב אנוש, למצב אנוש עם סיכוי לחיות. הועברתי מבית החולים קפלן למחלקה אורטופדית בתל השומר. שם אני עובר שיקום, שזה החלק הקשה בכל התקופה הזו. קשה לתאר את התחושה האיומה השוררת במחלקה הזו. אתה רואה נערים בגיל 17, יפים וחכמים, מאבדים את הרצון לחיות, יש כאלה שלא מסוגלים להניע את עצמם.

באותה תקופה, נאמר לי ע"י רופאי בית החולים שאין סיכוי שאקום על רגלי לעולם. עשו לי 'פרוטקציה' ואמרו לי: "אנחנו נסדר לך עגלה עם מנוע...", הייתי משוכנע שאני עם הליכה רגלית גמרתי. אבי השקיע לשם כך מאות אלפי שקלים בבניית מעליות מיוחדות בכל הבית, כדי שיהיה לי יותר נוח לנוע, כי זה היה ברור שלא אלך יותר.

היה זה במוצאי שבת, ניתקו אותי מהמורפיום שנועד להקל על כאבי התופת של לקיחת עצם מהירך ללסת. איש לא האמין שאלך על הרגליים, לכן הרשו לעצמם לקחת לי

עצמות מהרגל (באותו זמן הבטיח לי הרב אברג'ל שעוד אקום ואלך, הרופא לגלג עליו ואמר: איך ילך? הרי לוקחים לו עצמות מהרגליים).

בשלב ההתאוששות לקחו אותי להתקלח. אני מובל ככה מפוחד ושואל את גיסי: "שחר, איפה דודה מרים?" הוא מתמהמה, לא עונה לי. אני שואל את אחותי: "את יודעת היכן הדודה?" היא עונה: "הרופאים לא מסכימים שנספר לך" שאלתי למה? היא שאלה: "מדוע זה כל כך מעניין אותך?" אמרתי לה כך: "אם היא חיה, כנראה שסתם חלמתי חלום, אבל אם היא נפטרה, אז כנראה שבאמת ראיתי משהו". אז אמר לי גיסי: "אל תספר שאמרתי לך, אבל היא באמת נפטרה באותו יום שעברת את התאונה". ואז זה חיזק אותי יותר.

בכל אותה עת שהייתי מחובר למורפיום הייתי מדבר וממלמל על מה שראיתי למעלה בשמים, ואני אפילו לא זוכר מה דיברתי. פעם אחת, למזלי, אחותי וגיסי קלטו שאני הולך לספר משהו מיוחד. הם רצו והביאו דף ועט ורשמו בדיוק מה שאמרתי. היה זה במוצאי שבת אחד, אני זוכר אותו במעומעם, אבל גיסי סיפר שבכל אותה העת שסיפרתי הייתי מפוחד מעצם סיפור הדברים.

שרון מגיש לי את הנייר המקורי בו נכתבו הדברים, וכך כתוב שם: "לאחר התאונה, ראה שרון עצמו נכנס לתוך מנהרה עם אור ונמשך אליה עד שמגיע למעין אולם גדול, חסר מימדים, חסר קצוות, ובו הרבה ספסלים ואנשים רבים מאוד. האנשים היו כולם שמחים והקרינו חום רב ואהבה. כולם היו נפטרים והוא ראה אותם בשלמות כפי שנראו בהיותם בחיים".

שרון ממשיך בסיפורו: "כולם היו גברים, מלבד הסבתא שעמדה בצד, לבושה יפה, עם מטפחת כסף. האולם היה ענקי, ללא סוף. אני זוכר אנשים בברור כמו אבא של צדוק, סבא של משה כהן, אבא של דוד רפאל ועוד ועוד. חיפשתי את סבא שלי, אך לא מצאתי. שאלתי את שלום נחשוני איפה סבא, והוא אמר שהוא הלך עם אחיו לדבר עלי".

הסבא היה איש חסד מיוחד במינו ואישיות מוכרת בנס ציונה. כל המשפחה הייתה קשורה אליו מאוד. שרון רצה מאוד לפגוש אותו. ואז הרגיש שרון שהוא מתקדם במרכז האולם לכיוון הבמה שעמדה ממול.

"אני זוכר, הסתכלתי על עצמי והתביישתי בלבוש שהייתי לבוש בו. הלבוש הוא אמנם רוחני, אבל כל האנשים לבשו בגדים זוהרים, ואילו שלי היו מלוכלכים מאוד. הדבר הראשון שעלה על דעתי זה להסתתר מרוב בושה. מצאתי לי איזו פינה קטנה, ואז ראיתי מעין אור חזק. ידעתי שאם אסתכל עליו אשרף או אכווה. מתוך הקול בקעו שני קולות

נוספים, אחד מהם היה 'הקול הרע' והשני הוא 'הקול הטוב'. ליד האורות ראיתי בברור שלושה רבנים שיושבים לפני: הרב יצחק כדורי, הרב דוד בצרי והרב יורם אברג'ל. את הרב יורם אברג'ל כלל לא הכרתי באותם ימים, רק לאחר שהתעוררתי ביררתי מיהו.
לאחר שנשתרר שקט באולם, הקול הרע אמר: "או אתה או הדודה מרים, אחד מכם נשאר כאן!" בתחילה לא הבנתי מדוע מזכירים את הדודה מרים ואיך היא קשורה לכאן, אבל פתאום הבחנתי בה לידי, על הבמה, באותה צורה שראיתי אותה בבית החולים, חלשה וחולה עם אותו חלוק. אז הבנתי שזהו יום קשה למשפחה ואחד מאתנו צריך להשאר בעולם האמת.
מיד קפצתי ואמרתי: "אני מוכן להשאר". ואז החל הקול הטוב לדבר ואמר שבעצם גם אני וגם הדודה נשמות כוללות, אחראיות ודואגות למשפחה, כפי שהסבא היה, אבל כדאי אני אשאר כדי שתבוא עוד נשמה לעולם. מנקודה זו ראיתי את סבתא מתרחקת ולא ראיתיה יותר.
ואז החל תורו של 'הקול הרע'. הוא דרש לעשות לי משפט. ותוך כדי כך אני מרגיש את כל חיי עוברים כבסרט נע, זה הרבה יותר חזק מוידאו, זה כמו שאתה חווה את כל המאורעות מחדש, מהילדות ועד הבגרות, רואים הכל. הבושה היתה איומה, המחזות רצו שם וכולם ראו את מה שעשיתי, גם הדברים הטובים וגם הדברים הרעים. הכל היה פתוח לפניהם: חטא השנאה, כיבוד הורים, לשון הרע, גזל, צניעות ועוד.
ואז לפתע נשאלתי שאלה כפי שכתוב בספרים: "נשאת ונתת באמונה?" בשמים מאוד מקפידים על עניין האמון. להיות זהיר ולא לגנוב את דעת הבריות, אפילו על דברים קטנים, כמו יציאה מהמפעל כמה דקות קודם מקפידים שם. הקול הרע החל אומר: "אתה לא עשית מלאכתך נאמנה, אלא בשביל הרווח, עבדת בשביל הכסף כי אתה אוהב כסף!" לא יכולתי להשיב, כי הרגשתי שממילא הקול הטוב עונה לו ומזכיר את הדברים הטובים. אחר כך נשאלו השאלות: "קבעת עיתים לתורה?" עניתי שכן. "האם ציפית לישועה?"
בהמשך פירטו לי את עוונותיי וירדו עמי לפרטים. דיברו איתי על לשון הרע, אין לכם מושג כמה בשמים מקפידים על לשון הרע. המשיכו בנושא השנאה (יש לך חבר שאתה מחפש לריב איתו כל הזמן), בנושא נדרים (נדרת נדר לבית הכנסת ולא קיימת), עברו לנושא כיבוד הורים, משם עברו לדבר על גזל. ואז הקול הטוב החל לסנגר עלי ואמר שאני תורם לישיבות. אבל אז שיסע אותו הקול הרע ואמר: "אבל הוא מתגאה בזה, הוא תלה את התעודה על הקיר". ואז החלו לפרוט את המצוות שלי, כל מצווה לגופה. כמה שמחתי

בכל מטר שהלכתי בעולם הזה עם ציצית, אי אפשר לתאר כמה הציצית עוזרת למעלה. לא שוכחים שום מצווה, קטנה כגדולה.

הקול הטוב המשיך למנות את המצוות שעשיתי, כמו למשל שהתאמצתי לכבד את השבת ולענג אותה בכל דבר שיכולתי, וכן את העובדה שהייתי משמח חתן וכלה. ואז החלו להביא עדים לטובתי, בשלב הזה התערבו הרבנים שהיו שם לטובתי, אנשים לא יודעים מה גדולתם של הצדיקים, הם יכולים להמליץ עלינו שם יושר וטוב, גם הצדיקים שעדיין חיים בעולם הם מעורבים בנעשה בעולמות העליונים.

ואז הזכירו לי שנסעתי יחד עם גיסי להגרלה שנערכה בבני ברק לטובת ישיבה אחת, ואז כשראש הישיבה נכנס, אמרו ברמקול שמי שיתרום סכום כסף כעת לישיבה יקבל בקבוק יין שהרב ברך עליו. אני קפצתי ראשון ושילמתי את הבקבוק הראשון של הרב. כעת תאר לך שאותו רב, שחי עדיין, בא בכבודו ובעצמו להעיד לטובתי שתרמתי את אותו סכום לישיבה! לאחר מכן הזכירו לי מספר מעשי חסד שעשיתי, כמו עזרה לאלמנה שאף היא עצמה באה להעיד על זה, וזה הדבר שהיטה את כף המאזניים.

ואז דיבר השופט, שזהו הקול החזק והאדיר שבקע מהאור המסנוור: "האם אתה מקבל על עצמך את הדברים שצריך לעשות?" ואז פירט לי הקול מספר דברים שהם היעוד שלי בחיים ואינני רוצה לחשוף אותם. התחייבתי על אחד מהם ועל השאר אמרתי שאשתדל.

הקול המשיך: "דע לך, אתה עומד לסבול הרבה בעולם הזה אבל זה יכפר עליך".

ואז הסתיים המשפט. התחלתי להסתובב ולרוץ מהאולם בפאניקה. הרגשתי את אותה בושה איומה בשל הבגדים הצואים שלבשתי וכן בגלל החשיפה העצומה של המשפט לעיני כולם. והנה אני רואה את סבתא שלי רצה אחרי והיא היתה יחידה בכל האולם. כאשר יצאתי מהאולם, הבחנתי בעוד רבנים ואנשים שאיני מכיר וכולם הקרינו עלי חום ואהבה. גם בחוץ המשיכה הסבתא לרדוף אחרי, הרגשתי שהיא עושה זאת כדי לוודא שאני אכן עוזב את עולם האמת, שלא אתחרט פתאום ואשאר שם.

ואז לפתע, נעלמה הסבתא, נעלם האולם והנה אני רואה את עצמי בתוך האמבולנס, רואה את גופתי מונחת על האלונקה והרופאים מטפלים בי. באותו זמן הייתי מבחינה רפואית מחוסר הכרה ומונשם ובכל זאת יכולתי להבחין מלמעלה מיהם הרופאים המטפלים בי. פתאום הפסקתי לראות מלמעלה והתעוררתי בתוך גופי".

שרון סיפר את סיפורו מאות פעמים, אולם בכל פעם הוא מתרגש מחדש. זהו סיפור חייו שהולך ונמשך עד עצם היום הזה. אין ספור אנשים ששומעים את סיפורו, נדלק בהם

הניצוץ של משמעות החיים. כשרואים אותו מגיע להרצאה, על שתי רגליים, מחייך ומאושר קשה להאמין למראה העיניים.

רק בכדי להבין את עוצמת הנס, הנה רשימת החלקים הטמונים בגופו של שרון:

רגל תותבת (בגלל הקטיעה בכף הרגל), ברכיים מפלסטיק ופח, שתי שרשראות עם 17 ברגים באגן הירכיים המחברים את הרגליים עם הגוף, פלטינה ורדיוס בזרוע, חתיכת מתכת במקום כתף, מרפק פלסטיק ביד שמאל, לסת שיניים תותבות, לסת מעצמות הרגליים ומכשיר שמיעה מובנה באוזן.

גלגולי נשמות

תופעת גלגולי הנשמות מהוה אחת ההוכחות הברורות להשארות הנפש. ישנם אנשים הזוכרים חוויות מחייהם הקודמים, עת חיו כאדם אחר במקום אחר ובזמן אחר. דיווחיהם של אותם אנשים נבדקו והתבררו כנכונים, למרות שלא הייתה להם כל אפשרות לדעת אותם בחייהם הנוכחיים. את המחקר המדעי בתחום מרכזת "היחידה לחקר האישיות" מאוניברסיטת וירג'יניה.

נביא כאן דוגמא אחת מני רבות:

ב-28 באוגוסט 1983 בשעה 17.45 נורה ונהרג סורש ורמה, תושב העיר אגרה, הודו. הכדור פגע ברקתו והרגו בו במקום. הרוצח נמלט.

ארבעה חודשים מאוחר יותר נולד טיטו סינג, אף הוא בעיר אגרה. כאשר מלאו לטיטו סינג שש שנים הוא סיפר להוריו: "בגלגול הקודם שלי הייתה לי חנות למכשירי רדיו. אני זוכר, כיצד נרצחתי בשעה 5.45 אחר הצהריים. הייתי בדרכי מהעבודה לביתי. לפתע פתחו עלי שני גברים באש מאקדחים, שהיו בידיהם. כדור אחד פגע בראשי. היה זה איש העסקים סריק יוהדיאן שרצח אותי".

הפאראפסיכולוג המפורסם ביותר בהודו, ד"ר צ'אטרה, בדק את הילד ולאחר מכן הורה להוציא את עצמותיו של הסוחר שנהרג מן הקבר ולבדוק אותן. בגולגלתו של הנרצח נמצאו שני חורים: החור שדרכו חדר הכדור, כסנטימטר אחד מעל לרקה הימנית, וחור היציאה, בצד השמאלי של הגולגולת, במקום שבו היתה האוזן.

בצילומי רנטגן שנעשו לילד, נמצא חריץ עמוק בגולגלתו סמוך לרקתו הימנית, ובליטה ליד אוזנו השמאלית.

ד"ר צ'אטרה הפגיש את הילד עם אלמנת הסוחר שנרצח. טיטו סיפר לה על פיקניק שהיא ובעלה עשו יחדיו, ושבמהלכו נתן לה הבעל בונבוניירה גדולה. הפיקניק היה אירוע שעל אודותיו ידעו רק הבעל ואשתו. רק השניים השתתפו בו, ולא סיפרו עליו לאיש.

והמוזר מכל: משטרת אגרה עצרה על סמך עדותו של הילד את הסוחר יוהדיאן וחקרה אותו. לאחר זמן קצר הוא נשבר והודה ברצח.

ריגרסיה

ריגרסיה הוא תהליך היפנוטי מקובל בו המטופל חוזר לגיל הילדות, חי מחדש את החוויות אשר עברו עליו ומתנהג ומרגיש בהתאם. בד"כ המהופנט אינו זוכר דבר לאחר שמתעורר.

לפעמים ניתן לסגת לאחור עד לגילגולים קודמים, המהופנטים מוסרים פרטים מדויקים, לגבי המקום והתקופה, לעיתים מדברים בשפה שונה שאינם מבינים. חלק מהפרטים ניתן לאמת.

מודי ברנשטין מלונדון כתב ספר שתורגם לעברית בשם "בעקבות בריידי מרפי" בו תיאור מאלף כיצד ביצע ריגרסיה בשנת 1952 ברות סימונס בקולורדו, והחזירה לבריידי מרפי בשנת 1798 באירלנד.

הפסיכיאטר הנודע, פרופ' איון סטיבנסון, בדק 20 מקרים של גלגולי נשמות. באחד המקרים בשנת 1931 בדק ילדה בריטית, שהחלה לדבר בשפה בלתי ברורה בעת ששהתה בהיפנוזה. בחייה הקודמים הייתה רקדנית במקדש מצרי, בעת המצרית העתיקה. דבריה נבדקו ואושרו ע"י אגיפטולוג.

ד"ר זאב קולמן, עוסק בביו אנרגיה והיפנוזה רפואית בחולון. הוא הקליט עשרות רגרסיות שערך וכתב ספר המסכם את מחקריו בשם: "We Are Born To Be Together Again"

סיפורו של ד"ר זאב קולמן:

מעולם לא האמנתי בגלגול נשמות, הדבר נראה לי כאגדה שאולי נעים לשומעה, אך בינה לבין המציאות המרחק רב. אולם כשהתחלתי לעסוק בהיפנוזה נמשכתי במיוחד לנושא של הרגרסיה. ניסיתי זאת כי שמעתי שאפשר ע"י היפנוזה להגיע לגלגול נשמות, "כשהצצתי נפגעתי". ואני ממשיך בזה עד עצם היום הזה, כי הנושא מרתק אותי ביותר. אני רואה בזאת שליחות של ממש, להביא ידע זה בפני האנשים.

זהו אחד מהנושאים החשובים ביותר הקשורים למהות האדם, ללא קשר לגילו, השכלתו או מוצאו, לכולנו בסופו של דבר מצפה המוות. אנו שואלים את עצמנו תמיד, האם המוות הינו הסוף? אני מאושר על שנמצא בידי הכלי המאפשר לי לחקור נושא זה ביתר יסודיות.

כאשר אני עושה רגרסיה, יורד האדם בגיל ובהתאם לכך משתנים תגובותיו והתנהגותו. בגיל שנתיים הוא ימצוץ אצבע, ואם אבקש ממנו לכתוב הוא לא ידע. אם אשאל אותו כמה זה אחד ועוד אחד הוא יתחיל למנות את אצבעותיו.
כשמגיעים לגיל שנה הוא התנהג בהתאם לגיל זה, אבל כאשר אתן לו הוראה לדבר, הוא ידבר. כאשר מגיעים לתקופה שבה האדם היה ברחם, הוא ידווח בד"כ שנעים לו, שהוא חש חמימות. הוא אפילו יתכווץ לתנוחת עובר כמו ברחם.
יש הטוענים שרגרסיה נובעת מחוויות ילדות או מתוך רשמים נשכחים, הנובעים מקריאת ספרים או ראית סרטים, אך היו מקרים שאימתתי את העובדות.
בד"כ אנשים נדהמים, ואינם מאמינים שהם אמרו את אשר אמרו כשהיו תחת היפנוזה. אין השפעה של החוויה שנחוותה על מהלך החיים בהווה. הדבר נראה שכאילו הנשמה השתמשה בכלי, שזה הגוף שלה בחיים הנוכחיים, ע"מ להעביר את המסר של הגלגול הקודם ותו לא.
באחד המקרים טען קצין בצה"ל שעבר רגרסיה, שקוראים לו מיכאל אברהמוביץ. שאלתיו היכן הוא נמצא, והוא השיב לי שהוא נמצא בלטרון עם שיירת אספקה. בשלב מסוים הוא החל לתאר התקפה. זה היה ב- 1948. (הקצין לו עשיתי את הרגרסיה נולד רק לאחר שנת 1950). פתאום הוא כאילו חטף צרור בבטן, התכווץ "וממש כמו מת לי בידיים". אח"כ כמו ירד עליו מסך, ויותר הוא לא זכר כלום.
אשתו של מפקד היחידה שנכחה באותו ערב, לא התעצלה וחיפשה בספרים שונים, בין היתר ב"גווילי אש", ושם היא אכן מצאה את כל הסיפור.

התגלות הנפטר בחלום

ישנם מקרים רבים בהם מתגלה הנפטר לאחד ממכריו, בדר"כ ע"מ שיעזור לו לתקן עצמו, אם זה ע"י החזרת חוב, או שהחולם יאמר עליו קדיש. לפעמים ישנם בחלום פרטים שהחולם לא ידע עליהם לפני החלום ולאחר הברור נמצאו מדוייקים.
להלן מקרה כפי שפורסם (בעיתון "קול העיר" בני ברק) כשנה לאחר הפיגוע בקו 2 בירושלים (19.8.2004):
בכל היכלי הישיבות והכוללים מרבים בשבוע האחרון לספר את סיפור החלום המדהים, בו מופיעה דמותו של המחנך הוותיק הרה"ג ר' חנוך סגל הי"ד, שנהרג בפיגוע בקו 2 בחודש אב בשנה שעברה. כל המשגיחים והר"מים עומדים על עוצמת מוסר ההשכל שיש בחלום המיוחד הזה: התעוררות באמונה על חיי הנצח של העולם הבא מחד, ועד כמה כל אחד מאיתנו חייב להיזהר ולהישמר בענייני ממונות עם הזולת, מאידך.

את הלילה הזה הוא לא ישכח לעולם, אותו בן משפחה של המחנך הדגול הרה"ג ר' חנוך סגל הי"ד, שהיה איש חינוך בכל ישותו, פדגוג אומן שהשכיל לטעת בתלמידיו את יסודות התורה וקנייני התלמוד. הוא היה הרב'ה סגל של כיתה ז' בתלמוד תורה "תורת אמת" במשך עשרות בשנים. החלום שבו הוא מתגלה לאחד מבני משפחתו, מהווה מעין המשך למסכת החינוך המיוחד שלו עם מסר ברור ליוצאי חלציו, על גודל החשיבות של זהירות ממונו של הזולת, עניין שהיה מקפיד עליו מאוד.

זה קרה לפני ל"ג בעומר. הרב'ה סגל מופיע בחלום לאחד מבני משפחתו. בחלום הוא עומד ליד ארון ספרים בביתו ובידו פתק שעליו כתוב באותיות גדולות וברורות, את הספרה- 5 ותוך כדי הצגת הפתק בחלום, אומר הרב'ה סגל לבן משפחתו: סכום זה שווה היום 14 ₪. עוד אומר הרב'ה סגל לקרוב המשפחה, כי את הסכום הוא חייב לאחד בשם ויין.

בן המשפחה קם נסער ממיטתו, המתין עד אור הבוקר ומיהר ליצור קשר עם האלמנה הרבנית שתחי'. הוא סיפר לה על החלום והשניים ניסו ללא הצלחה לברר את זהותו של אותו אדם שהרב'ה אמר עליו בחלום שהוא חייב לו 14 ₪. הצגת הפתק עם המספר 5, רק הוסיפה מימד של אי בהירות בכל העניין, שכן היה ברור, כי מדובר ככל הנראה בחוב "ישן נושן" וכי המספר 5 שהיה רשום על הפתק, הכוונה היא למטבע של לירות, כסף ישראלי שאבד עליו הכלח לפני חצי יובל שנים בקירוב.

בתום בירורים קדחתניים הגיעו לבית הכנסת של יוצאי סלבודקא הממוקם בכולל הלפרין. אב המשפחה המופתע הבהיר, כי אין לו ולא היה לו כל חוב עם הרב'ה סגל, אבל נטל את הסכום, אמר "מחול לך" ותרמו לצדקה. האב הבטיח שיברר את העניין אצל ארבעת בניו שלמדו במרוצת השנים בת"ת "תורת אמת" בבני ברק.

חלפו כמה ימים, האיש החל לברר דווקא עם אחרון הבנים וכך המשיך עד שהגיע לבן השני. הלה השיב מיד, כי הוא זוכר עד היום את המקרה, בו הרב'ה סגל לקח ממנו פעמיים תשלום של 5 לירות ישראליות מתקופת לימודו בכיתה ז'. תשלום אחד יותר מידי.

ומעשה שהיה כך היה:

זה היה לפני 24 שנים. כיתה ז' התארגנה לטיול ל"ג בעומר והרב'ה סגל אסף כסף לטיול. יום לפני הטיול, פנה הרב'ה סגל אליו וביקש ממנו לשלם על הטיול. הרב'ה סגל שהיה ידוע כאיש מאד מסודר , הבהיר לתלמידו , כי ברשימתו לא נרשם דבר, התלמיד

שילם פעם נוספת 5 לירות ישראליות. האירוע היה כאמור לפני 24 שנים על טיול של ל"ג בעומר.

בני המשפחה מספרים, כי הרב'ה סגל, הי"ד, היה זהיר מאד בענייני כספים בצורה בלתי רגילה. לכן הגיע בחלום לפני ל"ג בעומר כדי לסלק את החוב הקטן הזה וכדי לעורר את בני משפחתו ואלפי תלמידיו, שלמדו אצלו במשך השנים, התעוררות באמונה ועניין זהירות בממונו של חברך שיהיה חביב עליך כשלך.

סיפר הרה"ג ר' יעקב מוצפי זצ"ל (מובא בספר ענף עץ אבות דף קכה): בבגדאד היו שני חברים טובים, שעזרו זה לזה בכל הזדמנות. פעם אחד מהם קנה דירה, ונזקק להלואה בסכום גדול, בצר לו סיפר לחברו על כך, וחברו הלוה לו את מלא הסכום, מרצונו הטוב, כעבור זמן מה, כשהגיע זמן עליית יהודי בגדאד לא"י, החרימה ממשלת בגדאד את הדירה, שני החברים עלו לארץ וכעבור שנתיים נפטר הלווה. לאחר כמה חודשים הופיע הלה בחלום אצל ר' יעקב מוצפי, וסיפר לו על דבר ההלואה אשר לוה מחברו, ואמר שבהיות שלא פרע את חובו, אין לו מנוחה בעולם האמת, ולכן התחננן לפני הרב שיזמין את המלוה , ויסביר לו שלא היתה לו אפשרות לפרוע את חובו, ויבקש ממנו למחול מחילה גמורה.

למחרת היום, הזמין ר' יעקב את המלוה, שאל אותו: האם היה לך חבר בשם פלוני?" השיב: "כן, זכרונו לברכה". שאל הרב: "האם הלווית לו סכום כך וכך לדירה שקנה בבגדאד?", "נכון" השיב המלוה. אמר לו הרב בין כה וכה חוב אבוד הוא, מאחר שהלוה נפטר, בבקשה ממך אמור אחרי בפה מלא: הריני מוחל במחילה גמורה את החוב שהוא חייב לי, ולא יענש בסיבתי. המלוה אמר אחריו כדברים האלה, והלך לדרכו לשלום. בלילה הופיע הנפטר שוב בחלום, ואמר לרב בשמחה: "תנוח דעתך שהנחת את דעתי".

הופעת אדם שכבר נפטר כבחייו

הוכחה נוספת לקיומה של הנשמה, הינה תופעה מופלאה בה המת מתגלה לאדם חי, בד"כ קרוב או ידיד, לא בחלום, אלא במציאות. ישנם מקרים בהם התגלה תלמיד לרבו , או אב לבנו בד"כ על מנת להעביר מסר. יש לציין שהנוכחים באותו מעמד בד"כ הינם אנשים מהימנים, ולפעמים המת משאיר פתק בכתב ידו להוכחה.

הסיפור המדהים הבא מועתק מילה במילה מתוך הספר "האיש על החומה" - תולדות הרב זוננפלד:

הגאון זקן המקובלים ר' אהרון סלוסקי שליט"א, שמע סיפור מופלא מפי מורנו על עניין אמירת הקדיש שקרה בפרשבורג, בעת שלמד בישיבת הכתב סופר, ומעשה שהיה כך היה:

אשה מכובדת ובעלת עסק מבוסס, היתה נוהגת במשך שנים רבות להביא מדי פעם בפעם תרומה הגונה לישיבה, בתנאי שיגידו בישיבה קדיש תמידי לעילוי אותן נשמות גלמודות שאין מי שיגיד קדיש אחריהן, והישיבה העמידה בחור מיוחד שאמר קדיש לטובת נשמות אלו.

לימים הסתלק לעולמו בעלה של אותה אשה, ומכיון שהוא ניהל את העסק ביחד איתה, פגעה פטירתו בעסק, שנצטמק והלך עד שנסגר כליל. מצבה הכלכלי של האשה הלך והחמיר, וברבות הימים נפל עליה עול נוסף, כאשר הגיעו שתי בנותיה לפרקן, וכסף מנלן? נשאה האשה את סבלה בדומיה, קיבלה עליה את הדין באומץ והשלימה עם גורלה. אולם, על דבר אחד לא יכלה לוותר ולבה היה מר עליה ביותר והכאיב אותה מאוד, וזהו, עניין שמירת הקדיש שעלול להתבטל, אחר שהפסיקה את ההקצבה למטרה זו.

במר נפשה עלתה להנהלת הישיבה ושטחה את בקשתה שהישיבה תאות להמשיך גם הלאה את שמירת הקדיש לעילוי נשמות גלמודות, עד שירחיב ה' את גבולה ותחזור לתמוך בישיבה כמקודם. נתרגשו מאוד ראשי הישיבה מתום לבה וצדקת נפשה של אלמנה זו, והבטיחוה למלאת את מבוקשה לשמור את אמירת הקדיש כמו עד כה. הבטחה זו מלאה את נפשה אושר אין קץ, וכשברק של אושר מנצנץ מעיניה הנוגות, נפרדה מראשי הישיבה ופנתה ללכת לדרכה. מעתה שוב לא העיק עליה כל כך מצבה היא, ואפילו מצב שתי בנותיה שהגיעו כבר מזמן לפרקן. כי מרגע שעניין הקדיש לנשמות גלמודות הובטח לה, כמעט שלא חסר לה כלום בעולמו של הקב"ה. ובעניין שתי בנותיה, שמה מבטחה בה', אבי יתומים ודיין אלמנות. והוא הרחום וחנון יראה בודאי בעוניין של בנותיה, ויזמין להן את זווגן וכל צרכיהן.

בצאתה לרחוב בא למולה יהודי ישיש בעל הדרת פנים נדירה, כשזקן צח כשלג יורד לו על פי מדותיו, וברכה לשלום. הופתעה האשה מהסברת הפנים הלבבית של הזקן הבלתי מוכר לה. הפתעתה גדלה שבעתיים, בעת שהזקן התקרב אליה ונכנס אתה בשיחה לבבית תוך התעניינות במצבה ובמצב בנותיה.

נאנחה האשה קשות ושטחה לפניו את מר גורלה ואת נפילתה מאיגרא רמה לשפל המדרגה, עד שאין לה האמצעים ההכרחיים להשיא את בנותיה הבוגרות.

"מהו הסכום המשוער הדרוש לך להוצאות נישואיהן של בנותיך"?, שאל הזקן.
"לשם מה חשוב לכבודו לדעת, למאי נפקא מינה"? השיבה האשה בתמהון ונקבה בסכום המשוער.
שלף הזקן גיליון נייר ורשם הוראה לבנק המקומי לשלם לאשה את הסכום שנקבה. אולם בטרם שם את חתימתו, הביע את משאלתו שהיות ומדובר בסכום רציני מאוד, רצוי שתהא חתימתו בנוכחות עדים שיראו במו עיניהם כשהוא חותם אישית על ההמחאה, ויאשרו זאת בחתימת ידם.
נרגשת ומופתעת ממה שהתרחש, עלתה לאולם הישיבה ובקשה משני בחורים להילוות אליה. משראה אותם הזקן, הציע להם שיתבוננו איך שהוא שם את חתימתו על הוראת התשלום, וליתר בטחון ביקש מהם פיסת נייר ורשם עליה את חתימתו למזכרת ולדוגמא. במסרו את ההמחאה על הסכום הנכבד לידי האשה, הורה לה שתלך לפדות את ההמחאה למחרת בבוקר.
כל העניין נראה לאשה ההמומה תמוה ומוזר. מה ראה הזקן הזר הבלתי מוכר להסביר לה כל כך פנים, ולהראות רוחב לב כזה, עד כדי כיסוי הוצאות השאת שתי בנותיה. אעפ"כ הזדרזה למחרת לסור אל הבנק ולנסות בלב דופק את מזלה.
כשבחן פקיד הבנק את ההמחאה, תקע בה מבט תוהה, מסתכל פעם ופעמיים וכולו נבוך ומשתאה. תוך הבעת סימני המבוכה ביקש מהאשה להמתין, והוא נכנס עם ההמחאה למנהל הבנק שהיה גם בעליו. וכאן התרחש משהו דרמתי ביותר.
כשראה מנהל הבנק את ההמחאה, צנח מכסאו והתעלף...
בבנק קמה מהומה, הפקידים ששמעו על המתרחש, הכניסו מיד את האשה לחדר צדדי והפקידו עליה שומר לבל תתחמק, תוך חשד שיש כאן עניין עם מעשה מרמה. אחרי ששבה רוחו של מנהל הבנק, ביקש לראות את האשה שהגישה את ההמחאה לפרעון. בהכנסה בבהילות שאלה, אימתי וכיצד קיבלה את ההמחאה.
"רק אתמול קבלתיו מיהודי מכובד בעל הדרת פנים, וישנם אפילו שני בחורי ישיבה היכולים לשמש כעדים, שראו איך שכותב ההוראה חתם על ההמחאה", ענתה האשה כמתנצלת.
"האם תוכלי לזהות את האיש אם אראה לך אותו בתמונה"?, שאל המנהל.
"בודאי אזהה אותו, ואין לי כל ספק שגם שני הבחורים יוכלו לזהות אותו", ענתה.

הורה המנהל להביא לפניו את תמונת דיוקנו של אביו המנוח, וכשהוצגה התמונה בפני האשה, הצביעה בלא היסוס עליו כעל האיש שנתן לה את ההמחאה. ציוה המנהל לפרוע את ההמחאה ושחרר את האשה.

אחרי שהאשה עזבה, סיפר המנהל לנוכחים את פשר הפרשה המוזרה שהתחוללה לנגד עיניהם. האיש שמסר את ההמחאה לאשה, אינו אלא אביו שהלך לעולמו לפני עשר שנים. בלילה שלפני זה הופיע אביו בחלום ואמר לו בזו הלשון: "דע לך שמאז שסרת מן הדרך הישרה והתחתנת עם נכרית והפסקת לשמור את הקדיש, לא מצאה נשמתי מנוחה, עד שבאה אשה אלמונית וצוותה להגיד קדיש לנשמות שאין אומרים קדיש אחריהם, וזכותי עמדה לי שהקדיש הזה שאמרו בישיבה לפי פקודת האשה גרם עילוי ונחת רוח לנשמתי. אשה זו תופיע מחר בבוקר בבנק שלך עם המחאה שמסרתי לה לכיסוי הוצאות נישואי שתי בנותיה". כשקמתי בבוקר נפעם מהחלום, ספרתיו לאשתי שלעגה לכל העניין. אולם משהופיעה האשה עם ההמחאה נתאמת לי שאכן החלום אמת היה.

וסיים מורנו: "מי היו שני הבחורים? - אני הקטן וחברי ר' יהודה גרינוואלד ...

האיש נהיה לבעל תשובה, אשתו נתגיירה כדין, וזכו להקים בית נאמן בישראל.

ד"ר אליזבט קובלר-רוס, פסיכיאטרית מדטרויט, מומחית בעלת שם עולמי בנושא ההיבטים הפסיכיאטריים של המוות, מספרת על אחת החוויות המדהימות שעברה, כאשר גב' שוורץ, שבה טיפלה לפני מותה, הופיעה במשרדה של הפסיכיאטרית, לאחר פטירתה. היא נראתה בדיוק כפי שנראתה בחייה, ואמרה שהיא מבקשת להודות לפסיכיאטרית על כל מה שעשתה למענה.

קובלר-רוס ההמומה היתה בטוחה שהיא הוזה, אך משנוכחה שבאמת יש עימה נוכחות הנראית ומדברת כמו גב' שוורץ, ביקשה ממנה לכתוב פתק ולחתום עליו. החתימה וכתב-היד אומתו ע"י בני משפחתה וחבריה לעבודה של גב' שוורץ.

סיאנסים

קודם שנפתח בנושא זה, חשוב לציין שעריכת סיאנסים ואף השתתפות בהם אסורים מהתורה שנאמר: "לא ימצא בך... שואל אוב וידעוני ודורש אל המתים". אוב וידעוני הם אנשים שיכולים להעלות מתים, מה שנקרא בימינו "מדיום".

במחקרים מדעיים שנעשו עם מדיומים שונים במשך עשרות שנים, פרסמו מדענים רבים את מסקנותיהם בדבר "השארות הנפש והמשכיות החיים לאחר המוות".

גב' ליאנורה פייפר מבוסטון, הייתה בעלת יכולת טרנס גבוהה במיוחד, במשך 40 שנה בדקו אותה שבעה צוותי מדע שונים במחקריהם. במשך שנה וחצי (1885-1886)

היא היתה "שפן הנסיונות" של הפסיכולוג הנודע ויליאם ג'יימס. הוא יצר קשר עם "האגודה לחקר העל חושי" בלונדון, וסיפר להם את החדשות המדהימות, שמצא מדיום אמיתי שדרכו התקשר עם קרוביו שנפטרו בשעתם. בדו"ח שלו לאגודה כתב: "אני חוזר ומדגיש, שתוצאות של מבחנים שערכתי, מביאים אותי אל המסקנה הוודאית שגב' פייפר יודעת בתרדמתה דברים שלא ראתה ולא שמעה בעודה ערה".

עקב הדו"ח של ויליאם ג'יימס, נשלח בשנת 1887 ד"ר ריצ'רד הודגסון (צייד הנוכלים) לארה"ב, לפתוח בחקירה, ובילה 18 שנים במחקר על פעילותה העל-חושית של גב' פייפר. הוא בודד אותה והערים עליה קשיים רבים, כל האנשים שנשלחו אליה במסגרת הניסוי נקראו בשם בדוי אחד (סמית), ולמרות כל ההגבלות נותרה יכולתה העל חושית של פייפר מדהימה ביותר: היא שוחחה עם האיש שביקש מידע, והיתה חשה לפתע בעוויתות קלות, נכנסת למצב של טרנס ומעבירה מסרים מהימנים מאוד מאנשים שנפטרו שהיו קרוביהם או ידידיהם, תוך כניסה לפרטי פרטים מדוייקים, שחלקם אומתו אח"כ לאחר חקירה.

בסוף המחקר הודגסון כתב בדו"ח כך: "עכשיו אין לי ספק שהדברים שהזכרתי לעיל הינם אמת ממשית. הנשמות הן, כפי טענתן, אנשים הממשיכים לחיות אחרי השינוי הנקרא מוות. הם התקשרו איתנו, הנקראים "אנשים חיים", בעזרת תווך גופה הנרדם של גב' ליאנורה פייפר".

התרסקות ספינת האויר הבריטית R101

ב- 5.10.1930, התרוממה לאויר ספינת אויר ענקית, שהיתה אמורה להיות ספינת האויר של חיל האויר הבריטי. זמן קצר לאחר ההמראה התרסקה הספינה על הקרקע, ומרבית הנוסעים ואנשי הצוות נספו.

באותו ערב היתה אמורה איילן גארט, מדיום מפורסמת, לעשות סיאנס ולהתקשר עם רוחו של סיר ארתור קונאן דוייל (מחבר הספר שרלוק הולמס), אולם במקום קולו של סיר ארתור בקע מפיה קולו של אדם שהציג עצמו כטייס בשם אירוין, והקול החל לספר על סוף דרכה של ספינת האויר R101 (עדיין לא נודע על ההתרסקות בכלי התקשורת): "המנוע היה כבד מדי, צינור השמן התבקע, זוית הטיסה היתה נמוכה מדי, הכיסוי ספג מים והכביד על הספינה, התא שהוסיפו באמצע הספינה הכביד על התרוממותה באויר." (התיאורים שידעה המדיום להעביר בקולו של הטייס היו מפתיעים: תיאורים טכניים מפורטים, מונחים ומושגים בלשון מקצועית).

באותו מעמד נכחו הארי פרייס, מדען שחקר תופעות של נוכלות ורמאות בסיאנסים, וגם מספר עיתונאים שעסקו בנושא. לא היתה שום יכולת לקבל כי היתה כאן רמאות. אחד הכתבים החליט לפרסם את הסיפור כקוריוז עיתונאי בשולי סיפור התאונה הגדולה של ספינת האויר.

יום אחרי פרסום הכתבה תבע מהנדס טיס בשם צ'רלטון, מבוני ספינת האויר R101, כי יקימו ועדת חקירה.

ב- 28 לאוקטובר הוקמה ועדת חקירה, מסקנותיה אימתו את דברי המדיום.

פרפר כחול

מספר נערים ערכו סיאנס באחד הקיבוצים, הם העלו נשמה של גבר, הכוס נעה ע"ג הלוח ורשמה: "פרפר כחול" ולאחר מכן מספר בעל 7 ספרות, אח"כ הנשמה נעלמה ולא הצליחו שוב לתקשר איתה. הם לא הבינו לפשר הדבר. חלקם אמרו: "אולי זה מספר טלפון, ננסה להתקשר".

הם חייגו את המספר, ומעברו השני של הקו ענתה להם אישה מבוגרת, הם אמרו לה: "גברת, האם המושג "פרפר כחול" אומר לך משהו?". כששמעה מילים אלו מיד התעלפה. הם לא הבינו מה קרה, הם חיכו וכשהתעוררה אמרה להם: "תגידו, מי אמר לכם לומר לי מילים אלו?" הם סיפרו לה מה עשו ומה כתבה להם הרוח. האישה היתה בהלם, והם ביקשו ממנה לומר להם מדוע מילים אלו משפיעות עליה כל-כך.

בקול חנוק מבכי והתרגשות, סיפרה להם איך היא ובעלה היו אתיאיסטים, לא האמינו בכלום. הם הסכימו ביניהם שמי שיפטר ראשון יודיע לרעהו אם יש חיים לאחר המוות בסיסמה "פרפר כחול", זהו הסימן ביניהם שיש חיים לאחר המוות וסימן שדנים אותו על עבירות שעשה במשך חייו. "לכן", אמרה להם האשה, "כששמעתי מכם סימן זה שהיה ביני ובין בעלי בלבד, מיד התעלפתי. הרגשתי שכל חיי היו בטעות, עתה עלי לשנות את אורח חיי ולחזור בתשובה".

(נתיבי אור)

ישראל

כאשר הייתי בצבא, שרתתי בבסיס קטן. מדי פעם היה עלינו לבצע שמירות בלילות בזוגות. פעם אחת, היה זה לאחר שכבר חזרתי בתשובה, העברתי את השמירה עם ישראל, "הכופר של הבסיס", שהכריז על עצמו שהוא אתיאיסט, אינו מאמין בכלום ועושה ככל העולה על רוחו.

במהלך השמירה הייתי שקוע בקריאה באחד מספרי הקודש. ישראל שאל אם אפשר לדבר איתי כדי להעביר את הזמן. שאלתי אותו על מה הוא רוצה לדבר, והוא שאל אותי

אם אני באמת מאמין בכל זה. אמרתי לו: "ודאי שאני מאמין, ואפילו אתה, ישראל, מאמין". הוא ענה לי: "מה פתאום, הכל שטויות, אני לא מאמין בכלום".
שאלתי אותו אם הוא מאמין בסיאנסים. ישראל הרהר מעט, אחר כך השיב בחיוב. "למה אתה מאמין בזה?" שאלתי אותו, הוא ענה שפעם אחת השתתף בסיאנס והוא בטוח שזה אמיתי.
"אולי עבדו עליך", אמרתי לו, "מדוע אתה כה בטוח שזה אמיתי?"
ישראל סיפר לי שבזמן שלמד בתיכון, חבר טוב שלו נפטר בתאונת דרכים, אחרי התאונה, החברים עשו סיאנס וניסו להעלות אותו. הם הצליחו, ישראל סיפר שבהתחלה באמת חשב שזה לא אמיתי, הכל אחיזת עיניים, אבל הוא שאל את החבר שאלות שרק הוא יכול היה לענות עליהן וסיפר על חוויות משותפות שרק שניהם יודעים וכעת הוא בטוח שזה אמיתי.
שאלתי אותו אם בסיאנס הוא העלה את הגוף שלו או את הנשמה שלו. ישראל לא ידע, שאלתי אם ראה אותו או שמע אותו, ישראל אמר שלא, אבל הכוס זזה על גבי לוח עם אותיות ומספרים, וכך החבר תיקשר איתם. אמרתי לו שאם לא ראה גוף סימן שהעלה רוח (נשמה).
שאלתי האם עכשיו הוא מאמין בחיים לאחר המוות ובזה שלאדם יש נשמה. הוא השיב בחיוב. שאלתי: "אם כן, מנין באה הנשמה - מהקוף?! ניסית פעם להעלות קוף בסיאנס? זה בלתי אפשרי כי לקוף אין נשמה (יש רק נפש) ואין לו חיים לאחר שהוא מת, אבל לאדם יש נשמה. כיצד תסביר לפי תורת האבולוציה של דרווין את התפתחות הנשמה?".
ישראל שאל מאיפה הנשמה. עניתי מאלוקים, הוא שברא את האדם גוף ונשמה.
שאלתי: "האם עכשיו אתה מאמין באלוקים?"
ישראל ענה: "כן".

הכרת הבורא מתוך תכונות הטבע

ידיעה מתוך היקש שכלי ושיקול הגיוני הינה דרך נפוצה ויומיומית בידיעתנו את המציאות. אנו יודעים על קיומם של דברים מופשטים מתוך מעקב אחר תוצאות פעולתם והסקת מסקנות על קיומם ועל תכונותיהם, מתוך רושם בלבד שהדברים משאירים במציאות, ולא רק באמצעות קליטה חושית ישירה. בבית המשפט ניתן להאשים אדם עפ"י עדויות נסיבתיות, המקשרות אותו אל אירוע מסוים, גם אם הוא עצמו לא נראה במקום, אלא רק השאיר עקבות שונים.

למעשה, רוב התכונות הפיסיקליות שייכות לקבוצה זו של מהויות הידועות אך ורק עפ"י תוצאות פעולתם. אין אנו תופסים או חשים את כח הכבידה, אולם אנו יודעים על קיומו היות ואנו מורגלים בתוצאותיו, כגון נפילת גופים. גם גלי הרדיו קיימים, ללא ספק, למרות שלא ניתן לראות אותם, לגעת בהם או למשש אותם.

קיצורו של דבר, אנו מסוגלים לדעת את מציאותו של עניין מסוים מתוך פעולותיו הגלויות לעינינו, גם אם אין אנו תופסים אותו במישרין בחושים. כך אנו יודעים על מציאות הבורא מתוך פעולותיו: איזון החמצן, סיבוב כדור הארץ סביב עצמו וסביב השמש במרחק המתאים ובמהירות המתאימה באופן שיוצר אקלים מושלם ומאוזן המאפשר קיום של חיים.

סדר מעיד על מתכנן

סדר, תיאום בין חלקים שונים ופעולה הרמונית של מערכת כלשהי לקראת תכלית ברורה מעידים על מתכנן ועל מטרה. טענה זו היא ודאית בהכרתנו את המציאות. נוכל לטעון גם בדרך השלילה: כיצד יעלה על הדעת כי העולם נוצר במקרה?! אם ניתן לקוף "ג'וני" מגן החיות מכונת כתיבה, מה הסיכוי שיכתוב, באופן אקראי, מחזה של שייקספיר? ועדיין אין המשל מגיע אל הנמשל.

תורת ההסתברות מלמדת כי הסיכוי שמליון מטבעות שנזרקו, יפלו כולם על אותו צד, הוא כל כך קטן, עד כי נחשב לכמעט בלתי אפשרי. אם כן, מה נאמר על הסיכוי לסדר באופן מקרי מילירדי בילויני טריליונים של אטומים בצורת יצור חי בעולמנו?

לדעתם של מספר גדל והולך של מדענים, מוכיחה העובדה שחוקי הטבע והקביעות הפיסיקלית הם כל כך מדוייקים שהיקום נוצר ע"י מקור בעל חכמה ותכנון מראש ולא "במקרה " (מקרה- אותיות: רק מ-ה', או ה' רקם).

המדען סר פרד הויל כתב: "ניתוח רציונאלי של העובדות מלמד כי יישות על, המנהיגה את העניינים בעולם, שיחקה עם כל חוקי הפיסיקה, הכימיה והביולוגיה; וזה מה שמוציא מכלל אפשרות שהכוחות הפועלים בטבע הם אקראיים. אני לא מאמין שפיסיקאי שיבדוק את הממצאים, לא יוכל שלא להגיע למסקנה הברורה שחוקי הפיסיקה הגרעינית תוכננו באופן מחושב, וזאת לאור מה שנוצר בתוך הכוכבים".

המוח האנושי

מורכבותו הקולוסאלית של המוח נחשפה בפני החוקרים במלא מימדיה רק בשנים האחרונות ע"י מחקרים שנעשו באמצעות MRI, ובאמצעות PET וכן באמצעות החדרת אלקטרודות זעירות אל המוח (נוירופיסיולוגיה).

המוח האנושי מורכב מכ- 100 מיליארד נוירונים, כשלכל אחד מהם בין 10,000 ל-15,000 קשרים עם נוירונים אחרים ובסה"כ מגיע מספרם לכ- 100 קוודריליון (מספר בעל 16 ספרות). המוח שוקל בממוצע קילו וחצי, מהווה כ- 2 אחוזים ממשקל הגוף, אבל צורך 20% מאספקת הדם.

לעומתו, מחשב על טיפוסי שוקל פי 1000 יותר מהמוח האנושי, תופס נפח פי 10,000 וצורך אנרגיה פי מליון ועם זאת אינו מתקרב אפילו ליכולתו של ילד קטן בתחומים כמו ראיה, שמיעה ולמידה. הרכיבים הבודדים במוח מאוד איטיים ואעפ"כ יכול המוח לבצע 1016 פעולות בשניה.

אולם, המדהים ביותר, הוא שהמוח מתחיל לעבוד זמן רב לפני שהושלם, בסביבות היום הארבעים להריון . בזמן ההריון, מתרבים תאי המוח בקצב של 250,000 תאים בדקה. אולם בהתחלה, אין התאים נמצאים במקום המיועד לכל אחד מהם, ומיליארדי התאים המיועדים ליצירת קליפת המוח, למשל, צריכים לפלס דרך אל יעדם בתוך מסה צפופה מאוד של תאים שכבר נוצרו. ישנם גנים האחראים על נדידתם של תאי עצב מן הרקמה שבה נוצרו אל המקום המיועד להם בקליפת המוח. תהליך בניית הרשת העצבית של המוח הינה משימה אימתנית.

(מעניין לציין שלפי המשנה בנדה מגיל 41 יום נחשב העובר לתינוק חי לכל דבר (לכן המפלת לאחר 40 יום טמאה לידה). מדענים בריטים גילו כי מיום זה מתחילים להיות גלי מוח.)

כיצד, אם-כן, ניתן להסביר איך יודעים הנוירונים לאן עליהם להגיע איך ועם מי ליצור קשרים מתוך המבחר האין-סופי העומד לפניהם כדי ליצור מרכזיה כה משוכללת וענקית שאין בעולם הטכנולוגי דומה לה?

ברור לכל בר דעת שמרכזיה כזו לא יכולה להבנות מעצמה, אלא שצריכה להיות מעורבת בבנייתה יד מכוונת, שתחבר כל אחד ואחד מה"חוטים" למקומו המדויק. האם יתכן שבמוח האדם קרה הבלתי אפשרי והדברים נעשו מאליהם?

הקוונטים

מכניקת הקוונטים טוענת שאין אנו יכולים לדעת את חוקי ההתנהגות ברמת החלקיק הבודד ותנועתו. ברמה זו הכל אקראי, כל חלקיק מתנהג כפי ש"מוצא לנכון", כאילו יש לו רצון ובחירה משלו, ואין כל אפשרות לחזות את התנהגותו מראש. ואולם, באורח פלאי ובלתי מובן, סך מסוים של פעולות יתן תמיד אותן תוצאות ממש, אע"פ שכל חלקיק מתנהג בצורה אימפולסיבית ובלתי ניתנת לחיזוי מראש, ולמרות התנהגותו המשוללת סדר באופן מוחלט, עדיין יוצא שסך קבוע של חלקיקים ופעולות מניב תוצאות זהות.

זהו פלא גדול: אם ברמה הבסיסית אין חוקיות, אז מי הוא שדואג לתוצאות הסופיות? כיצד קורה שה"סטיות" שברמת הפרט מתקזזות בסך הכלליי? סדר מעיד על מסדר. סדר שנוצר וחוזר ונוצר באופן קבוע, כשמרכיביו האלמנטאריים מתרוצצים באי סדר מוחלט, מחייב שהמסדר יהיה כל הזמן במקום הנכון כדי לשמור שהסדר לא יופר.

פרופסור אנטוני פלו
(מתוך השבועון 'שופר ניוז')

במשך חמישים שנה הוא נחשב לאחד הפילוסופים האתיאיסטים המפורסמים ביותר בעולם, "בכל פעם שדברו על אתיאיזם היה שמו של פלו עולה מיד על הפרק", סיפר אחד מתלמידיו.

אבל במכתב ששיגר לגליון אוגוסט-ספטמבר של כתב העת הבריטי: Philosophy Now magazine ('מגזין פילוסופיה עכשיו'), קבע הפילוסוף הבריטי: "לאור התגליות החדשות בתחום חקר החיים, נעשה מסובך מדי לדמיין את האפשרות שמערכות חיים התהוו מאליהם, מאחורי הבריאה, קיים סוג כלשהו של תבונה".

מאז פרסום מאמרו הראשון בגנות האמונה הדתית בשנת 1950, היה פלו אחד מדובריה המבוקשים ביותר של התנועה האתאיסטית בבריטניה ובעולם כולו, הוא לימד באוניברסיטאות 'אוקספורד', 'קיל' ו'רידינג', הרצה בקמפוסים רבים בארה"ב ובקנדה, חיבר עשרות ספרים ומאמרים ונטל חלק באינספור הרצאות ועמותים פומביים בנושא האמונה הדתית, ספרו החשוב ביותר 'הנחת היסוד האתאיסטית' התפרסם בשנת 1984 ובו טען, כי נטל ההוכחה לקיומו של אלקים, מוטל על כתפי המאמינים.

אבל ספק אם בעתיד ימשיכו ארגונים אתיאיסטים להזמין אותו לנאום בפניהם, הסיבה: בשבוע שעבר הודיע הפילוסוף בן ה- 81 כי הוא משנה דעתו, כעת סבור פלו כי מציאותו של 'בורא' הינה 'הכרח מדעי', כלשונו: "אינטליגנציית-על, הינה ההסבר הטוב היחיד למוצא החיים ולמורכבות הטבע", אמר פלו בראיון טלפוני לסוכנות הידיעות 'אי פי'.

לדברי פרופ' פלו המהפך המפתיע בהשקפתו התחולל בעקבות קריאת ספר שחיבר הפיזיקאי היהודי פרופ' ג'ראלד שרודר.

בשיחה ל'שופר ניוז' סיפר ד"ר שרודר כי כאשר קרא את הידיעה בתחילה, סבר כי מדובר במתיחה. "הספרים שחיברתי התקבלו יפה בצבור הרחב באירופה ובארה"ב, אבל לא ציפיתי שיחוללו מהפך כה דרמטי", אבל בדיקה קצרה העלתה, כי מדובר בספור רציני לחלוטין.

"ה'סאנדי טיימס' הבריטי, הקדיש לנושא הזה כתבה ארוכה במהדורת יום ראשון שלו", אומר שרודר "העובדה שאחד העתונים הנחשבים ביותר בבריטניה, מתייחס לנושא במהדורה הכי מבוקשת של העתון, מלמדת שמבחינתם מדובר בספור מסעיר".

ספור המהפך המפתיע בעמדתו של האתאיסט הותיק, אכן חולל סערה בעולם האתיאיסטי ועוררה גלים גם בתקשורת העולמית שהבליטה את העובדה כי המהפך אירע בעקבות קריאת ספרו של שרודר 'פניו הנסתרות של הא-ל'.

בספר זה מתאר שרודר את המורכבות העצומה של עולם החי, כפי שנחשף במחקר החדיש, "קל לטעון שהעולם התפתח באופן מקרי כאשר מדברים באופן כללי", אומר שרודר, "אבל כאשר בוחנים מקרוב דוגמאות פרטניות של תכנון בטבע, כמו למשל תהליך ההתפתחות של העובר במעי אימו, העמדה הזאת נופלת".

שרודר סיפר, כי הוזמן לטול חלק בסימפוזיון משותף עם פלו, שנערך בניו יורק ורק שם התוודע להד התקשורתי הרב, שקבל הצעד של הפילוסוף האנגלי.

הידיעה הכתה בהלם את מעריציו של פלו, בפרט לאור העובדה שרק לפני 3 שנים פרסם הפילוסוף האתיאיסט, מאמר ארוך בו גינה במילים חריפות את האמונה הדתית. כעת הוא אומר: "המחקר הביולוגי של הדנ"א גילה את המורכבות שלא תאמן, הנחוצה לאפשר חיים. מורכבות כזו מצביעה על קיומו של כח בעל תבונה וגם תכלית... רמת מורכבות כזו בהכרח מתפרשת אצלנו כבטוי לתבונה".

לדבריו, מדובר בהכרה שהבשילה אצלו בהדרגה במהלך החודשים האחרונים. הרמז הראשון למהפך המפתיע בעמדתו של האתיאיסט הוותיק, הופיע כאמור במכתב למגזין הבריטי לפילוסופיה, לאחריה החל פלו לעסוק בכתיבת ספרו החדש, הטוען הפעם בעד קיומו של האלקים.

בראיון לסוכנות הידיעות 'רויטרס' אמר פלו כי הוא מודע לכך שהצעד האחרון שעשה, עלול להרגיז לא מעט אנשים, "ברם", הוא אומר "כל חיי פעלתי לפי העקרון הקבוע: לך אחר הראיות, לא חשוב לאן שיובילו אותך".

ד"ר ג'ראלד שרודר עצמו, החל לשמור תורה ומצוות כפיזיקאי גרעין ב - 'M.I.T' ומאחוריו קריירה מדעית מסגונית, שכללה פרסום עשרות מאמרים בנושאים מגוונים, החל מפיתוח נשק גרעיני, בדיקת הרכב סלעי ירח, חקר חלב האם האנושי ועד חקר מסלול הנדידה של דגים באוקיינוס. לאחר שעלה ארצה עבד במכון ויצמן ובמכון הוולקני וכיום הוא מקדיש את עתותיו לחקר תחום המפגש שבין מדע לדת, הוא מוזמן פעמים רבות בכל שנה להשתתף בועידות ובסימפוזיונים בנושאי דת ומדע הנערכים

בכל קצוי תבל, "מדובר בנושא שתפס תאוצה רבה בשנים האחרונות, יש המון סקרנות בעולם, להכיר את עמדת היהדות בנושאים הללו".

גיל העולם והדינוזאורים

ישנם מדענים הטוענים שהעולם הינו בן מאות מיליארדי שנים, אחרים אומרים שהוא בן כמה מיליוני שנים, והדעות שביניהם רבות ומגוונות. עצם זה שההשערות כה שונות האחת מהשניה, כבר מראה שאין זו עובדה מדעית.

וגם אם נתעקש ונאמר שמכל מקום, מבחינה מדעית, העולם קדום מאוד, אין בזה סתירה לתורתנו הקדושה האומרת שהעולם בן 5771 שנה בלבד (נכון לשנת ה'תשע"א).

כאשר הקב"ה ברא את העולם יש מאין, הוא ברא בו עצים, בעלי חיים ואדם. ביומו הראשון של האדם, הוא לא היה נראה כתינוק בן יומו, אלא היה נראה כבן 20, ובאותו יום אף נשא לאשה את חווה. כך גם עץ הדעת ושאר העצים, שנוצרו עם פירות, ולא נראו כנטעים בני יומן. כך גם בעלי החיים שלא נוצרו גורים, אלא בוגרים. כך גם כדור הארץ שכשנברא, לא נראה היה ככוכב בן יומו, אלא כבן מיליוני או מיליארדי שנים .

(לפי זה אפשר גם להסביר את תופעת "התפשטות הגלאקסיות", אשר גרמה למדענים להאמין שהיקום נוצר מפיצוץ. לפי תורת ישראל, שניתנה לנו מאת בורא העולם, היקום לא נוצר מפיצוץ, אלא שהקב"ה ברא אותו באופן שיראה כאילו נוצר מפיצוץ.)

אלא שתירוץ זה עדיין אינו מספיק - בחפירות ארכיאולוגיות נתגלו שרידים של בעלי חיים מאובנים, אשר לפי בדיקות מעבדה נראה שהם מלפני מאות מיליוני שנים, ואם בעלי החיים נבראו לפני 5770 שנה כיצד נמצאו שרידים שלהם הנאמדים על מאות מליוני שנים?

אותן בדיקות להערכת גיל העולם או שרידים מאובנים (כמו בדיקת פחמן 14) מתבססות עפ"י חישובים מתמטיים ליניאריים. לדוגמא: בחור בן 17 שגובהו 170 ס"מ, ובמשך שנה גבה בחצי ס"מ, כלומר כל שנה הוא גדל בחצי ס"מ, וגובהו כעת 170.5 ס"מ, אם כן, לפי החשבון, הרי הוא בן 341 שנה. הטעות היא שלא הכל נמדד בצורה ליניארית, בהתחלה היה קצב מהיר, ואח"כ קצב איטי יותר. כך גם בהתפתחות העולם.

וישנו דבר נוסף שצריך לקחת בחשבון:

בחפירות רבות ברחבי העולם נתגלו שרידי חיות ענק (דינוזאורים) ומתחתיהם חפצים השייכים לבני אדם, כמו תכשיטים, כדים וכו'. ידוע ששכבות תחתונות הן עתיקות יותר, האם זה אומר שהסבתא של הדינוזאור ענדה תכשיטים?

בשנת 1969 נמצאו ברודזיה מערות עתיקות שעל קירותיהן ציורים, ובהם רואים פילים, אריות, קרנפים וגם דינוזאור כשצווארו נכנס לתוך מי נהר. איך יכול להיות?, הרי חיה

זו נכחדה לפני מאות מליוני שנים?, איך יכלו לצייר את הדמויות הללו? למעשה, אין כאן קושיה כלל, לפי התורה חיו הדינוזאורים לצד בני האדם .
אם כן, מדוע חושבים שהדינוזאורים נכחדו לפני מאות מליוני שנים?
אם ניקח סיר מרק ונכניס לתוכו כנפיים של עוף, וגם עצמות רגלי בקר, ונבשלו במשך 4 ימים ולילות - מעצמות הכנפיים לא יישאר כלום, מעצמות רגלי הבקר יישארו מאובנים. בזמן המבול "התבשלו" כולם, בני אדם וחיות, ארבעים יום וארבעים לילה, הקטנים נמחו והענקיים הפכו להיות מאובנים.
כמה זמן צריך לחלוף עד שהעצם תגיע למצב של מאובן? 100,000,000 שנה. כל זה נכון במקרה שהעצם לא תעבור תהליכים יוצאי דופן. אולם אם נבשל אותה בלבה רותחת במשך ארבעים יום, וארבעים לילה, הרי שבמהותה תשתנה העצם ותיראה ממש כפי שחלפו עליה מאה מליון שנה בתנאי חיים רגילים.
באיזור הפצצת האטום ביפן- הזקינה האדמה תוך כמה שניות במיליון שנה. אם היה בא גיאולוג ובודק את האדמה בהירושימה מבלי לדעת שהיתה שם הפצצה גרעינית, היה קובע חד משמעית- האדמה בת 100 מליון שנה - ובצדק. זה נכון אבל לא אמיתי - מדוע? כי לא נלקחה בחשבון ההפצצה הגרעינית.
כשמוצאים ממצא יש לקחת בחשבון את המבול, בו נבקעו כל מעיינות תהום ויצאו משם מים רותחים, בנוסף לגשמים אדירים במשך ארבעים יום וארבעים לילה, עד אשר כוסו ההרים הגבוהים. הר האברסט גובהו כ- 8.5 ק"מ, ואף הוא היה מכוסה במים. על פני כדה"א היה לחץ גדול במשך שנה שלימה, עד אשר יבשו המים, באופן כזה הממצאים נראים עתיקים יותר, ואז הדבר מתבאר לחלוטין. (עפ"י הרב מרדכי ארם-צובה)

"תורת" האבולוציה

בניגוד למה שרבים חושבים, "תורת האבולוציה" (הטוענת שהחיים על פני כדור הארץ נוצרו בהתפתחות מקרית) אינה בגדר "עובדה מדעית". אלא בגדר תיאוריה בלבד, שכל מטרתה היתה לנסות להסביר כיצד נוצר עולם כה מפותח בלא בורא לעולם.
לאותם המאמינים בתורת האבולוציה אין שום הוכחה מדעית. וגם לפי שיטתם, שהיצורים החיים התפתחו באופן מקרי מגַזים לחיידקים, ומשם בהדרגה ליצורים נבונים, הסיכוי לכך הוא אפסי.
אם מחט שמשקלה גרם אחד, אבדה בתוך ערמה של שחת שמשקלה: מיליארד כפול מיליארד כפול מיליארד טון - הסיכוי למצוא אותה מבחינה סטטיסטית הוא אחד ל- 1033 (מספר בעל 33 ספרות), אך מבחינה מדעית, הסתברות שכזו, אע"פ שהיא מאוד נמוכה, אינה מוגדרת כבילתי אפשרית מבחינה מעשית. באופן מדעי נקבע כי אירוע

אשר ההסתברות להתרחשותו קטנה מאחד ל- 1050 נחשב בלתי אפשרי מבחינה מעשית.
מדען האבולוציה לקומט דה נואי חישב שמבחינה הסתברותית הסיכוי להווצרותה של פרודת חלבון יחידה באופן מקרי הוא אחד ל- 10243. כידוע תא חי בודד מורכב ממאות פרודות חלבון, ומהרבה חומרים מורכבים אחרים, וא"כ הסיכוי להיווצרות אקראית היא בלתי אפשרית מבחינה מדעית!
פרופ' פרד הוילס, מדען בעל פרס נובל, כתב בספרו "Nature": "הסיכוי שצורות חיים מפותחות התפתחו באקראי, ניתן להשוואה לסיכוי שסופת טורנדו הנושבת דרך מחסן גרוטאות יכולה לגרום להיווצרות מטוס בואינג 747 מן החומרים המצויים שם".
אחת הטענות החזקות נגד תיאוריית האבולוציה היא העובדה שמעולם לא נמצאו צורות ביניים. אם למשל זברה התפתחה לאט לאט להיות ג'ירפה, אז איפה כל המינים שביניהם?
(ואנו נוסיף ונשאל היכן כל צורות הביניים בטבע? אם המינים האלו היו מספיק חזקים כדי לשרוד, אז איך זה שכולם נעלמו? ואם המינים האלו לא היו מספיק חזקים כדי לשרוד, אז איך הם שרדו מיליארדי שנים כדי שיתפתח מהם המין הבא?)
דארווין מתייחס לכך בספרו וכותב (מוצא המינים" עמ' 288): "אני מאמין שההסבר טמון בעובדה שעדיין לא נתגלו רוב רובם של הממצאים הגיאולוגיים, יחפרו - יגלו". ובהמשך כתב: "כל הדוחה את הטענה שצורות ביניים קיימות אלא שעדיין לא התגלו, חייב לדחות את התיאוריה כולה".
מאז חלפו למעלה ממאה ועשרים שנה ועדיין לא נמצאו צורות ביניים...
פרופ' סטנלי: "בממצאי המאובנים שנתגלו אינם נכללים צורות ביניים במעבר מקבוצות בעלי חיים אחת לאחרות. דארווין ואיתו אדריכלי התיאוריה שלו היו עומדים פעורי פה לנוכח המאובנים שנתגלו".
פרופ' אלדריף: "ממצאי המאובנים מוכיחים בעליל שאין אפשרות של התפתחות הדרגתית, אפשרות זו בטלה לחלוטין".
פרופ' ברט פינק: "גילויי הזמן החדש השמידו את החלומות הדרוויניסטים, הדרוויניזם אינו אלא השקפת עולם ואין לייחס לו מעמד מדעי".
פרופ' פליישמן, זיאולוג לאנטומיה, כותב: "הייתי זמן רב מחסידי תורת האבולוציה. אולם אחרי שהתעמקתי בהוכחות המדומות שלה, התברר לי שהיא יותר רומן מאשר תיאוריה מבוססת".

ישנו הרבה חומר המפריך לחלוטין את כל תיאוריית האבולוציה, ותיאוריות נוספות באתר "הדברות" ובספרים: "בריאה ומוצא החיים" (פרופ' משה טרופ), "הפקדון" (הרב מרדכי ארם צובא), Evolution: Theory in crisis by Michael Denton; Not by Chance - by Lee Spnter וכן חומר נוסף בנושא "תורה ומדע" בספרים: "יהדות ומדע" (פרופ' יהודה לוי), "המהפך" (הרב זמיר כהן), "אנחנו לא לבד" (ד"ר עדי כהן), "מסילות אל האמונה" (הרב יוסף גבאי), "האמת היחידה" (הרב יוסף שעשוע), ובאתרים: "שופר", "הדברות", "מנוף" ו- "ערכים".

הוכחות לאמיתות התורה

מתן תורה

בשנת אלפיים ארבע מאות ארבעים ושמונה לבריאת העולם (לפני יותר מ 3320 שנה), ביום שבת קודש, ו' בסיון, רעש העולם והזדעזע. בורא עולם הופיע בהר סיני ונתן תורה לעמו ישראל. מעמד זה נחקק באומה הישראלית לא כאירוע הסטורי מרשים שהפך לנחלת העבר, אלא כאירוע מרכזי שעליו מתבססים כל חיינו בעבר, בהווה ובעתיד.

כתוב בתורה: "רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ: יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בֶּאֱמֹר יְהוָה אֵלַי הַקְהֶל לִי אֶת הָעָם וְאַשְׁמִעֵם אֶת דְּבָרַי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לְיִרְאָה אֹתִי כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל הָאֲדָמָה וְאֶת בְּנֵיהֶם יְלַמֵּדוּן".

מעמד קבלת התורה בהר סיני נעשה בפרסום גדול מאוד. נכחו בו כל עם ישראל, למעלה משלושה מליון אנשים, נשים וטף. וכל העולם ידע והרגיש את קיומו. הקב"ה לא נתן את התורה למשה לבדו, שהוא יעביר את התורה לעם ישראל, אלא התגלה בעצמו לעיני כל ישראל. מדוע?

נאמר בספר החינוך: "האמת הברורה במין האנושי, היא מה שהסכימה עליו דעת רוב בני האדם שבעולם. וכבר הסכימה דעת כולם להאמין עדות אנשים. וברבות המעידים על הדבר שיעידו עליו, אז יתאמת העניין יותר בעיני שומעיו. ובהיות המעידים מועטים, יפול קצת ספק בדבר לפיקחים... כל שכן כשרצה האלוקים לתת תורה לעמו ישראל, נתנה להם לעיני שש מאות אלף אנשים גדולים , מלבד טף ונשים רבים, להיות כולם נאמנים על הדברים... נמצאת תורתנו בידנו תורת אמת, מפני שש מאות אלף עדים נאמנים!"

נרחיב את הדברים:

כל אחד יודע שקיימת יבשת אמריקה! גם אם הוא לא ביקר בה מעולם ולא ראה אותה, הוא יודע בברור שהיא קיימת, שכן אנשים רבים מעידים על הדבר. אין זה נקרא שהוא "מאמין" שיש יבשת אמריקה, אלא "יודע", אע"פ שלא ראה בעיניו. כמו כן, אין ספק בכך שהתרחשה בצרפת, לפני מאתיים שנה, "המהפכה הצרפתית". אע"פ שלא ראינו אותה בעינינו, מכל מקום אנו יודעים נאמנה על התרחשותה. ומדוע נחשב שאנו יודעים, אע"פ שעיננו לא ראו?

כל סיפור היסטורי המסתמך על מספר גדול של אנשים, כ- 50,000 איש או יותר, שהשתתפו באירוע מסוים או ראו אותו, יהפך ללא ספק לעובדה היסטורית שאין עליה עוררין, מפני שכל אותם אנשים שהיו עדים לסיפור יעידו על התרחשות האירוע וגם יספרו זאת הלאה לדורות הבאים. כך נוצרה למעשה ההיסטוריה בעולם.

לא נבוא ונאמר: אולי ההיסטוריונים המציאו ובדו מליבם את המהפכה הצרפתית, בעוד שהיא כלל וכלל לא התרחשה במציאות, שכן באותו רגע שבו היו קמים היסטוריונים כאלה, מיד העולם היה מכחיש אותם. שום היסטוריון לא יצליח לשכנע מיליארדי בני אדם להאמין לסיפור המוני שלא היה. אפשר לנסות לזייף ולהשתיל בהיסטוריה סיפורים בדויים שכביכול התרחשו לפני מספר מצומצם של אנשים, אך בשום אופן לא ניתן להשתיל בהיסטוריה אירועים המוניים או דמויות ציבוריות שלא היו, כי לא ניתן לשכנע אלפי בני אדם להאמין שהם עצמם היו עדים לאירוע שלא התרחש כלל. לכן אנו מקבלים כעובדה שהיה מלך בשם אלכסנדר מוקדון והיו פרעונים במצרים. הכלל הוא: תופעה שמעידים עליה מיליוני אנשים - **הרי היא עובדה**!!

המסורת ההיסטורית שלנו, עם ישראל, בנויה באופן חזק ומוצק הרבה יותר. היא איננה עדות של אדם אחד, ולא של 50,000 איש, אלא עדות על אירועים שהתרחשו לעיני אומה שלמה, יותר מ- 3 מיליון איש!

הדור הבא ידע שהדברים אכן התרחשו, מפני שהוריו היו עדי ראיה ישירים וסיפרו לו, והם יספרו לבניהם, וכך עוברת המסורת היהודית הלאה מדור לדור. אין אנו מאמינים באמונה עיוורת שהיה מעמד הר סיני, אלא יודעים זאת בבירור. גם בהיסטוריה העולמית אין הכחשה למעמד זה, אלא אדרבה, "מתן תורה לישראל" היא העובדה המקובלת ביותר בכל העולם, אפילו הנצרות והאיסלם לא ערערו על מעמד זה, אלא אדרבה, הסתמכו עליו בתור הגילוי המשכנע ביותר להמצאות האלוקים ולהשגחתו על העולם. התנ"ך הינו המסמך המקובל בכל העולם כולו, בקרב כל העמים, ומהווה יסוד לדתות רבות.

לעומת זאת, להבדיל, שאר הדתות מבוססות על עדות ראיה של אדם אחד! כגון: דת האיסלם בונה את אמונתה על כך, שבהיות מוחמד יחידי ללא עדים, פגש במידבר את המלאך גבריאל, אשר ציוה לו לשנות את הדת - חוקי העולם הקדומים, ולהנהיג חוקים חדשים. דת זו נפוצה זמן רב לאחר מוחמד, על ידי חסידיו שיצאו בכח הזרוע והרגו כל מי שלא קיבל את דתם. איש לא ראה את מוחמד פוגש את המלאך גבריאל. זוהי אמונה עיוורת! לך תאמין לסיפור של אדם אחד שאולי הוא מטורף, או שקרן, כזבן, רמאי, בדאי ואולי נוכל... "אמונה" כזו היא השערה בלבד, אותו מאמין משער שהמספר אינו כזה. גם מציאות של מיליוני נוצרים בעולם, המאמינים בדתם, אינה דבר בעל משקל, כי אינה מוכיחה שהתאמת להם הדבר, אלא רק שהם קבלו על עצמם "להאמין" למייסדי הדת, שאף הם השתמשו באלימות- עינויים, מסעות צלב, אינקוויזיציה וכדומה כדי "לשכנע" באמיתות דתם שאינה מתבססת על הוכחות ועדות נאמנה.

אולם היהדות, להבדיל, שונה לחלוטין. אין צורך ב"אמונה עיוורת" כדי לקבל את אמיתותה. ההתגלות לעם ישראל בסיני הוא אירוע הניתן לאימות לפחות כמו כל אירוע גדול אחר. (מתוך הספר חג השבועות בהלכה ובאגדה)

תגליות מדעיות

לוח השנה העברי

אם יציעו לך לקנות כתב יד עתיק, מספרד או מאיטליה, שתאריך כתיבתו הוא- 10 באוקטובר 1582, אל תקנה אותו, אפילו במחיר מציאה. כתב יד זה אינו אותנטי, הוא מזויף! איך אפשר לקבוע זאת מבלי לראות ולבדוק? - פשוט מאוד, אין תאריך כזה!

לוח השנה האזרחי (הנוצרי), מבוסס על שנת החמה. מייסדי הלוח הזה לא ידעו בדיוק את משך אורכה של השנה, והלוח שלהם צבר פיגור גדל והולך לעומת עונות השנה. בשנת 1582 החליטה הכנסייה לתקן את הפיגור, בכך שאחרי 4 באוקטובר עברו מיד אל ה- 15 בו, ובכך מחקו מהלוח 10 ימים שתאריכיהם אינם קיימים כלל.

גם הלוח "המתוקן" לקוי הוא, ולפני האו"ם מונחת זה עשרות שנים הצעה של לוח חדש שיתקן אותו. כיום, המכשור המדעי מודד בדיוק את מחזור השמש. גם מחזור הירח נמדד בדייקנות בעזרת פריזמת זכוכית שהניחו על הירח האסטרונאוטים האמריקאים.

לוח השנה העברי מתבסס על הלבנה (הירח מקיף את כדה"א במשך כ-29.5 יום, שנים עשר חודשים הינם כ-354 יום), תוך כדי שמירה על שנת החמה (365.4) יום. לכן ישנם חודשים מלאים וחסרים, ומדי כשלוש שנים, שנה מעוברת. כדי שלוח השנה העברי, שהינו מורכב מאוד, יהיה גם מדויק צריך לדעת את הזמן המדויק בו מקיף הירח את כדה"א,

וכן את הזמן המדויק בו מקיף כדה"א את השמש (אם יש סטייה קלה, כעבור אלפי שנים יכול להיות פיגור של עשרות ימים).

קר סגאן, המדען הראשי של סוכנות החלל האמריקאית, פרסם בספרו את הזמן המדויק של מחזור הירח המקיף את כדור הארץ, שנקבע בעזרת שעון אטומי, פריזמת זכוכית שהניחו אסטרונאוטים על הירח, קרן לייזר הנשלחת מן הארץ אל הפריזמה וטלסקופים רבי עוצמה. אי אפשר להגיע לתוצאה מדויקת בלי המכשירים האלה אשר נתחדשו בשנים האחרונות בלבד. התוצאה: 29.530589 יממות.

בגמרא (ראש השנה כה.) ישנו מעשה מתקופת הסנהדרין, בה קבעו את החודש עפ"י ראיית הלבנה: "פעם אחת נתקשרו השמים בעבים, ונראית דמות לבנה בעשרים ותשעה לחודש. כסבורים העם לומר ראש חודש וביקשו ב"ד לקדשו, אמר להם רבן גמליאל כך מקובלני מבית אבי אבא: אין חידושה של לבנה פחותה מעשרים ותשעה יום ומחצה ושני שלישי שעה וע"ג (73) חלקים". הבה נחשב: השעה מחולקת ל- 1080 חלקים , לכן 2/3 השעה הינם 720 חלקים, ועוד 73 חלקים שהם: 0.734259 שעות, ובתירגום ליממה: 0.03059 יממות, נוסיף עוד 29.5 (עשרים ותשע יום ומחצה) וקיבלנו: 29.53059 (ההפרש הוא חלקיקי שניה).

כיצד ידעו רבן גמליאל ואבותיו מידע זה, וכי חכמי ישראל השתמשו בטלסקופ, קרן לייזר, פריזמה על הירח ושעון אטומי?!

איך ידעו בדייקנות כזאת את הזמנים האסטרונומיים שהלוח העברי תלוי בהם? מי גילה להם את מה שלא ידעו המלומדים של העולם העתיק?

התשובה פשוטה: הבורא שציוה בתורה מצוות הצמודות לעונות השנה, וגם לתאריכים מוגדרים בחודש, הוא גם סיפק את הידע הדרוש לקיים מצוות אלה כהלכה!

נדידת היבשות

בשנת 1915 הגיאולוג הגרמני אלפרד לות'ר וגנר הוציא לאור ספר בשם "מוצא היבשות והאוקיינוסים". בספר זה העלה וגנר תיאוריה בה בעבר הרחוק היתה בכדור הארץ יבשה אחת גדולה בלבד, אשר במשך הזמן התפצלה לשבע יבשות מרוחקות זו מזו. כהוכחה לדבריו הצביע על הדמיון המדהים שבין קווי החוף של היבשות כאילו היו חלקי פאזל שנפרדו זה מזה. מאז הלכו והתרחבו המחקרים והדעות התומכות בתיאוריה זו, ומאמרים מדעיים רבים אשרוה לחלוטין.

למעשה, לנו כיהודים תיאוריה זו אינה חדשה כלל:

בספר בראשית בפרשת מעשה הבריאה נאמר: "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה **הַיַּבָּשָׁה** וַיְהִי כֵן". משמע שבתחילה היתה רק יבשה אחת. וכן

כתוב במפורש בספר הזוהר הקדוש: אמר ר''י, ז' רְקִיעִים בָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כְּנֶגֶדָם בָּרָא ז' אֲרָצוֹת. וְתָאנָא, **אֶרֶץ אַחַת** מַמָּשׁ, הוֹצִיאוּ הַמַּיִם, וּמִמֶּנָּה נִתְהַוּוּ ז' אֲרָצוֹת.
מנין ידע כותב ספר הזוהר שבתחילה היתה רק יבשה אחת, בלי להתבונן על צורת היבשות באמצעות מפות ותצלומי אויר?
מנין ידעו לפני אלפיים שנה על שבע יבשות, כאשר את יבשת אמריקה גילו לפני כ- 500 שנה, אוסטרליה לפני כשלוש מאות שנה ואנטרקטיקה רק לפני כמאה וחמישים שנה?

כדור הארץ

כיום כולנו יודעים שהעולם עגול ויש בו כח משיכה (גרביטאציה) המושך למרכז הכדור, וכן יודעים אנו שהשמש מאירה בחלל החיצון מחוץ לכדוה"א ובלילה אינה "הולכת לישון" בתוך הים. אולם עד לפני כחמש מאות שנה, חשבו "מדעני העולם" שהעולם הינו שטוח ומכוסה בכיפה, הלא היא כיפת השמים, שבתוכה נמצאים הכוכבים. לפני כאלפיים שנה חשבו "המדענים" עפ"י המיתולוגיה היוונית ש"משטח העולם" עומד על גבי שלושה פילים ענקיים העומדים על גבי צב ענק מימדים, אשר תזוזה קלה של אחד מהם עלולה לגרום לרעידת אדמה.
מדהימה רמת הדיוק אשר בספר הזוהר שנכתב לפני כאלפיים שנה:
וּבְסִפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבָא, פָּרִישׁ יַתִּיר, דְּהָא כָּל יְשׁוּבָא מִתְגַּלְגְּלָא בְּעַגּוּלָא כַּכַּדּוּר, אִלֵּין לְתַתָּא, וְאִלֵּין לְעֵילָּא, וְכָל אִינּוּן בְּרְיָין מְשַׁנְיָין בְּחֶזְוָוֹיְיהוּ מִשְׁנוּיָא דַּאֲוִירָא. כְּפוּם כָּל אֲתַר וַאֲתַר, וְקַיְימִין בְּקִיּוּמַיְיהוּ כִּשְׁאָר בְּנֵי נָשָׁא.
תרגום: "כל העולם מתגלגל בעיגול ככדור, אלו למעלה, ואלו למטה, וכל אלו הבריות משונות במראיהן משינוי האויר, כפי כל מקום ומקום, וקימים במקומם כשאר בני האדם".
וְעַל דָּא אִית אֲתַר בְּיִשּׁוּבָא, כַּד נָהִיר לְאִלֵּין, חֲשִׁיךְ לְאִלֵּין, לְאִלֵּין יְמָמָא, וּלְאִלֵּין לֵילְיָא. וְאִית אֲתַר דְּכוּלֵּיהּ יְמָמָא, וְלָא אִשְׁתְּכַח בֵּיהּ לֵילְיָא, בַּר בְּשַׁעֲתָא חֲדָא זְעֵירָא. וְהַאי דְּאָמַר בְּסִפְרֵי קַדְמָאֵי, וּבְסִפְרָא דְּאָדָם הָרִאשׁוֹן הָכִי הוּא. דְּהָכִי כְּתִיב, (תהלים קלט) אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ. וּכְתִיב, (תהלים קד) מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ ה'. וְעַל דָּא, כֹּלָּא שַׂפִּיר. וְרָזָא דָּא אִתְמְסַר לְמָארֵיהוֹן דְּחָכְמָתָא, וְלָא לְמְפַלְגֵי תְּחוּמִין, בְּגִין דְּאִיהוּ רָזָא עֲמִיקָא דְּאוֹרַיְיתָא.
תרגום: "ועל זה יש מקום בעולם כאשר מואר לאלו, חשוך לאלו. לאלו יום, ולאלו לילה. ויש מקום שכולו יום ולא נמצא בו לילה, חוץ משעה אחת קטנה. ומה שכתוב בספרים הקדומים, ובספרו של אדם הראשון כך הוא. שכן כתוב וכו'... וסוד זה נמסר לבעלי החכמה".
בקטע קצר וקולע זה של הזוהר נכללות מספר ידיעות נכבדות:

א. העולם בצורת כדור, ולא כהבנת האנושות באותה תקופה שהעולם שטוח.
ב. כדוה"א אינו עומד במקומו בקביעות, אלא סובב על צירו.
ג. גם בחלק העליון וגם בחלק התחתון גרים בני אדם.
ד. כולם עומדים באופן רגיל, גם אלו שלמטה (כח המשיכה).
ה. כאשר בחלק אחד של העולם יש אור, בחלקו השני יש חושך, וכן להיפך.
ו. יש מקום שמואר זמן רב, והלילה קצר ביותר (גרינלאנד).
מניין ידע רב המנונא סבא כל זאת?
הוא מציין מקור לדבריו - ספרי קדמונים וספרו של אדם הראשון.

ארכיאולוגיה

אם בעבר היו חוקרים שטענו שכל הדמויות והסיפורים המובאים בתנ"ך הינם פרי דמיון, הרי שלאחרונה, עם תגליות הארכיאולוגיה טענתם מופרכת. הארכיאולוג ד"ר יואל אליצור התייחס לאותם חוקרים וכתב: "לא התגלה שום ממצא בעל משמעות המצביע על סתירה כלשהי. להפך, דווקא המחקרים בשנים האחרונות מחזקים את הקשר בין הממצא החומרי שנתגלה בשנים האחרונות למקרא. נדמה שהבעיה נובעת מפרשנות שגויה של הממצא הארכיאולוגי, לעתים הדבר נובע ממגמתיות של החוקר, שאף מוכן להתעלם מנתונים ארכיאולוגיים, כדי לבסס את פרשנותו ואת תפיסת עולמו".

תיבת נח

בולטת העובדה שלכל התרבויות (בחלקים שונים של הגלובוס) יש מסורת בדבר מבול גדול שהחריב את כל העולם מלבד אותם שהיו בתוך "ספינה". מסורת זו נתגלתה גם בכתבים ארכיאולוגיים בבבל (שירת גילגאמש), הודו (מאנו), סין (דה יו), אסקימוסים, אינדיאנים (ירוקואיס) ובמכסיקו (שבט המאיה). תוכן הדברים בכל התרבויות דומה לתיאור המופיע בתנ"ך (מלבד שמות האנשים והאמונה באלילים), לכן אין ספק שהמקור לכולם משותף.
בספר בראשית נכתב: "וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אֲרָרָט". בכפר ארמני קטן בשם בייזיס, שלמרגלות הרי אררט, ספרו התושבים שרועה אחד העפיל על ההר וראה אניית עץ תקועה. בשנת 1883 משלחת תורכית אישרה שבימי הקיץ חרטום של אנייה נזדקר מתוך הקרחון הדרומי.
בשנת 1955 החוקר הצרפתי פרנאר נאווארה טיפס על ההר. כשהגיע לגובה של כ- 4200 מ' נתקל לפי תיאורו באוניה שאורכה כ- 150 מ' , קבורה בתוך הקרח, והצליח להוריד משם קורה בצורת זווית. בשנת 1970 נשלחה דוגמה מהקורה לבדיקות במעבדות איזוטופים, שם העריכו את גילה לכ- 5000 שנה (לפי דעת חז"ל המבול היה בשנת 1658 לבריאת העולם (בשנת 2102 לפנה"ס)).

כיצד "טיפסה" ספינה גדולה וכבדה 4200 מ' על הר מושלג?
לפי התורה הכל מובן. מי המבול כיסו את ראשי ההרים כמו שכתוב: "וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר תַּחַת כָּל הַשָּׁמָיִם: חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים". התיבה שטה מעל הרי אררט וכאשר יבשו המים "נתקעה" שם. לפי זה גם מובן כיצד נמצאו צדפים, שלדי דגים ושאר מאובנים ימיים על הרים גבוהים ברחבי העולם, הרי המבול שטף את כל העולם.

יציאת מצרים
ההיסטוריון המפורסם ג'ון ברייט כתב: "אין כמעט ספק בכך שהישראלים הקדמונים היו עבדים במצרים ויצאו משם בדרך מופלאה כלשהי. בזמננו **כמעט ואין מי שיחלוק על כך**".
בשנת 1828 רכש מוזיאון ליידן בהולנד פפירוס שנמצא בחפירות ארכיאולוגיות במצרים, הוא נקרא פפירוס איפובר ומספרו הקטלוגי 344.
בשנת 1909 תורגם הפפירוס ע"י האגיפטולוג א.ה. גרדינר. מרוח הדברים של הכותב ניכר בעליל, שאין הוא כותב שירה או נבואה כלשהי לעתיד, אלא תיאור עצוב וכואב של מאורעות יוצאי דופן, שהוא עד להם.
פרופסור עמנואל וויליקובסקי עמד על הקשר המדהים בין הכתוב בו, למפורש בתורה על יציאת מצרים. הוא מנתח בספרו את הפפירוס ומצביע על הדמיון בין מבנה הקטסטרופות, כפי שמתאר אותן המצרי אפובר, לבין הנאמר בספר שמות. הפרטים זהים במקרים רבים.
להלן מעט דוגמאות מתוך הפפירוס המונה עשר מכות:
"מכות בכל הארץ. דם בכל מקום";
"הנהר הוא דם";
"האנשים נרתעים מלטעום, בני אנוש צמאים למים";
"אלה הם מימנו זהו אושרנו! מה נעשה? הכל חרב".
"כל החיות לבם בוכה, הבקר גועה".עצים הושמדו"; "
"אמנם כן, שערים עמודים וקירות נאכלו על ידי האש";
"מצרים בוכה, ארמון מלוכה בלא רווחיו בלא פירות בלא תבואה, אשר לו הם שייכים החטה השעורה האוזים והדגים";
"אין למצוא פירות ולא ירק... רעב".
"אמנם כן, בני הנסיכים הושלכו לעבר הקירות";
"בתי הסהר חרבו"; היתה צעקה גדולה במצרים"; "הכל נהרס".

לאחרונה מצאו חוקרים שרידים של מסעות בני ישראל במדבר סיני. הארכיאולוגים גילו עקבות של רבבות אנשים שהשאירו אחריהם קברים רבים ובתים ללא אופי ארכיטקטוני מיוחד. ואולם, לא נמצאו שרידי מזון ולא כל סימן למאגרי מים כלשהם, דבר המובן רק לפי התורה, שהרי עם ישראל אכלו במדבר מן, שירד בדרך נס משמים, ושתו מבארה של מרים שבדרך נס התלווה עמם.

נבואות שהתגשמו

אם יקום אדם ויאמר שבחנוכה הקרוב עתיד לרדת גשם, ודבריו אכן יתקיימו, אין זה אומר שהוא נביא. נבואה אמיתית הינה חיזוי מראש של התרחשויות עתידיות שאינן הגיוניות, כגון נפילת בניני התאומים ב- 11 בספטמבר וכדומה.

ספר התנ"ך מלא בנבואות שונות ומשונות ולא הגיוניות שהתרחשו במדוייק במהלך ההיסטוריה. הקב"ה שולט בכל ההיסטוריה ומנהיג את העולם מעבר למושגי הזמן. רואה את העתיד כמו שרואה את העבר, כי הזמן הנו אחד מבריותיו, ההיסטוריה בידו כחומר ביד היוצר והוא מטה אותו לכל אשר יחפוץ.

חורבן האימפריה הבבלית

העיר בבל היתה בירת האימפריה הבבלית העתיקה ששלטה על עמים וארצות. ישעיהו וירמיהו מתנבאים, בניגוד להגיון, שהעיר בבל תחרב ולעולם לא תיבנה:

"וְהָיְתָה בָבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת סְדֹם וְאֶת עֲמֹרָה. לֹא תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד דּוֹר וָדוֹר וְלֹא יֶהֱל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא יַרְבִּצוּ שָׁם". (ישעיהו נא', יט'-כ')

"וְלֹא יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת כִּי שִׁמְמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם יְהוָה". (ירמיהו נא', כו') .

במשך ההסטוריה רבים ניסו לבנות מחדש את העיר בבל, האחרון שבהם היה סדאם חוסין ימ"ש.

נבואות אירועי הגלות

נאמר בספר ויקרא: "וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל הַמִּצוֹת הָאֵלֶּה: וְאִם בְּחֻקֹּתַי תִּמְאָסוּ וְאִם אֶת מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל נַפְשְׁכֶם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתַי לְהַפְרְכֶם אֶת בְּרִיתִי. אַף אֲנִי אֶעֱשֶׂה זֹאת לָכֶם וכו'... וְנָתַתִּי אֶת עָרֵיכֶם חָרְבָּה וַהֲשִׁמוֹתִי אֶת מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם. וַהֲשִׁמֹתִי אֲנִי אֶת הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ. וְאֶתְכֶם אֱזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָּה."

א. ערי ישראל על בתיהם יחרבו.

ב. בית המקדש יחרב.

ג. אויבנו, אשר יכבשו את הארץ, לא יצליחו להפריחה מחדש (כפי שאכן היה, עד שהיהודים שעלו לארץ הפריחו את השממה).

ד. אנו לא נשאר במדינת גלות אחת, אלא נתפזר באומות.

ה. לאחר הזריה (פיזור), לא נמצא מנוח, נהיה נרדפים.

ובספר דברים (כח', סד'-סח') נאמר: "וֶהֱפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל הָעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קְצֵה הָאָרֶץ וְעָבַדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן. וּבַגּוֹיִם הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לְךָ שָׁם לֵב רַגָּז וְכִלְיוֹן עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן נָפֶשׁ. וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלָאִים לְךָ מִנֶּגֶד וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ. בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עֶרֶב וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תְּפָחֵד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה. וֶהֱשִׁיבְךָ יְהוָה מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת (בדיוק כך היה לאחר חורבן בית שני, שחלק מהיהודים הורדו למצרים באניות ושם נמכרו לעבדים) בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְךָ לֹא תֹסִיף עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהִתְמַכַּרְתֶּם שָׁם לְאֹיְבֶיךָ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה."

מאז גלו ישראל מעל אדמתם, לא מצאו מרגוע לנפשם. התורה מדגישה את פחד הקיום וחוסר בטחון החיים. ואכן זה אפיין במשך תקופות ארוכות את מצב היהודים בגלות. חייהם היו תלויים להם מנגד, הם היו משוללי זכויות ונתונים לחסדם של המלכים והשליטים, שהיו לרוב שונאי ישראל מושבעים. הפחד מפני העתיד ודאגת המחר מילאו את לבבם כל הימים, כל יום יכול היה להביא עמו גזירות וצרות חדשות. לעולם לא יכלו לדעת מה ילד יום. התקיים בהם מאמר הכתוב: " וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ". לתופעת האנטישמיות אין הסבר מלא המניח את הדעת והתפרצותה היא לעיתים קרובות חסרת פשר ונעדרת הגיון.

נצחיות עם ישראל

לפי כללי ההיסטוריה, היה צריך העם היהודי להעלם ח"ו כבר מזמן מהמפה, הרי לא עבר דור שלא ניסו להשמיד את עם ישראל, גופנית או רוחנית, אויבנו אומרים: "לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד" .

למרות האנטישמיות, הגלויות, האינקוויזיציה והשואות, בעוד עמים שונים ואימפריות גדולות נעלמות מן העולם, עם ישראל שורד בניגוד להגיון.

"וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם."

רוב העמים שנעלמו מעל המפה, לא נעלמו בגלל השמדתם הטוטאלית. הסיבה העיקרית היא היטמעות, התבוללות. והרי ככל שמדובר בקבוצה קטנה יותר, כך סיכויי ההישרדות בגלות נמוכים יותר. ישנה הבטחה על נצחיות עם ישראל, גם לאורך הגלות.

לפי ההגיון כדי שעם ישראל ישרוד בגלות, היה צריך להיות עם רב, אבל אומרת לנו התורה , נגד כל כללי ההיסטוריה: "וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה", ובהמשך: "וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעָט תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ".

אתם תהיו המעט שבכל העמים, קבוצה קטנה, ואעפ"כ תשארו קיימים לנצח.

לדעת מומחים, עם ישראל הקיים אלפי שנים, היה צריך למנות כיום מאות מליונים. הרדיפות, הפוגרומים, מוקדי האש והשואות שליוו אותו לאורך תקופות ארוכות בגלות, וכן ההטמעות וההתבוללות, מנעו את גידולו הטבעי והפיכתו לעם מרובה אוכלוסין. מה שהתורה הודיעה, התקיים במדוייק.

היטיב לתאר הסופר האמריקאי מארק טווין: "המצרים, הבבלים והפרסים עלו ומלאו את העולם בשאון הדר ויפעה, עד שהועם הזוהר והם שקעו, בלו ועברו מן העולם. היוונים והרומאים הלכו בעקבותיהם, עוררו רעש עצום ונעלמו. עמים אחרים הופיעו, נשאו ברמה את לפידם לזמן מה, אך הוא נשרף באש של עצמו ועתה הם יושבים בצל או אבדו בכלל.

היהודי ראה את כולם, והוא היום מה שהיה מאז ומעולם. אינו מראה סימני שקיעה, לא תשישות של זקנה, אין האטה בכישוריו, וערנותו לא קהתה. כולם בני תמותה בעולם מלבד היהודים. כל הכוחות חולפים, אך הוא נשאר. מה סוד נצחיותו?"

"כולם בני תמותה בעולם מלבד היהודים. כל הכוחות חולפים, אך הוא נשאר. מה סוד נצחיותו?... אמנם לפי הקריטריון המטריאליסטי צריכה היתה אומה זו מזמן לעבור מן העולם. קיומה היא תופעה מסתורית ומופלאה, המעידה כי חיי אומה זו מתנהלים בכוח גזירה קדומה" (הפילוסוף נקולאי ברדייב)

הצופן התנכי

רבי משה קורדובירו (מגדולי המקובלים, חי לפני כחמש מאות שנה) כתב בספרו 'פרדס רימונים': "ידיעת סודות תורתנו הקדושה הוא ע"י הצירופים, והגימטריאות, והתמורות, וראשי תיבות, וסופי תיבות, ותוכי תיבות, וראשי פסוקים, וסופי פסוקים, **ודילוג אותיות**, וצירוף אותיות. ועניינים אלו נשגבים ונעלמים וסודם נשגב, ואין בנו כח להשיגם לרוב העלמם כי יתחלפו עפ"י דרכים אלו לאין סוף ולאין תכלית, ועל זה נאמר: ארוכה מארץ מידה".

הרב הגאון חיים מיכאל דב וייסמנדל זצ"ל (שעסק בתקופת שואת אירופה בהצלת יהודים) החל לספור ולחשב אותיות בתורה וגילה מבנים מתוכננים המוצפנים בתוך התורה ורוכזו בספר 'תורת חמ"ד'. נביא כאן דוגמא אחת מתוך רבות:

הרמב"ם, רבי משה בן מימון היה אחד מגדולי הראשונים, הוא פעל במצרים וחיבר את הספר "משנה תורה" העוסק בתרי"ג (613) מצוות, הרב וייסמנדל מצא שדבר זה רמוז בתורה. בספר שמות בפרשת בא, בפסוק המדבר על משה, כתוב 'רמבם' בראשי תיבות. בדילוג של 49 אותיות מהמילה משה, מופיעה המילה תורה, ובמרחק של תרי"ג (613) אותיות מהאות מ' של משה הנ"ל, מגיעים לאות ת' של המילה תורה, המופיעה בדילוג של 49 אותיות:

מדהים שבין המילים "**משנה**" ל- "**תורה**" המרומזות בדילוג ישנו הפסוק: "**וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה**", המדבר על תאריך יד' בניסן בו נצטוו לשחוט את קרבן הפסח. תאריך זה הוא גם יום הולדתו של הרמב"ם.

כל זאת ועוד עשה הרב וייסמנדל לפני השואה ללא עזרת מחשב.

המתמטיקאי הנודע פרופסור אליהו ריפס, הפיסיקאי דורון ויצטום ואיש המחשבים יואב רוזנברג ערכו מחקר מקיף בנושא זה. הם ערכו עפ"י האנציקלופדיה ליהדות טור של גדולי ישראל, בו נרשמו שמותיהם או כינויים המקובלים, במקביל הם רשמו טור בו נרשמו תאריכי לידתם ופטירתם, לרשימה המקורית הוסיפו עוד כמיליון שמות ותאריכים חסרי משמעות. בעזרת תוכנת מחשב מיוחדת המזהה דילוגי אותיות, הם נתנו הוראה למחשב לחפש את השמות ואת התאריכים בדילוגי אותיות בספר בראשית. את אותה הבדיקה הם ערכו גם על ספרים אחרים שהיו כקבוצת ביקורת כגון טקסט של ספר בראשית שאותיותיו עורבבו באקראי, ולהבדיל הספר 'מלחמה ושלום' מתורגם לעברית. התוצאות נבדקו עפ"י מדדים סטטיסטיים שנקבעו מראש, ככל שמרווח הדילוג גבוה יותר, סימן הוא שהתוצאות אקראיות.

התוצאות היו מדהימות רמת ההתכנסות בספר בראשית היתה מעל ומעבר לכל פרופורציות (1:62,500), בעוד בשאר הספרים ההתכנסויות היו קלושות ביותר, הצירופים המתאימים נמצאו רק בספר בראשית.

הם פרסמו מאמר בכתב עת יוקרתי לסטטיסטיקה (Statistical Seience. 1994 Vol/ 9), כמה מדענים, שהמסקנות העולות מהמחקר הטרידה אותם מאוד, פרסמו מאמר נגדי באותו כתב העת, הם טענו שהשמות הותאמו לתוצאות והתאריכים הומצאו, כדי שהניסוי

יצליח, הם גם ניסו להוכיח, שתופעה זו של הצפנה בדילוג, חוזרת לכאורה גם בספרים אחרים.

פרופ' ריפס וחבריו חזרו על הניסוי עם רשימה חדשה של שמות ותאריכים שהוכנה ע"י פרופ' שלמה זלמן הבלין, מומחה לביבליוגרפיה, גם הניסוי הזה הצליח בצורה יוצאת מן הכלל.

הרולד גאנז, מפצח צפנים מסוכנות הבטחון של ארה"ב NSA נחשף למאמר שפרסמו פרופ' ריפס וחבריו. עבודתם עוררה בו נוגדנים של ממש. הוא החליט לבדוק עבודה זו מן המסד ועד הטפחות. הוא הכין תוכנה משלו והריץ הכל במחשב שלו, צמרמורת חלפה בגופו, התוצאות היו מדוייקות.

גאנז החליט לערוך בעצמו ניסוי חדש, הוא בדק אם השמות והכינויים משתי הרשימות של השמות מהניסויים הקודמים נפגשים עם פריטים ביוגראפיים אחרים, ההצלחה היתה אדירה, המובהקות הכוללת של התוצאות היתה: 1:166,666. גאנז הציג את עבודתו בכנס הבין לאומי ה-18 לזיהוי תבניות.

פרופ' רוברט אומן (מגדולי המתמטיקאים בעולם, חבר באקדמיה למדעים ארה"ב) כתב: "מבחינה סטטיסטית זהו הרבה מעבר לנדרש בדרך כלל. אמות המידה המחמירות ביותר שהוחלו אי פעם הן בין 1 ל- 1000, התוצאות של ריפס משמעותיות לפחות ברמה של 1 ל- 100,000. פשוט לא רואים תוצאות כאלה בניסויים מדעיים רגילים. **הצופן התנ"כי הוא פשוט עובדה**".

באמצעות דילוגי אותיות מוצפנים בתורה אירועים שונים כגון: קריסת מגדלי התאומים, שואת אירופה, מעבורת החלל קולומביה, אסון הצונאמי ועוד. בכולם ישנו קשר מובהק בין המיקום בו נמצאו בדילוג מינימאלי ובין עוד עשרות מילים נוספות בדילוג הקשורות לאותו אירוע.

אם אכן התופעה אינה מקרית, מי הצפין את כל המידע הזה בתורה? כיצד הצפין, וכיצד יכל לדעת מה יקרה אלפי שנים לאחר מתן תורה?!

כל זה מוכיח מעבר לכל ספק, שכתיבת ספר התורה היתה ע"י משה רבנו מפי הגבורה מאת בורא עולם השולט בהסטוריה.

במרכז (ספר ויקרא) מתקבל שם ה' בדילוג של 7 אותיות, ובתחילתם ובסופם של שאר הספרים נמצאת המילה "תורה" בדילוג קבוע של 49 אותיות, כשכולם פונים אל שם ה' (בבמדבר ובדברים הדילוג "תורה" הוא למפרע).

סיפורי נסים ונפלאות

הרבה אנשים אומרים שאם הקב"ה היה עושה להם נס, היו חוזרים בתשובה. אבל יוצאי מצרים הראו לנו שמניסים לא חוזרים בתשובה - לאחר שהקב"ה הביא על המצרים עשר מכות, קרע את הים, הטביע בתוכו את המצרים ונגלה לעם ישראל במעמד הכביר של מתן תורה בהר סיני, כל זה בניסים גדולים, באותות ובמופתים שאינם בדרך הטבע, לעיני כל עם ישראל, בכל זאת אנו רואים שזמן קצר לאחר מכן, העם חטא בחטא העגל. איך זה יכול להיות?! כל זה בא כדי ללמד אותנו, שמניסים אפשר להתפעל, אבל כדי להשתנות צריך התעוררות פנימית.

החפץ חיים ביקר פעם אצל פרופסור נודע. הלה שאל: "אם הקב"ה רוצה שנאמין בו, מדוע אינו עושה לנו ניסים כמו בעבר?" החפץ חיים התבונן עמוקות על התעודה שהתנוססה על הקיר, ואמר: "אני מבין שלפני שלושים שנה היית פרופסור". הלה השיב, כמעט נעלב, שהוא עדיין פרופסור. אמר החפץ חיים: "אבל התאריך שעל התעודה מלפני שלושים שנה!" השיב הפרו': "את התעודה קיבלתי לפני שלושים שנה, והיא מוכיחה לכולם שפרופסור אני, תעודת הסמכה לא צריך לחדש". השיב החפץ חיים: "אף הקב"ה נגלה לעיני כולם במתן תורה בנסים ונפלאות, והוכיח אז את מציאותו, יש תעודה והיא התורה, הקב"ה לא צריך לעשות לנו שוב נסים כדי שנאמין בו".

למעשה, למרות שאנו בתקופה של "הסתר פנים", שזה חלק מהקללה של גלות עם ישראל, אנו זוכים כל הזמן לנסים שבתוך הטבע, ומדי פעם אפילו לניסים גלויים.

להלן מעשה מדהים של נס נסתר, הסיפורים שאחריו הם על נסים גלויים.

טיסה מישראל לארה"ב. ר' יוסף עורך היכרות עם היושב לידו. "רוברט", הציג גלוי הראש את עצמו בפני ר' יוסף. היה זה אדם כבן שישים, יוצא פולין. "אמנם יהודי אני", אמר, "אך אינני רוצה לשמוע על יהדות". בכדי שלא להותיר ספק, שב והדגיש: "אני כועס, כועס מאוד, וזו המילה האחרונה שלי בענין".

ר' יוסף נבוך קמעא, שתק ולא הוסיף. כאשר חולקו המנות, ור' יוסף קיבל מנה כשרה, כאב לו לראות את בשר הפיגולים המונח לפני רוברט. "אולי אפשר לכבד אותך במזון כשר", הציע לרוברט בהססנות. עיני רוברט ירקו אש: "אינך מבין? כועס אני. מאז שנלקח ממני איציק שלי, איני מתכוון לסלוח". מזלנו נתקע בעמקי האומצה, כמו להכעיס נפנף בה והבהיר את יגון חייו במשפטים אחדים: "מאז ירו בו באיציק שלי, המראה אינו מש מעיני. הוציאו אותנו אז מגטו לודז' אל היער, ירו לעברו ואמו רצה

לקראתו. שניהם התמוטטו ומאז אין לי חיים. במעט החיים שיש לי, לא אערב עוד בדל יהדות, מאומה".

ר' יוסף נרתע, מילותיו נסוגו בראותו כי לפניו פליט שמוראות המלחמה עוד חקוקות על נפשו. לא דיבר אליו מאומה עד רדתם מן המטוס על אדמת ארה"ב.

שבעה חודשים לאחר מכן, ר' יוסף שהה בחודש הרחמים והסליחות בא"י. את תפילות הימים הנוראים התפלל בבית הכנסת שבשכונת קטמון. בעיצומו של יום הכיפורים, בהפסקה שטרם תפילת 'יזכור', ר' יוסף יצא אל הרחוב הסמוך לאתנחתא קלה. מצדי הרחוב, על ספסל צדדי, בלטה נוכחותו של אדם מתבגר, שישב על הספסל והעלה מפיו סלסולי עשן סיגריה. ר' יוסף, עטור הטלית, קרב מעט לעברו. הלה הגביה יד והרים את הסיגריה בהפגנתיות.

הפנים, ההפגנתיות, הנפנוף הזה - כל אלה הבזיקו תמונה מוכרת במוחו של ר' יוסף: הרי זה רוברט, האיש האומלל מהמטוס. "שלום עליכם רוברט", פנה ר' יוסף בחמימות. "התדע, רוברט?", אזר ר' יוסף עוז, "בפנים יתפללו עוד רגע קט את תפילת 'יזכור'. יום קדוש הוא לנו, יום הכיפורים...".

רוברט נשף עמוקות: "שוב? הרי כבר אמרתי לך הכל, ולא חל אצלי כל שינוי. וכי ראיתי את איציק שלי מאז שנפגשנו?..." ר' יוסף לא הרפה הפעם: "אם זכרו של איציק שלך חשוב לך, עשה למענו והכנס להזכיר את נשמתו בתפילת 'יזכור'. תפילה זו גורמת לתיקונם ומנוחתם של נשמות הנפטרים. היכנס רק ל"קל מלא רחמים" ותו לא".

רוברט שתק. ניכר היה כי הדברים חוללו בו סערה. אחר דקות קם, שמט את הסיגריה והלך אחרי ר' יוסף. "שמע היטב", לחש ר' יוסף באוזני החזן, "אדם זה לא ביקר בבית הכנסת ארבעים שנה, הגיע בכדי להזכיר את שם בנו היחיד שנהרג. נסה נא להרטיט בלבו נימים ספונים של "קל מלא רחמים".

בקול מלא רגש פצח החזן בסלסול מתחנן "המצא מנוחה נכונה", לצדו רוברט הרועד. "יצחק בן ראובן", החזן העיף מבט קל לעברו, מיד המשיך להתפייט בקול חרישי נוגע ללב.

עם סיום התפילה המיוחדת, הפנה החזן פניו שנית אל רוברט, חיוור כסיד: "איצקוביץ?", שאל בקול רוטט, "איצקוביץ?" - רוברט הנהן בראשו לחיוב. ראובן איצקוביץ, כך נקרא לפני המלחמה בפי כל.

החזן התקרב פסיעה נוספת: "אבא? אבא?" רוברט נרתע לאחור, הביט בעיניים קרועות על החזן, "ויי, איציק איציקל", קרעה צווחתו את דממת בית הכנסת, נפל לאחוריו מתעלף.

התברר, כשוך תדהמת המפגש, כי איציק רק נפגע מכדורי המרצחים. אחר שקם על רגליו, כבר לא ראהו אביו, שמאן מאז להתנחם עליו. כך הוביל הרצון הזך של ר' יוסף, לזכות את רוברט בדבר שבקדושה, להשיב לב אבות על בנים, ולב בנים אל אביהם שבשמים. (מתוך הספר "נפלאותיו לבני אדם")

לאחר שהטייס **דניאל עשור** סיים את שירותו הצבאי, הוא החליט שהוא יורד לארה"ב, שם הולך הוא להצליח ובגדול, והוא אכן הצליח. הוא הוציא תעודות טייס נוספות, ועבד כמדריך טייס בבית הספר לטיסה. הוא הרוויח משכורת של 30,000$ בחודש וקנה מטוס פרטי.

הוא התחתן עם נוצריה קתולית בשם קרין, והתקרב לנצרות ולכנסיה הקתולית. הוא הסתובב בחברת כמרים, שהבטיחו לו עתיד בכנסיה, ומחק מעליו כל סממן יהודי, ולא נותר לו כל קשר ליהדות (מלבד אימו שהתפללה עליו בדמעות שיפקח את עיניו ויחזור בתשובה).

פעם אחת, כאשר טס במטוסו הפרטי, נקלע דניאל לסערה, הוא בקש בקשר אשור לנחיתת חירום, אך התשובה היתה שלילית, אין מנחת מטוסים בסביבה. לחזור חזרה היה בלתי אפשרי בגלל הסערה, האפשרות היחידה היתה להמשיך הלאה.

דניאל היה מעל האוקיינוס האטלנטי, בדרך למיאמי. לאחר זמן, ביקש שוב שינחו אותו היכן לנחות, במגדל הפיקוח, לאחר שזיהו אותו במכ"מ, אמר הבקר שאין שום אפשרות לנחות בסביבה, עליו לחזור חזרה, דניאל השיב שהוא לא חוזר לסערה ושאין לו מספיק דלק.

בשלב מסויים שני המנועים כבו, הדלק אזל. הבקר ממגדל הפיקוח שאל את דניאל: "מהיכן אתה"?, דניאל השיב: "מישראל", שאל הבקר: "האם אתה יהודי?", "כן", השיב דניאל, "אז למה אינך מתפלל?!, אתה נמצא במצב של חיים או מוות, אתה חייב להתפלל!, אין שום מנחת מטוסים קרוב, רק מנחת נטוש של חיל האויר", צעק אליו הבקר. דניאל ביקש שיכוון אותו למנחת, אולי יצליח להגיע אליו בדאייה.

דניאל כיוון את המטוס לעבר מנחת המטוסים הנטוש, הוא החל לאבד גובה, הבקר צעק אליו לנטוש את המטוס, הוא יכול לקפוץ ולצנוח לים. דניאל פותח את דלת המטוס, הוא מביט למטה ולא רואה כלום, היתה עלטה מוחלטת, היה לו קר מאוד והוא נרטב מהגשם. תקף אותו פחד נוראי, אימת מוות, ליבו הלם בפראות. הוא חשב על המים

הקרים, ועל הכרישים שמחכים לו למטה באוקיינוס, וגם איך בדיוק ימצאו אותו יחידות החיפוש?, הוא חשב, ולבסוף החליט להכנס פנימה ולסגור את הדלת.
המטוס המשיך לאבד גובה, ודניאל צעק בכל כוחו, צעקה אדירה:
"**שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד**" !
מייד לאחר הצעקה, המטוס "נפגש" עם הקרקע, בחבטה עצומה. לדניאל לא היו כלל תנאים לנחיתה, לא היתה ראות, לא היו אורות, ולא שום אפשרות לייצב את המטוס. המטוס התייצב לבד, "נסע" על הקרקע במהירות ודניאל לחץ על המעצורים. מסתבר שדניאל נחת בדיוק במסלול הנחיתה הנטוש משנת 1974, כביש שצף מעל המים, בלי אורות ובלי תנאים.
עד שהגיעו יחידות ההצלה, לדניאל היה הרבה זמן לחשוב, הוא חשב למה צעק "שמע ישראל", ולא "יש"ו"?
מה קרה?!, הוא הגיע למסקנה שאימת המוות מוציאה את האמת העמוקה ביותר מתוכך. "כל הזמן בנכר, חייתי בשקר, בתוך מחיצה, בזהות בדויה, אבל האימה הנוראה, הוציאה ממני את האמת הגמורה שפורצת ועולה מעמקי הנשמה".
הוא עזב את אשתו הנוצריה, חזר לארץ ונכנס לישיבה. לאחר שהתחתן, למד דיינות בכולל הוראה והוסמך לרבנות, וכיום הוא הרב דניאל עשור.
לאחר השירות הצבאי, כמו צעירים רבים אחרים, הגיע תומר לטיול מודרך במדבר סהרה. המדבר המפורסם והגדול ביותר בעולם, אשר ברובו אינו מיושב, ומכיל קילומטרים על קילומטרים של אדמת חול בראשית, שבה אין נפש חיה פרט לאורחות גמלים נדירות. כולם היו ישובים על הגמלים, ומחכים שהסיור יתחיל.
המדריך היה עסוק בהכנות אחרונות טרום טיול, כמו מילוי כדים במים, ולפתע, התרומם הגמל של תומר והתחיל לדהור בשעטה מטורפת אל תוך המדבר!
הגמל דהר ודהר במהירות נוראית, כמו אחוז אמוק, כאילו חטף שיגעון. בעוד תומר, מבוהל עד עמקי נשמתו, מנסה בכל יכולתו להחזיק חזק שלא ליפול מתוך התאוצה, שכן, המהירות הייתה עצומה.
וכך, משותק מאימה ומרוכז כל כולו במשימה הכמעט בלתי אפשרית שלא ליפול מהגמל, החל לחשוב מחשבות של ייאוש וסוף. הגמל השתגע לחלוטין, והדהרה הזאת אל תוככי המדבר נמשכה שלש שעות, בלא שום אפשרות לעצור את הגמל.
תומר מעולם לא התפלל, ולא היה קרוב למסורת בשום דרך שהיא. אבל באותם רגעים, כשהחול והרוח, היאוש והפחד, צורבים את עיניו בדמעות, מצא את עצמו צועק:

"**אלוקים**, אלוקים, תעזור לי, תציל אותי, אלוקים! **שמע ישראל**, **ה' אלקינו**, **ה' אחד**" וחוזר על זה שוב ושוב.

סיטואציה כזאת מטורפת, שוברת את כל האמונות, הדעות והחינוך הקודם של האדם, ומשאירה אצלו אך ורק אינסטינקטים מולדים, הקשר של אדם עם בוראו, והידיעה המכה פתאום כי ה' אלוקינו ה' אחד, וה' שמע.

הגמל נעצר, בתחילה הוא עמד בשקט, כמו לנוח מהשיגעון שלו עצמו, ואז הסתובב והחל לחזור בדרך המוכרת לו, אל הקבוצה שחכתה שם, משום שלא ידעו מה לעשות, ונשארו שם אובדי עצות. זה היה מקרה מוזר ונדיר, ולדברי המדריך, מעולם לא אירע לו משהו דומה.

תומר סיפר כי חלק מהנס העצום הוא, שבאותם רגעים לאחר שצעק ולפני שהגמל נעצר, הוא הפסיק לפחד, היתה לו תחושה ברורה שהשם שמע אותו. וככל שהדרך אל לב המדבר היתה מפחידה וקשה, כך הייתה הדרך חזרה מפעימה ומדהימה. היו שם רק הוא, הגמל והקדוש ברוך הוא, עטופים בנוף קדומים מהמם. כמו אבא ובן שמצאו אחד את השני לאחר שנים ארוכות, והם חוגגים את ההתחברות המחודשת ברגעים של שלווה ושמחה. (מתוך עתון קול העיר)

בספר "עלינו לשבח" מובא סיפור מרתק מפיו של הגאון ר' אהרון פולק ממרביצי התורה של מנצ'סטר. הסיפור אודות אשה בשם מרת פרל הוף, לבית אונסדורפר, שנפטרה לבית עולמה בשנת תשס"א.

הגר"א פולק סיפר ששמע מבנה של מרת פרל, שבפרוץ השואה היתה אימו נערה כבת 16 ובני משפחה שילמו כסף לגוי על מנת שיחביאנה בביתו. התשלום היה עד תקופה מסוימת, והסיכום עם הגוי היה שכעבור הזמן ישלמו לו סכום נוסף לעוד תקופה. והנה, כעבור הזמן, לא היה מי שישלם את הכסף, כיוון שמרבית בני המשפחה נהרגו כבר על קידוש השם. הוציא הגוי את הנערה מביתו ושילחה לרחוב.

מה עושה נערה יהודייה בעיירה של גויים בעיצומה של מלחמת העולם השנייה, כאשר בכל פינה עומדים גרמנים ומחפשים יהודים כדי להורגם? - מחפשת בונקר בו מתחבאים יהודים, וכאלה היו בסביבה לרוב. ואכן, בתוך זמן קצר הגיע לאוזניה שימעו של אחד הבונקרים, והיא מחליטה לצעוד לעברו.

כאשר הגיעה אל מקום-המחבוא, גילתה שנפלה מן הפח אל הפחת. היה זה לא פחות ולא יותר אלא בונקר של גרמנים, שהפיצו כביכול שמועה שמדובר במסתור של יהודים, כדי למשוך למקום את כל המבקשים להימלט, ולרוצחם נפש.

ראתה הנערה היהודייה לאן נקלעה, והבינה שאין טעם לנסות לברוח. בליבה המשיכה להתפלל להקב"ה שיצילנה מידם של הארורים הללו, אבל בשפתיה מלמלה כבר את מילות הוידוי.

"האם את יהודייה?" - שאל המפקד של הגרמנים. והנערה, שהיתה בתו של הצדיק רבי שמואל אונסדורפר, סירבה להתכחש ליהדותה. היא שתקה ולא ענתה דבר, מה שכמובן החשיד את הגרמני יותר ויותר.

"איך קוראים לך?" - המשיך לשאול. עתה לבשה פרל עוז ותעצומות, והשיבה במבטא גויי מובהק: "שמי הוא יורישקה".

"והיכן את מתגוררת?" - גם עתה נקטה הנערה היהודייה בכתובת בדויה, שם מצוי מרכז האיכלוס הגויי במקום.

המפקד, שקודם לכן היה כמעט בטוח שלפניו בת יהודייה, התלבט עתה בעניין, והורה לאחד מחייליו ללכת עם הנערה אל הכתובת שציינה, ולברר האם אכן שמה הוא יורישקה, והאם היא מתגוררת במקום ההוא.

"הלכתי עם החייל הגרמני", סיפרה מרת פרל ברבות הימים, כשאני צועדת ראשונה והוא אחריי בנשק שלוף וטעון. ידעתי שדקותיי ספורות, ואם לא יתרחש עמדי נס גלוי, הרי שהחייל יגיע אל הרחוב ההוא, ולא ייקח לו זמן רב כדי לדעת ששקר היה בפי. והנה, בפתע-פתאום מזדקר לנגד עינינו רוכל גוי עם עגלת-המציאות שלו. האיש צעד מולנו, וכשהגיע למרחק של מטר ממני, הוא שואל, והחייל הגרמני שומע: "יורישקה, מה את עושה כאן?"

"הייתי המומה מן השאלה הלא-צפויה, אבל הצלחתי בכוחותיי האחרונים לעשות את עצמי כמי שמכירה את הגוי, והשבתי לו: "אני הולכת הביתה".

"החייל, שכבר היה בטוח שאכן שמי הוא יורישקה, שאל את הרוכל היכן אני מִתגוררת, וזה ציין לו במפורש את הכתובת שאמרתי למפקד הגרמני. החייל עזבני עתה לנפשי, ואני הסתובבתי לאחור כדי לראות מי הוא הרוכל הלז שקרא לי יורישקה. התבוננתי על מקומו ואיננו, וכל החיפושים אחריו עלו בתוהו".

מרת פרל הוף ע"ה שסיפרה לילדֶיה את הנס הגלוי הזה, מוכנה היתה להישבע שכל פרט בסיפור זה הוא אמת-לאמיתו, וביקשה להמחיש בכך את הלקח המאלף שיהודי שאינו מתכחש ליהדותו, לא מפסיד מכך.

בספר "רש"י חייו ופירושיו" מביא הרב רפאל הלפרין שליט"א מעשה מדהים:

הורי רש"י גרו בעיר וורמייזא שבאשכנז. אמו של רש"י נהגה ללכת מדי יום להתפלל בבית-הכנסת, וכשהרתה המשיכה במנהגה. בדרכה היתה עוברת בסימטה צרה, שאין בה כמעט מקום מעבר.

בעיר מגוריהם חי באותם הימים בישוף שונא ישראל. הבישוף החליט בלבו להתנכל לאמו של רש"י. ויהי היום, כשהלכה אמו של רש"י לבית הכנסת דרך הסימטה הצרה, הופיע לפתע הבישוף רכוב על סוס. הוא דהר לקראתה בסערה בסימטה הצרה, מתוך מזימה לדרוס את האשה ולרמוס אותה ואת הוולד אשר בקרבה. נבהלה האשה מאוד, כי כפסע היה בינה ובין המוות, והיא נלחצה אל קיר אחר הבתים.

באותו רגע אירע נס: הקיר שמאחוריה נדחק פנימה, נתהווה בו שקע, ונתבצר לה ולכריסה מקום בקיר. בכך ניצלה היא ופרי בטנה - רש"י, ממוות. לאחר הנס הזה עזבו רבי יצחק ואשתו את העיר וורמייזא, מחשש שמא ילעיזו עליה שהיא עוסקת במעשי כשפים, ועקרו לעיר טרוייש, שם נולד רש"י, רבן של ישראל.

במלחמת ששת הימים, באחד הקרבות על הירדן, סטה מהדרך טנק אחד של צה"ל ואיבד את הקשר עם יחידתו. הוא ניסה למצוא את יחידתו, אבל לשוא. לפתע צץ מבונקר אחד טנק ירדני מדגם "פטון", העולה על הטנק הישראלי בגודלו ובאיכותו.

מפקד הטנק שלנו היה אובד עצות, מה לעשות בשעה כזאת, כי במקרה שהיה מתפתח ביניהם קרב, ברור שהנצחון יהיה בידי הטנק הירדני, אבל להפתעתו הגדולה של מפקד הטנק עבר על פניו הטנק הירדני ולא ירה בו, כנראה שהוא הוכה בסנוורים ולא ראה אותו, אז סיבב הטנק שלנו את הצריח שלו וירה כמה פגזים לעבר הטנק הירדני והשמיד אותו לגמרי, ואחר המשיך בחיפושים אחר יחידתו.

אבל בנוסעו הלאה פגש בחמשה טנקים ירדנים, אז היה ברור למפקד שהוא אבוד, ולא היתה לו ברירה רק לחכות לרגע למותו בקוצר רוח. אבל הפתעתו היתה גדולה מאוד כשראה שכולם חולפים על פניו בלי לירות בו, אז העמיד את עצמו בסכנה, והתחיל לירות בהם וחיסל את כולם, ובעוד הוא עומד ומשתומם על הנס הגדול שקרה לו, הגיעה יחידתו למקום שהוא נמצא שם, וכשהם ראו את המראה הגדול הזה אז כולם ביחד הודו לקב"ה על הנס הגדול שעשה. (מפי הרב מנחם הלוי)

בעיר אחת במרכז פולין חי רופא מומחה בשם ד"ר ברנארד, שבא ממשפחה מתבוללת והיה כל ימיו רחוק מענייני יהדות.

פעם נקרא ד"ר ברנארד לביתו של יהודי עשיר, שחלה במחלה אנושה. בדק אותו הרופא בדיקה יסודית, כיד מומחיותו הטובה עליו, ובתום הטיפול הודיע לבני המשפחה, שאין עוד תקווה לחיי החולה.

אך עזב הרופא את הבית, רתמו בניו של החולה את הכרכרה שלהם ונסעו אל הצדיק רבי דוד מללוב. וכיון שאביהם היה מבאי-ביתו של הצדיק, הוכנסו מיד אל הרבי ושטחו בפניו בקשה נרגשת, שהצדיק יעורר רחמי שמים על החולה האנוש.

רבי דוד הוציא מן הארון שבחדר בקבוק יין ועוגת-דבש וכה אמר לאורחיו: מהרו אל אביכם והגישו לו כוס יין ופרוסת עוגה! ובזכות הברכה שהחולה יברך על המאכל והמשקה, ישלח לו הקדוש-ברוך-הוא רפואה שלמה במהרה.

הבנים שבו במהירות לבית אביהם והגישו לחולה האנוש כוס יין ופרוסת עוגה, כמצוות הרבי, ולהפתעת הכל, חלה כעבור שעה קלה הטבה נכרת בפני החולה, ומיום ליום הלך והשתפר מצבו של האיש, עד שהחלים כליל ממחלתו.

בעיירה קם רעש גדול, והכל היו מסיחים בכוחו המופלא של רבי דוד, המחיש רפואה במקום שיד הרופאים קצרה מלהושיע. בסופו של דבר הגיעה השמועה לד"ר ברנארד, שטיפל בשעתו בחולה האנוש, והלה מאן להאמין לשמע אזניו. עד שפגש יום אחד באקראי באותו חולה, והלה סיפר לו שסמוך לביקורו של הרופא בביתו נטל כוס יין ועוגה, כעצת הרבי, וכעבור זמן קצר חלפה ועברה מחלתו.

ד"ר ברנארד שב לביתו והחל מהרהר ארוכות באותו מעשה, וכה אמר לעצמו: מבחינה רפואית איו ספק, ששתיית יין ואכילת עוגה על-ידי החולה עלולות לשמש גורם מובהק לקרב את קיצו, ואם האיש התאושש במהירות והבריא כליל ממחלתו האנושה, משמע שקרה כאן נס משמים בזכותו של הצדיק רבי דוד...

מאותו יום והלאה חל שינוי עצום בהלך-רוחו של ד"ר ברנארד. הוא נעשה בן-בית אצל רבי דוד, ובהשפעת הצדיק חזר בתשובה שלמה והחל לנהל אורח חיים של חסיד מובהק. (פרפראות לתורה)

אחד הסיפורים שהדהימו את ירושלים היה קשור ל**רב יצחק כדורי** זצ"ל, הדבר התרחש בשנת תשכ"ז בזמן מלחמת "ששת הימים", פגז נפל בחצר "צופיוף" ותינוק שהיה נתון בזרועות אמו ששהתה באותה חצר איבד את ההכרה מעוצמת ההדף. האם המבוהלת שסברה שהילד כבר אינו בחיים, נטלה אותו בזרועותיה, ואצה לרב כדורי, שהיה שקוע בספריו.

נכנסה האשה ובכתה לרב ואמרה לו שהתינוק שבזרועותיה כבר דקות ארוכות אינו מראה סימני חיים. הרב הוציא תפוח ושקל כנגדו מים, אמר מה שאמר מספר התהלים שהיה מונח על שולחנו, והורה לאמא: "מהתפוח הזה תתני לילד עד שיסיים לאוכלו, ואת המים תתני לו טיפה טיפה בכל יום".

האישה לא הבינה בתחילה, הרי הילד לא רק שאינו יכול לאכול, אלא כלל אינו מגלה סימני חיים. אבל חזקו עליה דברי הרב, היא ניסתה ולמרבה התדהמה הילד אכל. כבר באותו מעמד חל שיפור רב במצבו, ובתוך יום שב התינוק לאיתנו.

האדמו"ר הצדיק **רבי אברהם מתיתיהו משטפנשט** שברומניה היה ידוע כמחולל נסים ונפלאות. מכל האזור נהרו אליו רבים יהודים ואפילו גויים שהיו בצרה ובקשו ישועה. ביום כ"א תמוז שנת תרצ"ג נפטר ברומניה האדמו"ר משטפנשט, הוא נקבר בכבוד רב בעיר יאסי. מקום הציון ואוהל הצדיק בבית העלמין של העיירה, שימשו כתחליף לחצר הצדיק. שיירות רבות הגיעו לשם, התפללו על קבר הצדיק, והמשיכו לראות ישועות כבחייו.

לאחר השואה, יהודים רבים מתושבי המקום עלו לארץ ישראל, הקהילות היהודיות באיזור התפרקו, וסכנת חורבן ופגיעה ריחפה על המקום. תלמידיו ויוצאי רומניה יזמו, בהתייעצות עם גדולי הרבנים, והחליטו להעלות את ארונו של הצדיק משטפנשט אל ארץ ישראל. שנים רבות היה הדבר בגדר חלום, הוקם ועד מיוחד שפעל במסירות ובעקביות, עד שביום חמישי, ג' חשוון תשכ"ט (כשלושים וחמש שנים לאחר שנפטר) המשימה צלחה בידם וארונו של הצדיק הובא לארץ ישראל.

מסע ההלוויה יצא מבני ברק ומשם לבית הכנסת הגדול של תל אביב, שם כבר המתינו אלפי יהודים יוצאי רומניה, שרובם זכה להתברך מפי קודשו. סיפורי המופתים שוב קלחו מפיהם, כמו אך עתה אירעו. משם המשיכו לבית העלמין 'נחלת יצחק'.

בחדר הטהרה של בית החיים 'נחלת יצחק' היה דיון, האם לפתוח את הארון ולקיים מנהג ארץ ישראל, לקבור ללא ארון. רבה של בני ברק הרה"ג רבי יעקב לנדא, ציוה לפרוץ פתח בתחתית הארון, וכשהתברר שהגוף הקדוש שלם כביום פטירתו, ציוה הרב לנדא להוציא גופו הקדוש מן הארון. שמו אותו במיטה כמו כל נפטר, ולא התפרק, למרות שעברו 35 שנים מעת שנפטר.

אנשי 'החברה קדישא' יצאו מחדר הטהרה מרוגשים כולם ואמרו: "כזה דבר לא רואים כל יום". הגר"י לנדא הוסיף לומר: "**זה ממש כאילו עכשיו הוא נפטר**, אפילו הפנים מאירות.

רבי יהושע נעימי, שמשו של הצדיק הנסתר רבי אברהם פיש זצ"ל מספר:
באחד הימים יצאתי מביתי בירושלים, והיה בדעתי לקחת אוטובוס לתל אביב כדי להגיע לבית הרב פיש, אותו זכיתי לשמש רבות, אך שכחתי דבר מה בביתי ושוב חזרתי הביתה, משהגעתי לכיוון רחוב יחזקאל, עצרה לפתע ניידת משטרה לידי, ואחד השוטרים שאל היכן גר הרב פיש?
מיד אמרתי: "הרב פיש גר בתל-אביב וכעת אני בדרכי אליו", השוטרים הביטו זה על זה בארשת פנים רצינית, ואמרו לי: "עלה עמנו וניקחך לבית הרב פיש", עליתי לרכב פנימה ונסענו.
בתחילת הנסיעה שררה דממה ברכב ולא הבנתי מה קורה כאן, אולם לפתע פרץ השוטר היושב ליד הנהג בבכי מר. הוא סיפר, כי בנו אהובו חלה במחלה הקשה אשר התגלתה אצלו בכבד, וכל המערכות בגוף קרסו, וכעת הוא שוכב ללא ההכרה, הילד רק בן שלוש, והרופאים אומרים כי נותרו לו רק עוד יומיים לחיות... הכל הגיע בפתאומיות והשברון והכאב נורא ואיום.
הרגעתי אותו, מספר ר' יהושע, והזכרתי לו את דברי חז"ל, כי "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל יתייאש מן הרחמים", וביודעי ומכירי מעט מגדולתו של הרב פיש עודדתי את רוחו כי בודאי צדיק נשגב זה יוכל לפעול עבורו ישועה.
הגענו לבית הרב, בתחילה עת אשר נכנסנו פנימה, נבהלו מעט הנוכחים, בראותם שוטרים חמורי סבר מתלווים אלי, הם חששו שארע לי משהו. בראות רבי אברום את השוטר הנזכר ופניו נפולות, שאלו על אתר, מה קרה, ומדוע אתה בוכה? הלה החל מיד לגולל את סיפורו הכואב בבכי וחרדה, ורק לאחר כמה דקות שם לב כי בתוך דבריו נרדם רבי אברהם על כיסאו זה כמה רגעים כאשר ראשו שמוט למטה, הלה המשיך לבכות אולם הרב לא ענה לו מאומה, רק היה נראה כישן שינה עמוקה. במשך כעשרים וחמש דקות הרב ישן ואילו השוטר עומד שבור, והאנשים העומדים מסביב מעודדים את רוחו.
לפתע ניתר הרב ממקומו ואמר: "אדוני! כשם שלא ידעת איך זה בא, לא תדע איך זה ברח ... יום חמישי הבא ילדך בורח הביתה"...
את ההתרגשות אשר היתה במקום לא ניתן לתאר כלל, שכן כולם במקום ידעו מעט מיהו הרב פיש ומה כוחו בשמים, הרב בקש מן האבא לקבל על עצמו ללכת בטלית קטן ולהניח תפילין בכל יום, ואילו לזוגתו יאמר כי תקבל על עצמה לכסות את ראשה במטפחת.

הלה חזר לביתו מרוגש בציפייה דרוכה לעתיד ,והנה, לא עברו ימים מועטים ואותו ילד אשר הרופאים נתנו לו עוד יומיים לחיות, חזר להכרתו והחל לדבר ולשתף פעולה. התדהמה אשר אחזה ברופאים היתה גדולה, הם ערכו לו מיד צילום מחודש, ולתדהמתם הבחינו כי אין זכר למחלה.

זהו ילד חדש אמרו הרופאים לאביו, איננו מבינים מה הולך כאן, הנך יכול לקחתו הביתה.

היה זה ביום חמישי - שבוע לאחר שהרב פיש אמר לו: ביום חמישי הבא בנך חוזר הביתה ...

השוטר הנזכר לעיל התרגש ביותר מכל אשר ארע עמו ועם ילדו, האמונה המוחשית אשר ראה בעיניו, ומה רב כוחם של הצדיקים בשמים, חישלה את רוחו ואת אמונתו, הוא התחזק מאד מבחינה רוחנית ואף ערך סעודת הודיה גדולה.

לאחר כמה ימים נסע הלה עם שני אחיו לבית הרב פיש בכדי להודות לו, בהגיעם לבית הרב, הביט ר' אברום בשני אחיו ואמר לאח הראשון: אתה בקרוב תהיה חתן וכלתך מהעיר טבריה, ואילו לאח השני אשר היה חשוך בנים אמר: לשנה הבא בזמן כזה תהיה לך בת. למותר לציין כי דבר אחד מדבריו לא שב ריקם, וכאשר אמר כן היה.

העובדה אשר ארעה עם בנו של השוטר, גרמה לקידוש ה' גדול, ושוטרים רבים החלו להתבונן מה תכלית האדם בעולמו, ולהתעורר לשוב לדרך התורה והמצוות. אמנם, ביניהם היה שוטר מסוים שלא האמין בה' ועבדיו, הוא צחק מכל הסיפורים אשר שמע, וויכוחים רבים ניהל עם חבריו, הללו אשר עבדו בתחנת המשטרה בעיר בית שמש, החליטו כי ילכו עמו יחד לבית הרב פיש, להוכיח לאותו שוטר, כי יש אלוקים בארץ, המגלה לעבדיו צפונות ונסתרות.

בהגיעם לבית הרב, נכנס ישר אותו שוטר לא מאמין והחל לשאול את הרב בעזות: אומרים כי יש לך רוח הקודש, אמור נא לי בבקשה, כמה ילדים יש לי? כמה כטף יש לי בכיס כעת? ר' אברום לא השיבו, אולם הלה עקשן גדול היה וחזר על שאלותיו מספר פעמים למורת רוחו של אב הילד (שבנו ניצל בזכות ברכתו של הרב) אשר התבייש מכך מאד, אולם ר' אברום לא השיבו, משבאו להפרד מהרב, הביט ר' אברום בפני אותו שוטר עקשן ואמר: יש לך כך וכך ילדים, ובכיסך יש סכום כטף כזה, ועוד בת אחת יש לכם בדרך היות ואשתך בהריון.

על סכום הכסף ומספר הילדים הודה השוטר כי דברי הרב מדויקים, אולם כי אשתו בהריון הכחיש מכל וכל, אולם משהגיע הלה לביתו ושח את אשר ארע לזוגתו, גילתה

לו כי אכן היא בתחילת הריון, הלה נבהל והתרגש, הוא מיד הלך לחברו ואמר: "הרב שלך מלאך!!!"
ברוך ציוני נולד עם מחלת ניוון קשה ברגליו, הגורמת לניוון אט אט עד שבשלב מסויים הן משתתקות לחלוטין. אכן בגיל 8 הידיעה המרה הגשימה את עצמה, ורגליו של ברוך פסקו מלצעוד. מעתה, את הדרך לתלמוד התורה הוא גמא על כסא גלגלים.
בגיל 11, בעודו ממתין עם אביו להכנס לסדרת בדיקות לקראת ניתוח מסובך, בנסיון להציל את רגליו, פגשו ברוך ואביו את ר' יצחק שלמה לוגסי, משמשו האישי של הבבא סאלי, שהציע להם לבוא לבבא סאלי, וסידר להם כניסה ללא עיכובים.
הם הגיעו לחדרו של הרב, הרב קיבל את הילד בחום והגיש לו כוס מים, הוא אמר לו לברך על המים. הרב חייך אליו, פרס ידיים ואמר לו: "בוא, בוא אלייך!". ברוך הקטן ענה בחרדה: "אינני יכול, אני מרותק לכסא גלגלים, רגלי נכות". הרב המשיך ואמר בחיוך: "אתה יכול! קום על רגליך וגש אלייך!"
הוא אחז בידית הכסא וניסה להתרומם. תוך כמה שניות היה אחוז ומחובק בידיו של הרב, כשהוא עומד. לאחר מכן הלך תקופה קצרה בעזרת קביים, אח"כ החל ללכת כמו כולם.
לאחר שמעשה זה פורסם בכלי התקשורת, פנה אל ר' יצחק חבר ותיק שמאז השירות הצבאי הקשר נותק. החבר סיפר לר' יצחק בעצב כי הוא נשוי כבר תקופה ארוכה, אך הוא ואשתו עדיין לא זכו להפקד בפרי בטן. ר' יצחק הזמין אותו להתברך מפי רבו, ואכן, לאחר ששפתותיו הקדושות של הבבא סאלי ברכוהו התבשרו הזוג כי בקרוב הם עתידים לשמוח בילד.
לאחר מספר חודשים יצר החבר קשר עם ר' יצחק בשנית וסיפר בבכי: "אנחנו כעת בבית החולים, הרופאים הודיעו כי הוולד לא שרד". ר' יצחק הנבוך פנה לרבו ופרש את דברי הרופאים. תשובתו של הבבא סאלי היתה חד משמעית: "אמור לו שאני ברכתי אותו בתאומים. שלא יעשו דבר, ובע"ה בעוד שבוע אשתו תלד".
בני הזוג אכן המתינו ולא ביצעו כל פעולה רפואית. לאחר שבוע נולדו להם במזל טוב תאומים בריאים.
הבבא סאלי נוהג היה לערוך הילולות לכבוד הצדיקים, אז היה מגיש לאורחים הרבים ערק. "מאות בקבוקים היו ארוזים בארגזים בביתו של הרב", משחזר ר' יצחק, "אך פעם אחת כל הבקבוקים אזלו לקראת אמצע הלילה". בימים ההם לא היו חנויות פתוחות

באמצע הלילה, ר' יצחק פנה לבבא סאלי ודיווח על המחסור במשקה. "לך לחדר והבא מבין הארגזים את הבקבוק האחרון", היתה תשובתו של הצדיק.
ר' יצחק הגיש לרב את הבקבוק. הצדיק הוציא ממחטה מכיסו ועטף בה את הבקבוק. ר' יצחק הסתובב בין האורחים ומילא לאורחים הרבים מהמשקה שבבקבוק עד לאור הבוקר, למרות שבדרך הטבע בקבוק ערק מכיל משקה המספיק למלא לכל היותר עשר כוסות, המשקה לא תם.
לפני תפילת שחרית ביקש הצדיק את הבקבוק בחזרה, אמר "זהו!" והניחו על אחד השולחנות. כמה מן האורחים, ששמו לב כי ברכה מיוחדת אופפת את הבקבוק, ביקשו לקחתו אליהם לסגולה, אך כאשר פנו למקום בו הונח לאחרונה מצאו רק את המטפחת.
מסופר על ילדה שחלתה, הורידה ממשקלה והיתה חסרת תיאבון. לאחר אשפוז ממושך בבית החולים, אובחנה אצלה מחלה נדירה חשוכת מרפא, הדורשת טיפול מיוחד והזנה דרך הוריד.
בצר לו, החליט אבי הילדה, לפנות לר' ישראל אבוחצירא, "הבבא סאלי", ולבקש את ברכתו.
"אם חפץ אתה שבתך תחלים, הוצא אותה מבית החולים תוך שעה", ציוה הרב.
"אבל איך אוכל?" שאל האב התמים, "הרי לא אוכל להשיג את האישורים הדרושים לכך".
"עשה הכל כדי שהיא תצא תוך שעה", אמר הרב.
האב, שהיתה בו אמונת חכמים, רץ לבית החולים, ניתק את ביתו מהעירוי, ויצא בלא אישורים. בדרך פגש אותו אחד הרופאים, שנדהם לראותו יוצא עם ביתו החולה.
"לאן אתה הולך?!, אין לך רשות להוציא אותה מכאן!" צעק עליו הרופא.
האב החל בוכה, והתחנן לרופא לתת לו אישור להוציא את הילדה. הרופא בתחילה לא הסכים, אך לבסוף האב חתם על טופס סירוב אשפוז, ויצא עם הילדה החלושה בזרועותיו.
לאחר שיצא, שמע לפתע את ביתו אומרת: "אבא, אני רוצה לאכול, אני רעבה!", וזאת לאחר כמה חודשים שלא היתה מסוגלת לאכול.
שבוע לאחר מכן נסעה המשפחה לביתו של ר' ישראל, להודות לו על ברכתו. הילדה היתה בריאה לחלוטין, ולא היה ניכר כלל, שרק לפני שבוע שכבה בבית חולים, חסרת ישע. הרב הצטנע ואמר שאין זה בזכותו, אלא מהקב"ה, שהוא רופא כל בשר, ובשם אותו רופא אני מבקש שתתחזקו בתורה ובשמירת המצוות.

האמונה שהכל לטובה

במשנה נאמר: "על הבשורות הטובות אומר (מברך) ברוך הטוב והמטיב, ועל שמועות הרעות אומר ברוך דיין האמת". ובהמשך נאמר: "חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה".

ובגמרא מבואר, שכוונת המשנה לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה - שכאשר מברך דיין האמת על הרעה, חייב לברך בשמחה ובלב טוב כשם שמברך בשמחה הטוב והמיטיב על הטובה.

ולכאורה קשה כיצד יתכן לדרוש מהאדם לברך על הרעה בשמחה?

ועוד קשה: אם הרע הוא טוב, מדוע מברכים ברוך דיין האמת, ואם הוא רע, מדוע לברך בשמחה?

נראה ליישב עפ"י דברי הגמרא: "לעולם יהא אדם רגיל לומר "כל דעביד רחמנא לטב עביד" (כל מה שעושה ה', הכל לטובה) כמו אותו מעשה בר' עקיבא, שהלך בדרך והיו עמו: חמור, תרנגול ונר. בא לעיר אחת וביקש מקום ללון, ולא נתנו לו. אמר: "כל דעביד רחמנא לטב", הלך ולן בשדה מחוץ לעיר. בא אריה טרף את חמורו, בא חתול ואכל את התרנגול, באה רוח וכיבתה את הנר (כעת אין לו נר ללמוד תורה, ולא תרנגול לקום לתפילה ואף לא חמור כדי להמשיך בדרך), אמר: "כל דעביד רחמנא לטב". באותו לילה באו לעיר לסטים, שדדו, רצחו ושבו את אנשי העיר. אמר להו (אמר להם): "אמרי לכו (אמרתי לכם) כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא, הכל לטובה".

ר' עקיבא אינו רואה את הרע עצמו כטוב, הוא אומר: "**כל** מה שה' עושה לטובה", כלומר באופן כללי ה' עושה טוב, לכן הרע, אע"פ שהוא אכן לכשלעצמו אינו טוב, מ"מ הוא חלק מ"פאזל" גדול שבכללותו ובסופו (בתמונה השלמה) רואים שהוא טוב. ר' עקיבא גם מזכיר את הקב"ה- "כל דעביד **רחמנא** לטב עביד" - כאשר ילד מקבל סוכריה, או מבוגר מקבל מתנה, לא משנה ממי, זה טוב. ואם מקבל מכה, אין זה טוב, אבל אם המכֶה זה אביו שרוצה לטובתו, זה טוב. דקירת סכין היא דבר רע, אבל אם ה"דוקר" הוא רופא מנתח שמציל חיים, זה טוב. ר' עקיבא מזכיר "רחמנא" כדי לשנן ולזכור שהמכה מאבינו שבשמים שהוא רחום וחנון וזה לטובה.

ר' עקיבא אומר בהתחלה "כל דעביד רחמנא לטב" בארמית משום ששפת לעז היא מוסכמה חברתית ואין בה אמת (ארמית אותיות רמאית), משא"כ בלשון הקודש. כל זמן שלא רואים את הטוב שבמכה אנו כביכול משקרים לעצמנו שזה טוב ולכן נאמר בלשון

לעז, משא"כ בסוף המעשה לאחר שכבר רואים שיצא מכאן טוב נאמר: "אמרי לכו, כל מה שהקב"ה עושה, הכל לטובה" בעברית.
ולפי זה גם מובן מה שהקשנו בהתחלה - אם הרע הוא טוב, מדוע מברכים ברוך דיין האמת, ואם הוא רע, מדוע לברך בשמחה? והתשובה, שהרע עצמו אכן רע, לכן יש לברך ברוך דיין האמת, אבל מכיוון שהוא חלק ממשהו שבכללותו הוא טוב, ועתיד לצאת ממנו טוב, צריך לברך בשמחה.
על פי זה מובנים גם דברי הגמרא: "לא כהעולם הזה העולם הבא, העולם הזה על בשורות טובות אומר הטוב והמטיב ועל בשורות רעות אומר ברוך דיין האמת, לעולם הבא כולו הטוב והמטיב". ולכאורה קשה, שמהגמרא משמע שבעולם הבא יש גם רעות, אבל גם עליהם יברך הטוב והמטיב, והרי חז"ל אומרים שהעולם הבא כולו טוב? והתירוץ, פשוט וברור שבעולם הבא לא יהיו צרות, אבל באותם ימים יסובב כביכול הקב"ה כל אדם לאחוריו, ויצווה עליו להתבונן במשברים ובייסורים, בשעות הקשות וברגעי האימה שעברו עליו, ויוֹכִיחַ לו שהכֹּל היה לטובה, ומה שנחשב 'בזמן אמת' כאירוע טראגי ומר, גם הוא היה אך ורק לטובה. לכן בעולם הבא ירצו להחליף את הברכה שבירכו בעולם הזה "דיין האמת" לברכת "הטוב והמטיב", וזה הפירוש לעולם הבא כולו הטוב והמטיב.
החפץ חיים היה רגיל לומר, כי אם קרה לאדם איזה מקרה, אסור לומר שהוא רע, רק שהוא מר, כי כל דעביד רחמנא לטב עביד. אבל אפשר לומר שהוא מר, שהרי רפואה, גם אם היא מרה, יכולה להיות לטובת האדם. אבל אם אומר שהמקרה רע, הרי זה נגד הכלל שהכל לטובה, נוסף לכך, אוחז הוא במידת השקר, באומרו על דבר שנעשה לטובת האדם, שהוא לרעתו.
דוד המלך ע"ה אמר בספר תהלים: ''גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי''.
רבי איסר זלמן מלצר הסביר את הפסוק בדרך משל:
משל לאב שהלך עם בנו בתוך יער עבות, לפתע ראה הבן מחזה אשר משך את תשומת לבו, נשמט הילד מאביו ופנה לאותו כיוון, האב לא הרגיש בזה כלל.
המשיך הבן ללכת לדרכו ואילו כאשר רצה לחזור לאביו, כבר לא הצליח למצאו, הילד נבהל והתחיל לבכות ולחפש את אביו במעבה היער, ותוך כדי חיפושיו אחר אביו הוא טעה יותר ויותר בסבך היער, השמש שקעה, מעל לראשו הוא שמע את צרחותיהן המפחידות של ציפורי הלילה, וממרחק לא רב נשמעו קולות הזאבים, האריות והדובים אשר מחפשים טרף.

למחרת הצליח האב למצוא את בנו ומשהגיע מאחרי הילד סטר לו על לחיו, הילד, שנדהם מסטירת הלחי הפתאומית, הסתובב לאחוריו לראות מיהו זה שסטר לו. והנה רואה הוא את אביו, התמלא הבן שמחה וקרא ברוב אושר: "אבא, אבא", חבקו ונשקו. כזה הוא מצבו של היהודי, כל אימת שהוא חוטא, הרי הוא מתרחק מן הקב"ה, והוא שרוי בצער על כך, אולם כאשר הוא מקבל את עונשו ואביו שבשמים מייסרו ומכהו על שסטה מדרך האמת והלך בנתיבות עקלקלות, הרי הוא שמח שמחה גדולה מן המכות הנוחתות עליו, באשר הוא יודע שסבלו ויסוריו מבורא העולם, מאביו שבשמים המשגיח עליו, כאב השומר על בנו יחידו.

ולכן: "גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי" - גם כי ילך היהודי בגיא צלמות, לא ייראמן הרע הבא עליו, כי הן שבטו המייסר של הקב"ה והן משענתו המה לו לנחמה. (בדרך עץ החיים)

לעיתים שואלים אנו **למה ה' עשה כך**?

דבר זה נובע מחוסר אמונה שהכל מאת ה', וכל מה שה' עושה הוא לטובה, רק שאנו מוגבלים ואין לנו את היכולת להבין זאת. אם ניקח קוף, פיקח ככל שיהיה, וננסה ללמד אותו חשבון פשוט, יתכן שמשהו הוא יבין. אבל אם ננסה ללמד אותו שבר עשרוני, משוואות בשני נעלמים, טריגונומטריה ודיפרנציאלים, הוא לא יבין כלום, כי אין לו את הכלים הדרושים לכך, הוא לא בנוי לזה. כך גם אנו, איננו יכולים להבין חשבונות שמים. לפעמים איננו מבינים אף משפטי בשר ודם:

שני אנשים הלכו במדבר, לאחד מהם היו שלוש חלות לחם, ולחברו היו שתי חלות. כשישבו לאכול, בא אליהם עובר אורח ואמר להם: "אחי, רעב אני ואין לי לחם לאכול, אולי תתנו לי מפתכם ואשלם לכם". נתרצו לו ושתפו אותו בסעודתם, אכלו השלשה את חמשת החלות, והוא נתן להם חמישה זהובים.

לאחר שהודה והלך, נתעוררה השאלה כיצד יחלקו ביניהם את חמשת הזהובים: בעל שלושת החלות טען שיתנו לו שלושה זהובים, שהרי היו לו שלוש חלות, ובעל שתי החלות טען שיחלקו הכסף לחצי, שהרי האורח אכל משניהם בשווה. ולא הקפיד לאכול משלו יותר. לאחר שלא הגיעו לעמק השווה החליטו שכאשר יחצו את המדבר ישאלו את רב העיר כיצד לחלוק באופן הוגן.

איך אתם הייתם פוסקים?

הרב פסק להם: "בעל שלושת החלות יקח ארבעה זהובים. ובעל שתי החלות יקח זהוב אחד". כששמעו הנוכחים את פסק הדין הופתעו מאוד, הלכו ל"אבן עזרא", ואמרו לו:

"הנה רב העיר פסק לזה יותר ממה שתבע, שהרי בעל שלושת החלות ביקש רק שלושה זהובים, והוא פסק לו ארבעה זהובים, אין זאת כי אם משפט מסולף".
כששמע זאת רבינו אברהם אבן עזרא. אמר להם: "אם אין אתם יכולים לרדת לסוף דעתו של שופט בשר ודם. כיצד אתם רוצים להבין משפטי השי"ת, בואו ואסביר לכם את הטעם של פסק הדין:
הנה כל אחד מהשלשה אכל שליש מהחלות, שהרי כולם אכלו בחבורה באופן שווה. כאשר נחלק כל חלה לשלושה שלישים. הרי חמשה עשר שלישים, וכל אחד אכל חמישה שלישים. נמצא שזה שהיו לו שתי חלות אכל חמשה שלישים, ונתן מלחמו לחברו רק שליש אחד, לכן מגיע לו רק זהוב אחד. והשני, היה לחמו תשעה שלישים, הורידו מזה חמישה שלישים שאכל בעצמו, נמצא שאכל האורח מפתו ארבעה שלישים, לכן מגיע לו ארבעה זהובים".
מעשה היה בתלמידו של הרמב"ן שחלה, ובא הרמב"ן לבקרו, וראה שקצו קרוב והולך לבית עולמו. אמר לו: "שמע נא בני, את אשר אצווך. דע, שבעולם העליון יש היכל עליון, ושם כסאות למשפט והשכינה ניצבת בעדתם. הא לך קמע, ודע שבקמע זה יפתחו לך כל שערי ההיכלות שברקיע, עד שתגיע לאותו היכל עליון, ושם תשאל כמה שאלות עצומות שיש לי בנוגע לכלל ישראל". את השאלות נתן לו בכתב, ובקשו שלאחר פטירתו יבוא אליו בחלום ויגיד לו התשובות שישמע שם. התלמיד נפטר לבית עולמו.
לאחר זמן מה, כשהרמב"ן היה יושב על יד חלונו ולומד תורה, והנה דמות תלמידו הופיעה לנגד עיניו. אמר לו התלמיד: "ידע רבינו, שבכל מקום שבאתי והראיתי את הקמיע, נפתחו בפני השערים, ונתנו לי רשות לעלות מעלה מעלה עד לאותו ההיכל, וכשרציתי לשאול את הקושיות, ראיתי מיד שכל הקושיות אינן קיימות כלל בעולם האמת, ששם הכל מובן, והכל בצדק ובמשפט. (ילקוט מעם לועז פרשת שופטים)
פעם ישבו לפני הצדיק רבי לוי יצחק מברדיטשוב שני יהודים פשוטים, והתאוננו על מצבם. שאלם הצדיק: "כיצד הייתם אתם נוהגים, לו אתם הייתם מנהיגים את העולם?" השיב האחד: "הייתי עושה שלא יהיו בעולם עניים ועשירים, אלא שלכל בני האדם יהיה בשווה". אמר השני: "אני הייתי מבטל את כל המלחמות ומשכין שלום ושלווה בין כל המדינות".
"ואני", אמר להם רבי לוי יצחק, "הייתי עושה בדיוק כפי שזה כעת, כאשר הקב"ה מנהל את העולם כי אין ספק שכל מעשי השם יתברך הם לטובה, בשלמות ובאמת, אלא שחסרה לנו הידיעה וההשגה בחשבונות של מעלה".

סיפר הרב שלמה לווינשטיין: ילד אחד, חמוד, עם לחיים ורודות, עלה לאוטובוס ועמד ליד הנהג. שאל הנהג: "חמודי, איך קוראים לך?", "קוראים לי יוסי", השיב. היכן אתה לומד?", - "בתלמוד תורה". - "האם אתה רוצה משהו מהנהג?" - "כן, אני רוצה שתעשה תאונה בבקשה". - "מה?!, אתה רוצה שאעשה תאונה, חס ושלום, למה לעשות תאונה?!" - לא יודע, אני כל הזמן שומע על תאונות דרכים, וזה נשמע מאוד מעניין, ואף פעם לא ראיתי תאונה, לכן, בבקשה, תעשה תאונה!".

אמר לו הנהג: "אני לא עושה תאונה בשום פנים ואופן". הילד התחיל לבכות, ממש כבר ראו שלולית על הרצפה, ומתוך הבכי הוא ממשיך להתחנן לנהג: "אנא ממך, עשה תאונה!", והנהג שלא רוצה לעשות תאונה אינו נכנע. מי לדעתכם צודק?

פעם שאל החפץ חיים אדם אחד על מצבו, השיבו הלה: "לא היה מזיק אם היה קצת יותר טוב".

השיבו החפץ חיים: "וכי מנין לך שלא היה מזיק? הקב"ה הרחום והחנון יודע יותר טוב ממך, וברצונו להיטיב לך ככל שניתן, ואם לא נתן לך יותר, ודאי וודאי שכך טוב הדבר למענך".

אמרו חז"ל: כשאמר משה לפני הקב"ה: "הודיעני נא את דרכיך", ביקש לדעת למה יש צדיק ורע לו ויש רשע וטוב לו. אמר לו הקב"ה: צדיק ורע לו- צדיק בן רשע, רשע וטוב לו- רשע בן צדיק.

ומובא במדרש, שבאותה שעה, ראה משה מרחוק מעין יוצא מהר, ובא אדם עייף ושתה מים מן המעין, ושכח שם ארנק והלך. בא אדם אחר, שתה, לקח הארנק והלך. בא שלישי, שתה ושכב לנוח, בא הראשון וביקש ממנו ארנקו, טען הלה, שאינו יודע על מה מדובר. וברוב כעסו עמד והרגו.

הנה משה תמה, למה נהרג זה שהיה חף מפשע והשני ניצול וגם זכה בארנק.

אמר לו הקב"ה אתה אינך יודע כל מה שהיה, לכן אתה מתמה דע שאביו של הראשון גנב ארנק מאביו של השני, ובא בנו (שמצא הארנק) לרשת ירושת אביו, וזה השלישי שנהרג, הרג אביו של זה הראשון, ובא הבן וגאל את דם אביו. אז נתקררה דעתו של משה.

יש המסבירים את אותו המעשה עפ"י תורת הגילגולים: הראשון שאיבד את הארנק גנב בגילגול הקודם ארנק מהאדם שמצא ארנק, והנרצח, בגלגול הקודם שלו רצח, והקב"ה סובב כך כדי שיגיע כל אחד לתיקונו.

בספר לקח טוב הובא מעשה שסיפר האר''י הקדוש זצ''ל, באלמנה אחת שהייתה יושבת בערב שבת ליד שולחן השבת ובכתה, באו בניה ואמרו: "אמא למה את בוכה?, הרי

בשבת אסור לבכות ואסור להצטער?", אמרה להם: "היום בדיוק מלאו שנתיים לפטירת אביכם, ואיך לא אבכה?", אמרו לה הבנים: "היום יש לך סיבה לבכות, אבל בכל יום למה את בוכה?, הרי אבא בטוח בגן עדן ואם את בוכה יותר מדי ח"ו את מראה שאינך מסכימה עם גזירת הבורא, כאילו ח"ו עשה לך עוול".

האם נרגעה, ישבו לאכול סעודת השבת בשיר ושבח ודברי תורה, לאחר מכן הלכו כולם לישון. באותו לילה האם חלמה שרואה אנשים רצים והיא רצה איתם, נכנסו כולם ליער עבות והיא בעקבותיהם עד שהגיעו לגן גדול מלא פרחים נפלאים, מפלי מים כחולים ויפים וריח נפלא בגן.

והנה היא רואה אדם זקן בעל הדרת פנים נפלאה לבוש בבגד לבן ארוך, הזקן התקרב אליה ושאל אותה: "האם את רוצה לראות את בעלך?", מיד הלכה אחריו וליבה פעם בחזקה, הם עמדו ליד חצר גדולה מוקפת בגדר זהב ובה יהודים שיושבים לומדים תורה ועליהם עומד יהודי צעיר ומלמדם תורה, אמר לה הזקן: "חכי קצת, עוד מעט יגמר השיעור ותוכלי לראות את בעלך".

השיעור הסתיים והיא ראתה את הרב שהיה מלמד מתקרב אליה וזיהתה שזה בעלה. "אברהם!" נפלטה צעקה מפיה, והיא נפלה על הארץ. מיד בא בעלה ואמר לה: "הירגעי נא, זה אני, בעלך". כשהתאוששה שאלה: "למה הלכת ממני בגיל כה צעיר?", אמר לה: "תדעי לך שהעולם שאת נמצאת בו הוא כמו ארץ גזירה, לשם שולחים אנשים כדי לקבל את עונשם ולחזור, אני כבר הייתי בעולם הזה פעם אחת, הייתי גאון גדול וצדיק ועסקתי בתורה כל חיי. כשנפטרתי מהעולם הזה קיבלתי בגן עדן זכות להיות ראש ישיבה וללמד תורה לתלמידים, אבל כיוון שלא נשאתי אישה ולא הולדתי ילדים, חזרתי שוב לעולם הזה כדי לשאת אישה וללדת ילדים. כשנולד ילדינו השביעי גמרתי את תיקוני בעולם הזה וחזרתי לעולם הבא אל מקומי המוכן לי, אבל תדעי לך שטוב לי כאן, וכשתפטרי מהעולם נחזור שוב להיות ביחד".

"אבל", אמרה האישה, "מעולם לא ידעתי שאתה כזה גאון שהרי כאן בעולם הזה היית טרוד בעול הפרנסה ולא למדת הרבה תורה". אמר לה בעלה: "תדעי לך שגם אני לא ידעתי זאת, רק כשנפטרתי נתמלא ראשי בכל התורה שלמדתי לפני שחזרתי בגלגול".

שאלה האישה את בעלה: "מדוע יוסף שלנו לא מצליח בעסקיו"?, אמר לה הבעל: "מפני שיוסף עשה דין תורה ליהודי אחד וזכה בו, אבל היהודי הזה נפגע קשות, וכלל הוא, שכל הנענש בסיבת חברו גם חבירו נענש. לכן גזרו עליו דין קשה מאוד ואני התחננתי

שיתנו לו רק ארבע שנים רעות של חוסר הצלחה בעסקים, בעוד שנה יגמר העונש והוא יצליח בעסקיו".

הוסיפה האישה לשאול את בעלה: "ומדוע בננו דוד עדיין לא מצא את זיווגו, הרי הוא בו 24 כבר?", ענה לה בעלה: "האשה המיועדת לו משמיים עדיין צעירה ונמצאת כעת בארץ אחרת, בעוד חמש שנים היא תבוא ותביא עימה את כל צרכי החתונה".

הוסיפה האישה לשאול: "ולמה קרה לנו האסון הנורא שבננו הקטן בן השלוש נרצח באכזריות ע"י גוי שיכור?", לקח אותה בעלה אל מקום אחד בו ראתה כמין חופה גדולה עשויה אבנים טובות ומרגליות, והנה יורד מלאך קטן והרגישה שזה בנה, מייד התעלפה האישה, בעלה נתן לה עלה אחד להריח והכרתה שבה אליה, היא ראתה את בנה הקטן בן השלוש שנרצח זוהר ומחייך אליה.

שאלה אותו: "מדוע הלכת בגיל כה צעיר?", ענה לה הבן: "תדעי לך אימי שהייתי כבר בעולם הזה, ובעיר שהייתי גרו גויים ועשו פרעות ביהודים, ולקחה אותי גויה אחת וגידלה אותי, ובמשך שלוש שנים הניקה אותי, גדלתי ונהייתי גאון גדול בתורה וכשנפטרתי לבית עולמי אמרו לי שאני צריך לרדת ולינוק שלוש שנים מחלב יהודיה כדי לכפר מה שינקתי מהגויה, ואת זכית להניק אותי שלוש שנים וכשנסתיימו חזרתי למקומי בגן עדן".

שאלה האם: "אבל מדוע נהרגת בצורה כל כך קשה ואכזרית?" אמר לה הבן: "הייתה גזירה רעה על כל יהודי העיר, והיו צריכים כולם למות, ובזה שהגוי הרג אותי הייתה זו כפרה עבור כולם והתבטלה הגזירה, ואני נכנסתי ישר לגן עדן".

אז אמר לה בעלה: "את רואה שלכל דבר יש תשובה, תדעי לך שהקב"ה לא בורא ולא מוריד דבר רע בעולם, "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב" , הקב"ה ישתבח שמו הוא טוב כמו שכתוב: "טוב ה' לכל רחמיו על כל מעשיו" , והכל לפי הצדק והאמת והכל נמדד בצדק וביושר ''צדיק וישר הוא''.

בעלה גם הוסיף ואמר: "כאן טוב לי מאוד, אבל איני יכול לסבול את אנחותיך ואת דמעותיך. עשי לי טובה ותתחילי לחיות בשמחה".

היא התעוררה משנתה, כאילו נולדה מחדש, זמן רב המשיכה לשכב עם חיוך על פניה, תוך שהיא נזכרת בבעלה המאושר ובנה המחייך. אבן נגולה מעל ליבה והיא קיבלה תנחומים.

אנחנו אומרים הראנו ה' חסדיך, תראה לנו שמה שאתה עושה בעולם זה טוב לנו, לא תמיד אנו חושבים שדברים שקורים הם טובים ומועילים לנו, חלק מהדברים מתגלים

רק לאחר זמן, כמו אותו אדם שנכנס לו קוץ ברגלו ואיחר את הפלגת האוניה, בה היה צריך להפליג. לאחר כמה זמן נודע לו שהספינה טבעה, אז הבין מדוע נכנס הקוץ ברגלו, ואמר להקב"ה: "אודך ה' כי אנפת בי".

ופעמים הטובות והחסדים שעושה הקב"ה עם האדם לא יתגלו לו לעולם, והוא אפילו לא ידע איזה ניסים ונפלאות וחסדים עשה עימו בורא עולם, שאין בעל הנס מכיר בניסו. לכן יאמין באמונה שלימה שהכל לטובתו של האדם.

נאמר בתורה: "הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא".

לכאורה קשה, מה שבח הוא למשפטי השם יתברך שאין בהם עוול, וכי במשפטי בני אדם מותר שיהיה עוול?

ביאר רבי יצחק בלאזר: משפטי בני אדם, אף שנעשו על פי הדין והיושר, לא יתכן שלא יהיה בהם שום עוול ועיוות הדין, כי אין בכוחו של בשר ודם לכוון בדקדוק את גודל החטא ועומקו, ובוודאי שאין באפשרותו למדוד את מידת העונש המדויקת המגיעה לחוטא, אלא שבשר ודם אומד כפי יכולתו את החטא ועונשו, ועל פי אומדנו קובע וגוזר את הדין.

זאת ועוד על הפסוק "משפטי ה' אמת צדקו יחדו" פירשו כי במשפט בשר ודם נלקח בחשבון רק שיעור הצער והכאב של החוטא עצמו, ואף שבהכרח מעונשו של החוטא נגרם צער וסבל גם לסובבים אותו, אם זה לבני משפחתו או לידידיו ומכריו, הרי אין באפשרותו של בשר ודם להתחשב בכך בגוזרו את עונשו של העבריין, נמצא אפוא, שבכל עונש שניתן ע"י בשר ודם, בודאי נענשים וסובלים גם אלו הנקיים מכל חטא ואשמה.

אבל להבדיל, משפטי ה' אינם כן, כל פרט ופרט נלקח בחשבון - אין צער, ולו גם הקטן ביותר, הנגרם לאדם בדרך מקרה. עונשו של החוטא, כמו גם של הסובבים אותו, נמדד בדיוק מופלא. אם עלול להגרם צער או בושה לאדם שאינו ראוי מצד עצמו לעונש זה, הרי לא ייענש החוטא כלל וכלל. לכך כיוון הכתוב באומרו: "משפטי ה' אמת - צדקו יחדיו".

על הפסוק "וְקִרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל בִּגְדֵיכֶם וְשׁוּבוּ אֶל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְנִחָם עַל הָרָעָה" מפרש רש"י: "קרעו לבבכם ולא תצטרכו לקרוע בגדיכם מחמת אבל". הפסוק מתייחס אל קרוביו של הנפטר באומרו להם שאם ישובו אל ה', לא יצטרכו לקרוע בגדיהם כיון שלא ימותו קרוביהם. ולכאורה דבר פלא הוא, כיצד תועיל

תשובתם להציל את קרובם ממיתה, הרי אם חטא ופשע הקרוב עד שנגזרה עליו מיתה, כיצד תועיל תשובת קרובי משפחתו להצילו מהעונש?

ברם, היות ומצד שלימות משפטי ה', הם יתכנו רק אם "צדקו יחדיו", העונש וכל פרטיו וכל הנגרר והמסתעף הוא בצדק ואמת. הרי אם ישובו בני המשפחה בתשובה שלימה, שוב לא יהיו הם חייבים בעונש וממילא לא ניתן יהיה להעניש את קרובם ולהמיתו, כדי שלא יצטערו ויסבלו בסיבתו הרי שתשובתם תביא לכך שלא יצטרכו לקרוע בגדיהם ולהתאבל. (שיחות מוסר)

משפטי ה', שהם אמת מצד עצמם, הרי גם צדקו יחדיו, שכל הדינים שנגזרו על בני אדם יחדיו, צודקים הם. כי אם בעקבות גזר-דין על אדם אחד, ייגרם צער לעוד הרבה אנשים, הרי שברור שצער זה מגיע להם על פי דין, כעונש על חטאיהם.

משל למה הדבר דומה? לפסיפס ענק, אשר מי שרואהו כולו, מקבל תמונה ברורה להנהגת הצדק והיושר של הקב"ה. אולם אנו, בעוונותינו, רואים רק אבן פה ואבן שם מתוך אלפי האבנים. ואם גם מעט האבנים הללו, יש בהם כדי להראות כי "צדק ומשפט מכון כסאו", וכי "חסד ורחמים מלא כבודו", הרי שעל אחת כמה וכמה, שהפסיפס השלם, הגלוי אך ורק לו ית"ש, קורן ומבהיק מצידקת משפטיו.

ככל שנַרבה לחשוב ולהתבונן, יתגלו לנו יותר ויותר חלקים מפסיפס הצדק השמימי של בורא העולם, "המנַהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים". וכה רחב הוא הפסיפס, וכה מצומצמת ראייתו של האדם, עד שבעל כרחנו נאלצים אנו להודות "כי האלוקים בשמים ואתה על הארץ, על כן יהיו דבריך מעטים" .

עוה"ז ועוה"ב משולים לתמונה רקומה (גּוֹבְלֶן). מצידו האחד הוא סבוך בחוטים, מבולבל וניפתל. כשהופכים אותו על פניו, מתגלית תמונה מושלמת, מסודרת להפליא ומרהיבה ביופיה.

רבינו החפץ חיים היה מפרש עניין זה באופן אחר:

להבין ולהשיג משפטי ה', לדעת על מה ולמה הגיעה לאדם צרה כלשהי, נזק או עניות וכדו', יתכן רק ליודע את אשר עברה נשמתו בגלגול הקודם, ולשם איזה עניין ותיקון נתגלגל ובא לעולם הזה.

זו כוונת הכתוב "משפטי ה' אמת צדקו יחדו"- דווקא "יחדיו", כשיודעים מה נעשה עם אדם זה קודם יצירתו, ואיך וכמה השתדלה נשמתו לשוב לעולם הזה, כדי שתינתן לה ההזדמנות לתקן פגם או מעשה שעשתה, או אז ייווכח לדעת כי המשפטים אמת וכל

צער ונזק שבא עליו הם באמת חסד ורחמים. כיון שעל ידם יוכל לתקן את נשמתו ולזכות לחיי נצח. (חפץ חיים עה"ת)

מקובל לומר שתמיד צריך להסתכל על חצי הכוס המלאה, אבל אם נתבונן בדבר, נראה שבחצי הכוס יש מים, אבל בחצי ה"ריק" יש אויר, ומה יותר חשוב? בלא מים אפשר להתקיים מספר ימים, אך בלא אויר אי אפשר לחיות יותר מכמה דקות בודדות.

מה שלכאורה נראה לנו רע, לפעמים הוא יותר טוב ממה שאנו חושבים שהוא טוב.

סגולה להמתקת הדינים

(מתוך הספר נר לרגלי)

צריך האדם לקבל על עצמו אמונת השגחה פרטית מעם ה' על כל דבר קטן וגדול, הן שיארע לו איזה צער חס וחלילה, או כל דבר שמזדמן לפניו הן לטוב והן רע, וכל שבא לפניו לפני עיניו, תיכף יקבל על נפשו ובתוכיות לבבו האמונה בהשגחה פרטית, כי מלבד שמקיים בזה מצוה מן התורה, הנלמדת מהפסוק: "וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מיסרך" (דברים ח), דהיינו כמו שאב מייסר את בנו בוודאי בלי ספק שכוונתו רק לטובתו, ככה כל יסורים שהקב"ה מביא על האדם הוא לטובה ולהתחסד עמו.

לכן על כל דבר קטן שיארע לו, גם שנתהפך חלוקו, או שכח איזה דבר להביא ומצטער מזה, ואפילו כל מיני צער קטן הנוגע לו, או לאשתו, או לזרעו חס וחלילה, או ממטלטליו, יאמר הנוסח הבא:

"אני מאמין באמונה שלימה שזה הצער והיסורים שבאו לי, הכל בהשגחה פרטית מעם ה', והנני מקבל עלי באהבה, וכל זה בא לי מסיבות עוונותי הרבים, וצדיק אתה ה' על כל הבא עלי כי אמת עשית ואני הרשעתי. ויהי רצון שיהיו אלו היסורים לכפרה על עוונותי הרבים. והנה מצד הדין הייתי צריך לפרוט ולשוב ולהתוודות על החטאים והעונות שבסיבתם באו לי אלו היסורים, אבל גלוי וידוע לפניך שאין איתי יודע עד מה, לכן יהי רצון מלפניך אבי שבשמים שתמחוק ותשריש החטא ועון ופשע שגרמו לי אלו היסורים, וימתקו כל הדינים מעלי ומעל כל ישראל, ויתהפכו כל הצירופים לטובה, וימשכו חסדים טובים ומגולים לנו ולכל בית ישראל עד עולם אמן".

ובזה הנוסח שיאמר בכל לבו יקיים חמש מצוות:

א. אמונה בהשגחה פרטית שהיא מצות עשה הנלמדת מהפסוק: "אנכי ה' אלקיך".

ב. להצדיק דינו של ה', שלחלק מהפוסקים נחשב למצות עשה ונלמד מהפסוק: "וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מיסרך".

ג. מצות עשה של תשובה ווידוי, מהכתוב: "איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם וכו', והתודו את חטאתם אשר עשו" (במדבר ה).
ד. לעורר רחמים על כנסת ישראל, שזה נכלל במצות עשה של: "והלכת בדרכיו" (דברים כח), כי כן דרכי אלקינו לרחם ולחונן ולהשפיע תמיד.
ה. מקיים מצות עשה מדברי קבלה מהפסוק: "חסד ומשפט אשירה" (תהלים קא), ודרשו חז"ל: אם חסד אשירה ואם משפט אשירה.

ליקוט מתוך הספר "בגן האמונה"
(של הרה"ג ר' שלום ארוש)

האמונה מתחלקת לשלוש דרגות:
א. שמאמין שכל מה שקורה לו ולאחרים הוא מאת בורא העולם בהשגחה פרטית, אפילו המקרה הקטן ביותר.
ב. שמאמין שההשגחה של הבורא היא תמיד אך ורק לטובה, וממילא יודע שכל מה שקרה לו, ומה שיקרה לו, הכל לטובה.
ג. שמאמין שיש תכלית לכל דבר שה' עושה ומחפש איך להכיר ולדעת את הקב"ה בכל מה שעובר עליו.
שלוש דרגות אלו הן באמת דבר אחד, כי האמונה היא אחת שמאמין **שאין עוד מלבדו**, וכל מה שקורה בעולם, הכל בהשגחה פרטית, ומאחר שהכל מאת ה' יתברך, א"כ הכל בודאי לטובה. כי תכלית הבריאה כולה היא בשביל להיטיב עם הברואים וכן בודאי לכל דבר יש סיבה ותכלית שהיא ללמד את הברואים להכיר ולדעת את ה' יתברך.
הדרגה הראשונה היא האמונה שה' יתברך הוא השליט היחיד בעולמו. וכל מה שקורה בעולם, הכל מאת ה' בהשגחה מלאה ומדוייקת, וכמו שמובא בשלושה עשר עיקרים של הרמב"ם: "**אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה, עושה ויעשה לכל המעשים**". במילים אחרות, כל מה שנעשה בעולם מהדבר הפעוט ביותר ועד הדבר הגדול ביותר, הכל ה' עושה.
לכן צריך שתאמין שכל מה שעובר עליך, בין ברוחניות ובין בגשמיות, בין שזה בא לך ממקרי הטבע, בין שזה משאר בני אדם, ובין שזה בא לך מעצמך - הכל ברצון ה', מנהיג העולם. או במילים אחרות - **ככה ה' רוצה**.
אדם שמאמין בהשגחה פרטית, הוא בכיוון הנכון לחיים של אמונה ואושר. אבל עדיין חסרה לו הדרגה השניה, כי אע"פ שמאמין שהכל מה', עדיין יכולות להיות לו שאלות וטענות על ה', (למה ה' עשה לי את זה?, לא מגיע לי, אני אדם טוב, למה

עלי לסבול?, הלא ישנם אנשים רשעים יותר ממני, ולמה הם לא סובלים?, ועוד כהנה וכהנה שאלות, תלונות ותרעומות מוכרות וידועות).

שאלות וקושיות אלו הן למעשה פגם גדול באמונה בקב"ה. כי מאחר שמאמין שהכל מאת ה' יתברך, חייב גם להאמין שהכל בודאי לטובה, כי ה' יתברך הוא טוב, ואין רע יוצא ממנו. וא"א שהאדם יאמר: "אני מאמין בה'", ובו זמנית יחשוב שמה שעובר עליו הוא רע.

הדרגה השניה היא האמונה שהכל לטובה. היינו שמאמין שכל מה שקורה לו הוא לטובתו, אע"פ שזה נראה לו לרעתו.

במקרים רבים ניתן לראות בברור, כיצד דבר שנראה רע, מתגלה לבסוף לטובה. כל אחד שמתבונן רואה זאת במהלך חייו. לדוגמא: אדם הממהר לעבודה מגיע לתחנת האוטובוס בדיוק כאשר האוטובוס יוצא, הנהג סוגר את הדלת בפניו, תוך כדי התעלמות מנקישותיו וקריאותיו, ונוסע...

כמובן שאותו אדם כועס על הנהג, כועס על עצמו ועל כל העולם, ואינו מקבל באהבה את מה שקרה לו. אבל כאשר מתגלה לו לאחר מכן, שהאוטובוס שהוא רצה לעלות עליו היה מעורב בתאונה קטלנית, הוא מקבל את הדברים קצת אחרת...

בזמן הנסיון אין לאדם אפשרות לדעת מה יהיה אח"כ, כי הוא אינו צופה עתידות, ולכן הוא מתרגז על השיבוש בתוכניותיו. אבל הבורא היודע את כל העתידות, שומר על האדם תמיד, (ואף אם לא ארעה שום תאונה לאוטובוס, יש סיבות נסתרות רבות, מדוע זה לטובה, סיבות שרק ה' יודע. ועל האדם להאמין שזה לטובה, ולא להאשים אף אחד).

לבורא יש שיקולים וסיבות שונות מדוע להנהיג כך את האדם, ורק הוא שמכיר ויודע מה עבר, וצריך האדם לעבור בחייו, בגשמיות וברוחניות, רק הוא יודע את הטובה שתצמח מכל דבר. האדם אינו יכול לראות את הטובה בזמן הנסיון, כי א"כ לא יהיה זה נסיון כלל. הדרך היחידה לעמוד בנסיון היא רק ע"י אמונה שהכל לטובה.

ב"שולחן ערוך" (או"ח רל', ה') נפסק: "לעולם יהא אדם רגיל לומר - **כל** מה דעביד רחמנא לטב עביד" (כל מה שעושה ה', לטובה הוא עושה). לא כתוב כאן "כמעט הכל", אלא ה**כל** - הכל ממש!, לכן אי אפשר לומר: "הכל לטובה, חוץ מ...", אלא הכל טוב בלא הגבלה.

ישנם דברים שהאדם חייב לעבור, בין אם ירצה או בין אם לא, ואין באפשרותו לברוח מהם, וכל בחירתו היא רק כיצד לעבור את הנסיונות. אם יעבור אותם באמונה שהכל לטובה - אשריו ואשרי חלקו, ובאמת יראה איך הכל מתהפך לו לטובה, חייו יהיו יפים מאוד, רגועים ונעימים. ואם, חס ושלום, הוא חי בלא האמונה שהכל לטובה, אזי הוא

יהיה רק ממורמר, בלתי מרוצה ושבור. הוא יתלונן ויאשים את עצמו ואת כולם, וכל חייו יהיו מרים, רעים וחשוכים.

אך לא מספיק להשאר בדרגה השניה, שמאמין שהכל לטובה, אלא צריך לנצל את המאורעות שה' מעביר עליו כדי להכיר את הקב"ה ולדעת אותו, צריך להתבונן ולנסות להבין מה ה' מרמז לו. ע"י הדרגה השלישית שהיא שלמות האמונה, זוכה האדם להגיע אל היעוד והשליחות שלו בעולם הזה ולהשלים את תיקונו.

הדרגה השלישית היא האמונה שבכל מה שעובר על האדם יש מסר השייך לתכלית שלו, לקשר שלו עם הבורא.

בודאי שלכל מה שה' עושה יש תכלית, ועל האדם המאמין בהשגחה פרטית לחפש מה ה' רוצה ממנו. זהו דבר שהשכל מחייב, הרי הבורא מעביר עליו מאורעות שונים בשביל ללמד אותו דבר מסוים או לעורר אותו לתקן איזה דבר או להתחזק בעניין מסוים ועוד אפשרויות רבות. חיפוש המסר של הבורא הוא עניין עמוק ורחב מאוד, והיסוד הראשון שהאדם צריך להחדיר לליבו הוא ש"אין ייסורים בלא עוון".

על יסוד זה כותב הרמב"ן: "אין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכלם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריתנו ענשו, הכל בגזרת עליון". כלומר, רק מי שחי את האמונה שכל מקריו של האדם הם בגזרת הבורא לפי מעשיו, והוא מאמין שאין ייסורים בלא עוון, רק לו יש קשר אמיתי ליהדות.

אם יעבוד האדם, ויעמוד בנסיונות שיש לו באמונה, יזכה לעליה גדולה ולמדרגות גבוהות יותר מכל דבר אחר שיעשה, וגם תהיה לו הנאה מעשית מחייו. אך אם יתעצל בתיקון נפשו, ייסוריו רק יגברו. לכן צריך להתחזק ולהתאמץ לעמוד בנסיון בהצלחה, שפרושו שיחזיק באמונה, בתפילה וביראת שמים.

כאן המקום להביא את הסגולה הידועה של רבי חיים מוולואז'ין: "ובאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינים ורצונות אחרים שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל. כשהאדם קובע בלבו לאמור: **הלא ה' הוא האלקים האמתי ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם וכל העולמות כלל והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו**.

ומבטל בלבו ביטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם. ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא. כן יספיק הוא יתברך בידו, שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל".

סיפורים - הרע שהביא לטוב

יהודי בשם יצחק סלוצקי, נצר למשפחה גדולה ומסועפת בפולין, סיפר שהמשפחה שלהם הייתה בין הראשונות שהושמדו באושוויץ. רק הוא, שהיה אז בן שש עשרה, ואחותו הצעירה ממנו במספר שנים, הצליחו להימלט מאימת הנאצים ולהסתתר בכפר אחד. תושבי הכפר היו גויים, ועל אף שידעו על זהותם היהודית של האח והאחות, שמרו על קשר שתיקה. ולא גילו זאת לאף אחד מחברי המפקדה הנאצית שהייתה במקום.

"אני", כך סיפר יצחק לעת זקנתו, "לקחתי כאתגר על עצמי לשמור על אחותי ולהוות לה מחסה ומסתור מכל פגע רע". במשך תקופה ארוכה מאוד, הסתתרו השנים במרתף צר וטחוב מתחת לאדמה. "אסרתי על אחותי לצאת מן המרתף וספקתי לה את כל צרכה - מזון, ביגוד ושאר דברים", סיפר.

כך עברו עליהם מספר חודשים, כאשר כל הזמן האחות נשארת בתוך המרתף והאח יוצא מדי פעם להביא מצרכים עבורה. יום אחד. בשובו "מקניות", הרגיש בתכונה חשודה ליד "הבונקר" האישי שלהם, ואכן, כשהגיע למרתף, לא מצא את אחותו. בהיותו בגיל זקנה, יובל שנים אחרי, הודה יצחק שאם היה חושב אז, באותו הרגע, מה הולך הוא לעשות, לא היה עושה זאת בשום פנים ואופן. "לא חשבתי אז על כלום, במוחי קיננה רק מחשבה אחת ויחידה: כיצד להציל את אחותי".

בריצה פרץ מהמרתף ושאל את העוברים והשבים, האם ידוע להם היכן נמצאת אחותו. אלה הצביעו לו על בנין המפקדה הנאצית, שנמצא במרכז הכפר. יצחק רץ אל הבניין, ולא פחות ולא יותר, פרץ לתוכו, תוך שהוא עוקף את השומרים שהיו מוצבים בחוץ. הוא נכנס אל תוך הבניין ופתח בזעקות אימים: "השיבו לי את אחותי עכשיו"!!!

הקצינים הנאצים שלא היו רגילים למחזות שכאלו, שלפו את אקדחיהם והתכוננו לירות בו. ברגע האחרון נמנע האסון. המפקד הראשי שמע אף הוא את הצעקות המוזרות, הוציא את ראשו מחדרו וקרא ליהודי להיכנס אליו. יצחק סלוצקי לא שתק גם בלשכת המפקד. המשיך לצעוק שיחזירו לו את אחותו, עכשיו ומיד! ללא כל שהיות... "אינני יודע מהיכן היה לי האומץ לכך" יאמר ברבות השנים.

המפקד היה משועשע מהמחזה, והבין שלפניו עומד טיפוס מיוחד במינו החליט המפקד לשטות ביהודי. הוא הפתיע אותו באומרו, שהוא מוכן להשיב לו את אחותו בתנאי אחד: "את אחותך אני מוכן לשחרר רק אם יצמחו לך שערות בכף ידך" אמר המפקד הנאצי במבט שטני.

יצחק לא התרגש: ''ואם אראה לך שיש לי שערות בכף היד, אתה מבטיח להחזיר לי את אחותי? שאל בתגובה.
המפקד חוזר שנית , כולו משועשע: "הרי כבר אמרתי לך את התשובה".
יצחק פשט את ידו לפני הנאצי הארור, וזה - חשב להתעלף...
כף היד היתה מלאה בשערות!
פניו של המפקד חוורו וסמקו, וזאת בשל העובדה שכאשר רוצים לתאר בתרבות הגרמנית משהו הדומה לשטן, מציירים אותו עם שערות בכף היד.
"החזירו לו את אחותו וסלקוהו מכאן במהירות האפשרית". צרח הנאצי באימה.
יצחק ואחותו שרדו את המלחמה והגיעו לארץ ישראל.
כעבור יובל שנים, סיפר יצחק לחבריו על ה"מופת" הזה. וכמובן, גם הם לא ויתרו ובקשו לראות את כף ידו... מאוד התפלאו להיווכח בתופעה הבלתי מצויה, שכף היד מלאה הייתה בשערות .
הסביר להם יצחק סלוצקי את פשר העניין: "לאבא שלי הייתה מאפיה גדולה בפולין. כילד קטן אהבתי מאוד להסתובב בין התנורים והמערבלים. בהיותי בן שבע, הכנסתי פעם, כדרכו של ילד קטן, את ידי אל תוך אחד המערבלים, וחתיכות גדולות של עור כף היד נקרעו. אז, בתי החולים עבדו בצורה פרימיטיבית למדי. הרופאים חתכו פיסת עור ממקום אחר בגופי, והשתילו אותה בכף היד, בפיסת העור המושתלת היו שערות, וכך הגיעו השערות לכף היד, ועם צמיחת העור, אף הן צמחו".
"זכורני", סיים הקשיש, "שבד בבד עם רגשי ההודיה לקב"ה על החסד שעשה עמדי, בכך שכף היד נותרה שלמה, הצטערה אימי עד מאוד על המראה הלא סימפטי הזה של השערות שנבטו מכף ידי. בכל פעם שיצאתי איתה לרחוב בקשה ממני שאכניס את היד לכיס, כדי שלא יראו... גם אני עצמי התביישתי בכך. וחברי צחקו ולגלגו עלי. רק הקב"ה, הצופה מסוף העולם ועד סופו, יכול היה לדעת על העתיד להתרחש בתקופת השואה. רק הוא ידע שיחטפו את אחותי ואזדקק למופת הגלוי הזה של שערות בכף ידי".
כל אדם נתקל במהלך חייו במקרים. שבהם בתחילה לא הבין על מה ולמה עשה לו האלוקים כך. ורק לאחר שנים הוא זוכה ורואה שהכל היה לטובה. (עלינו לשבח)
לפני מספר שנים היתה תאונת תעופה מחרידה, מטוס של חברת "פאן אמריקן" יצא מלונדון לכיוון ארה"ב ונפל מעל העיר לוקורבי. מספר ימים לאחר התאונה פורסם בעיתון "המודיע" מכתב שנשלח מלונדון, וזה תוכנו:

נהג מונית אני, תושב ישראל בעבר וכיום בלונדון. ברצוני לספר על נס הצלה של משפחה מאסון נפילת המטוס, שהיתי לו עד, ואף זכיתי ליטול בו חלק. הוזמנתי באותו יום לקחת משפחה מ'סטמפורד היל' לשדה התעופה, לטיסה זו מלונדון לאמריקה.
בדרכנו לנמל התעופה, ארע לי מקרה לא שגרתי: התפוצץ אחד מגלגלי הרכב. עצרנו, למורת רוחם של הנוסעים קצרי הרוח, החלפתי את הגלגל המפוצץ בגלגל הרזרבה שבתא המטען.
אלא, שכאשר בהמשך הנסיעה נשמע לפתע קול פיצוץ נוסף מכיוון הגלגלים, היה זה למעלה מיכולת הסבל של הנוסעים הממהרים. ירדתי מהרכב. נוכחתי לראות שגלגל אחר שבק חיים דווקא עכשיו, כאשר אין בתא המטען גלגל רזרבה נוסף. בהכירי את המצב ידעתי כי אין לי ברירה אחרת זולת להשאיר כאן את הרכב ה'תקוע', לפנות לתחנת דלק סמוכה, הרחוקה כעשר דקות, ולרכוש גלגל מתאים.
נוסעי הרעיפו על ראשי ברכות למכביר: "שתהיה לי בריא", נאנחה אם המשפחה, אשר איחור הטיסה הילך עליה אימים. "מדוע אינך מציין בראשית הדרך כי אין אויר בגלגליך?"
עוד טענות צודקות שכאלה האשימוני בכל הנעשה, אך לא היתה לי ברירה, עשיתי את הדרך לתחנת הדלק, רכשתי את הגלגל ושבתי אל הרכב, כשהנוסעים שלא הצליחו לעצור מונית אחרת, מטיחים בי קבלת פנים חמה ורותחת...
הפנצ'ר תוקן. המונית פתחה בשעטה מהירה לשדה התעופה, מאחור ומהצדדים האיצו בי קולות חסרי סבלנות למהר ולמהר, זמן הטיסה הולך ומתקרב, התפללתי בכל ליבי שנצליח להדביק את הקצב.
אלא שלפתע, נראה היה לי שזה חלום, נשמע במכוניתי צליל צורם מאד ולאחריו נפצי זכוכיות... היינו המומים. אך זו היתה מציאות, המשאית שהיתה לפני, נשאה אבנים בחלקה האחורי, עצרה בפתאומיות, כתוצאה מכך נחתו על שמשת החלון הקדמי מטר של אבנים קטנות וניפצוה לרסיסים.
ויכוח קצר ביני לבין הנוסעים העלה פשרה, אמשיך אמנם לנסוע בשמשה מנופצת, אך אין לי מנוס מלעצור לקחת את פרטי נהג המשאית, למען אוכל לעמוד בנזק זה. חרון אפה של הנוסעת וילדיה גאה, זו סיננה מבין שיניה מתוך לחץ נפשי, כי לא אעיז לבקש תשלום עבור הנסיעה. בעמקי ליבי שמחתי על הדרישה הצנועה, סברתי כי עוד אצטרך לשלם להם עבור המאסר במוניתי...

אחר דין ודברים עם נהג המשאית, ביקש זה האחרון לראות את הנזק במו עיניו, קרב למונית וזכה אף הוא בזר ברכות שנשלפו במיוחד עבורו...
אחר עיכוב של כעשרים דקות שוב יצאנו לדרך, אחזתי בהגה, לחצתי על הדוושה וגמאתי את המרחקים, השעון נתן לי תקווה כי נספיק עדיין להגיע זמן סביר לפני הטיסה.
עקב לחץ הזמן סטיתי במכוון מהנתיב המרכזי אל נתיב צדדי האסור לנסיעה בדרך כלל, הנתון רק לנסיעת רכבי חרום, עברתי על 'חוק תנועה' זה למען ירווח זמנם וליבם של פקעת העצבים שברכבי.
אודה, לא היתה זו פעם ראשונה שעברתי על 'עבירת תנועה' זו. אך וודאי ניחשתם כבר, הפעם הבהבו מולי אורות בלתי רצויים, מולי פסע מעדנות שוטר רחב כתפיים וחמור סבר שהורה לי לעצור את הרכב בשוליים. בניע אצבע סימן לי לצאת ולתת דין וחשבון על מעשי בשולי הכביש.
השמשה המנופצת, התסיסה שברכב, ההצטדקויות שבפי, כל אלה לא שינו את סבר פניו הנוקשה, כפי שלא הצרו את רוחב כתפיו.
התחננתי בפניו כי יואיל לשחררני לשעה קלה עד שאביא סוף סוף את נוסעי ליעדם, הסכמתי להשאיר בידיו את תעודותי וכל כספי אך דברי נפלו על אוזן אטומה. עשר דקות יקרות ירדו לטמיון, שבתי אל הרכב והתנעתיו בפעם החמישית לנסיעה זו. הקיטור שמאחורי כמעט ופסק, כבר התייאשו מלהגיע לטיסה, מהלחישות הכבויות הבנתי כי מצויים הם כבר בשלב שלאחר יאוש...
הגענו לנמל התעופה השעון הורה על כך שהמטוס בו אמורים היו ידידי להיות המריא זה עתה. בתנועות רשלניות וכבידות פנו ללא אומר להוציא את חבילותיהם מהרכב. אצתי לסדר להם מקום בטיסה של חברת 'בריטיש ארווייס' שהתעתד להמריא לאמריקה כעבור שעה. הצלחתי בס"ד לסדר זאת ע"י פרוטקציה שהפעלתי, דרך חבר שעבד בחברה זו.
הודעתי להם על הטיסה החילופית כשעיני נעוצות בקרקע, ברחתי משם כל עוד רוחי בי מבלי לקבל פרוטה על נסיעה זו. נשמתי לרווחה כשמצאתי את עצמי לאחר פרשייה מוזרה זו: התפוצצות גלגל אחר גלגל, התנפצות שימשה בנסיבות כה נדירות, קבלת דו"ח, וכל זה בנסיעה תמימה אחת. תפקידים רבים היו לפני בטיפול במכוניתי הפצועה, קיוויתי שיומי יסתיים בכי טוב.

בדרכי חזרה ל'סטמפורד היל' נרעשתי כולי לשמוע את קריין החדשות מודיע בקול רועד על נפילת המטוס, ראשי הסתחרר וידי רעדו, "רבונו של עולם", זעקתי. "מה גדלו מעשיך ה', מה מאד עמקו מחשבותיך"... גרוני נחנק מדמעות, לא ידעתי את נפשי. נוכחתי לראות עין בעין בהנהגה המופלאה של השם יתברך.

בשנת תש"ן התפוצץ מפעל תע"ש סמוך להרצליה. בספר "עלינו לשבח" מופיע סיפור מפי אחד העובדים, אדם זה מסווג במפעל בתחום בטחוני ורגיש במיוחד, ונחשב לאחד העובדים המסורים ביותר, ומעולם לא נעדר ואף לא איחר לעבודתו. וכך הוא מספר:

באותו בוקר התנהל הכל בעצלתיים. זה החל כשהתעוררתי מאוחר, מה שלא קרה לי מעודי, ונדהמתי להיווכח שאיחרתי את זמן ההסעה הקבועה. למרות כל הבלבול, נזכרתי שאחד משכניי סיפר לי אמש שהבוקר הוא נוסע לחיפה.

למזלי, הצלחתי עוד להשיגו בבית, והוא נענה ברצון לבקשתי להצטרף אליו לנסיעה. התיכנון היה שארד בהרצליה ומשם אגיע כבר בדרך כלשהי למפעל.

ירדתי במדרגות לכיוון דירתו של השכן, והנה שוד ושבר: מעדתי והתגלגלתי מכל המדרגות. לא ידעתי מה קורה לי היום. השכן היה מוכן להמתין כמה דקות, אך לאחר שהרגשתי כאבי תופת ברגליים ובבית החזה, לא יכולתי להצטרף לטרמפ.

משנרגעו הכאבים קמעא, עשיתי מאמץ נוסף להתקשר לחבר היוצא ברכבו לכיוון המפעל, ולפתע - ללא כל הודעה מוקדמת - פסק הטלפון לעבוד, וזמן קצר לאחר מכן נשמעו פיצוצים בגוש דן.

ליבי לא בישר טובות. כבר אז, באותן דקות, כשאף אחד לא ידע עדיין מה פשר ההתפוצצויות העזות, הייתה לי הרגשה שהעיכובים המוזרים שאירעו לי באותו בוקר, קשורים לכך. אבל רק כשנתוודעתי לגודל האסון ולמה שהיה עלול לקרות לי, מאחר שהבונקר שבו אני עובד ממש צמוד למקום האסון, הבנתי וידעתי שיש השגחה פרטית בעולם.

כתוצאה משריפה שפרצה במפעל, עלו כמה בונקרים באש, ואני, שלא איחרתי מעודי, הייתי אמור לשהות כבר בשטח!!!

תוך כדי ההודיה לבורא עולם על נס ההצלה הפלאי, חשבתי: הרי אף פעם לא קרה לי שהתעוררתי מאוחר! אף פעם לא שברתי רגל. גם הטלפון בדירה היה משך כל השנים במצב תקין, מה קרה לפתע באותו בוקר?

מה קרה?! - הקב"ה ביקש לפדות את נפשך מצרה גדולה!

אבל אדם שאינו חי באמונה יכול באמת לצאת מדעתו למראה כל העיכובים הללו, ולשאול מדוע זה קורה לי דווקא עכשיו, כשאני צריך לצאת לעבודה? מדוע אני שובר את הרגל דווקא כאשר השכן ממתין למטה, ומנוע הרכב שלו כבר פועל?

רק האדם היודע שכל מעשיו מושגחים, ואין אפשרות לשום בריה להזיקו ולו באצבע קטנה יכול לחיות בהרגשה ברורה שכל העיכובים הם לטובתו, וממילא אין על מה להתרגז...

כשאני מהרהר לרגע מה היה עלול לקרות לי אם הייתי מגיע באותו בוקר לעבודה בזמן, אינני יכול שלא לצאת בריקודים ובמחולות למול הנס הגדול שהייתי עד לו במו עיניי ורגליי. (טובך יביעו)

הרב חנוך בורוביץ מניו-ג'רסי שקע באחת הכורסאות המרופדות בקצה חדר ההמתנה, ופתח ספר תהלים קטן. יוכבד, רעייתו, התקבלה בחדר הלידה הסמוך, לקראת לידת תינוקם הראשון, ור' חנוך ביקש להתפלל לשלומם.

"הרב בורוביץ?"

ר' חנוך נשא עיניו מן הספר והבחין בדמותו של הרופא הניצב מולו במבט רציני. הוא זינק ממקומו וחיכה לשמוע מה בפיו של הרופא.

"אשתך מרגישה טוב. היא די מותשת לאחר הלידה, אבל זה דבר צפוי, היתה לה לידה ארוכה אבל רגילה, כעת היא ישנה, תוכל להכנס אליה בעוד מספר דקות..."

"והתינוק?", שאל ר' חנוך, "לא הזכרת דבר אודות התינוק!"

"נולדה לכם בת יפהפיה". הרופא השתתק לרגע, והמשיך: "אבל אני מצטער לומר לך שהיא נולדה עם בעיה שנקראת "ספינה ביפידה".

ר' חנוך הרגיש פיק ברכיים. הוא התאמץ שלא לאבד את שיווי משקלו.

הרופא הסביר שהתינוקת נולדה עם עמוד שדרה פתוח, היא תהיה חייבת לעבור ניתוחים, אבל יש סיכוי שעם טיפול טוב היא תהיה מסוגלת ללכת.

בני הזוג בורוביץ קראו לבתם תקוה. הם קיוו שהתפתחותה הגופנית והחברתית של בתם תהיה נורמאלית ככל האפשר, ואת חלומם רצו לשקף בשמה.

תקוה, הודות לתמיכה וההשקעה העצומה של הוריה, החלימה לחלוטין מהמום שנולדה בו לפני עשרים שנה. ופרט לצליעה קלה, איש לא יכול היה לדעת כי היתה פעם תינוקת עם "ספינה ביפידה". למרות זאת, הרקע הרפואי שלה וצליעתה הפריעו לה בכל הקשור לשידוכים.

כאשר תקוה היתה בת עשרים ושתיים, פנתה לאביה הרבנית גולד, ובפיה הצעת שידוך. היא אמרה שהבחור המדובר, שמעון גינזבורג מבוסטון, הוא מציאה של ממש, הוא מצטיין בישיבה ובעל הופעה נאה, רק שיש לו קצת בעיה עם הסוכר.

תקוה והוריה החליטו שאם שמעון הוא אמנם החתן המבוקש, אל להם להתמקד בסוכרת שלו, בדיוק כפי שהם לא היו רוצים שיתמקדו בצליעה של תקוה.

תקוה ושמעון נפגשו, ובסופו של דבר התחתנו. הם עברו לגור בבוסטון, כדי לאפשר לשמעון להמשיך בלימודיו במסגרת הכולל המקומי. הרב חנוך בורוביץ ורעייתו ראו באותם חודשים ראשונים אחרי החתונה, כתקופה הנעימה ביותר של נחת מבתם, בראותם כיצד חלומותיהם הולכים ומתגשמים. אך עשרה חודשים אחרי החתונה, התנפצה התמונה היפה כבועת-סבון, עם שיחת טלפון מבוהלת ממרחקים.

"תקוה, מה קרה? את נשמעת נורא - מה יש?", שאלה יוכבד.

"זה שמעון... לפני מספר ימים הוא התחיל להרגיש לא טוב, וקבע פגישה אצל הרופא. חשבנו שהוא פשוט עייף מדי משעות לימוד ארוכות. הרופא רשם לו כמה בדיקות, והיום הוא סיפר לנו... הוא סיפר לנו שהכבד של שמעון אינו מתפקד כראוי. כבר קבענו פגישה עם מומחה השבוע. אוי, אמא, אני כל-כך פוחדת!"

יוכבד לא יכלה להשאיר את ששת ילדיה לבדם, לכן יצא הרב בורוביץ למחרת בטיסה אל בתו ובעלה, והצטרף אליהם בביקורם אצל המומחה.

"תוצאות הבדיקות מצביעות על בעיה קשה בתיפקודי הכבד", פתח הרופא בסבר פנים חמורות. "אין זו תופעה רגילה כל-כך אצל אדם כה צעיר. בשלב זה, הכבד של שמעון מתפקד ברמה של כעשרה אחוזים מיכולתו הרגילה".

"ומהו הטיפול לכך?" שאל הרב בורוביץ, מנסה להפיח נימה של תקווה בכולם.

"אם נתחשב בכל הגורמים, הטיפול היחידי הקיים לדרגה כזו של כשל תיפקודי בכבד הוא... השתלה".

נסיון החיים של הרב בורוביץ לימדו כי שמעון ייאלץ להוסיף את שמו לרשימת הממתינים לקבלת כבד. בנוסף לכך, ידע כי גם אם יימצא תורם בזמן, חייבת להיות התאמה בינו לבין שמעון. ואחרי הכל, נשארה לו ההתמודדות עם האפשרות של דחיית האיבר המושתל. מורכבותו של המצב העומד בפניהם גרמה להם לטלטלה נוראית.

תקוה לא ידעה כיצד לעכל את אבחנת המומחה. היא ידעה שהמצב גרוע, אך לא הבינה את חומרתו. ברגע שהשלושה יצאו ממשרדו של הרופא אל הפרוזדור, פנו תקוה ושמעון אל אביה, מבקשים לשמוע ממנו דברי עידוד והבהרה בו-זמנית.

"אבא, מה עושים"?
"ילדים, אנחנו נלך צעד-צעד. תקוה, אחרי שנולדת, אמך ואני שאלנו בדיוק אותה שאלה. אבל ה' היה אתנו, וגם כעת הוא לא יעזבנו. בדיוק כפי ששמע לתפילותינו אז, כך ישמע אותן עתה. שמעון ותקוה - אני יודע שהעתיד נראה שחור משחור, אבל לעולם אסור לנו להתייאש, אסור לאבד את הבטחון בה' יתברך. דרכיו נסתרות מאתנו, ואיננו מבינים, אבל אנחנו חייבים לזכור תמיד, שכל מה שה' עושה - לטובה הוא עושה, גם אם לא רואים זאת תיכף ומיד".
הרב בורוביץ נשאר בבוסטון במשך מספר ימים נוספים, כדי לעזור לבתו ולחתנו להתגבר על כל הביורוקרטיה הכרוכה בכניסה לרשימת הממתינים להשתלת איברים. ואז שב לביתו בפאסאיק, ניו-ג'רסי, כדי לנסות ולאחות את שברי חייו.
במהלך החודשים הבאים, נסע הרב בורוביץ בקביעות בקו בוסטון-פאסאיק, כאילו היה סוכן מכירות. שמעון קיבל סוגים שונים של תרופות רבות עוצמה, שהיו מיועדות להחזיקו בחיים עד שיימצא תורם כבד מתאים. בכל עת שנוצר מצב חירום רפואי, חלה נסיגה או התרחש משבר, הצליח הרב בורוביץ להיות לצידם. הוא תמך ועודד את הזוג הצעיר, שהגיב בהלם וזעזוע למחלתו של שמעון, המאיימת על חייו.
"אבא, שמעון ואני, שנינו עברנו כל-כך הרבה בחיינו הקצרים", קוננה תקוה באוזני אביה באחד מביקוריו התכופים, "מדוע ה' מייסר אותנו כל-כך, בפרט כעת, בדיוק כשהתחלנו להרגיש כמו זוג נורמאלי לכל דבר?"
הרב בורוביץ הביט בעיניה המפצירות של בתו, והשיב לה: "איננו יכולים לתאר לעצמנו שנוכל להבין את דרכי ה'. דבר אחד עלינו לזכור ולהזכיר לעצמנו - שום דבר לא קורה 'במקרה'. יש תוכנית אלוקית לעולם, גם אם ברגע זה היא נסתרת מאתנו".
במהלך אחד מאישפוזיו הרבים של שמעון, נכנס רופאו לחדר והודיע על שחרורו הקרוב. הרב בורוביץ, ששהה במקום לביקור, קיבל את הדברים כבשורות רעות. סיכוייו של שמעון לקבלת כבד לא היו גדולים, גם בהיותו מאושפז. אך ברגע שישוחרר, יפחתו סיכוייו עוד יותר. אפילו אם מצבו של מישהו אחר, שנמצא בבית-החולים, יהיה טוב יותר מזה שאינו מאושפז, יקבל החולה המאושפז זכות קדימה ברשימת הממתינים.
"דוקטור, אולי תסכים בבקשה, להרשות לו להישאר עוד שבוע לכל הפחות?", הפציר והתחנן בפני הרופא, "הוא נמצא כאן כבר שלושה שבועות", הסביר הרופא, כשהוא מבין את הטעם להתנגדותו לשחרור. "הוא בסך-הכל מקבל אנטיביוטיקה, אותה יוכל

להמשיך ולקבל בקלות בביתו. פשוט אין לי דרך להצדיק בפני חברת הביטוח את המשך האישפוז. אני עלול אפילו לאבד את הרשיון שלי לעסוק ברפואה".
הרב בורוביץ המשיך לבקש, ולבסוף הסכים הרופא להשאיר את שמעון לשבוע נוסף.
השיחה התקיימה ביום חמישי בערב. בשבוע שלאחר-מכן, ביום שלישי, בישר להם הרופא בשורות מדהימות: "נמצא תורם לשמעון!, אתם ברי-מזל עוד יותר ממה שתוכלו לשער בנפשכם!" פתח הרופא, כשהוא מחייך מאוזן לאוזן, "אנחנו רוצים להעניק לך לא רק כבד חדש, אלא גם לבלב חדש!"
הרופא הפסיק לרגע, מצפה לביטויי ההתרגשות של תקוה ושמעון. אך דבריו נתקלו במבטים של תמיהה, והוא הבין כי דרוש כאן הסבר נוסף.
"שמעון הוא סוכרתי, הסובל מאי-תיפקוד של הכבד. אף פעם לא מבצעים השתלות לבלב לסוכרתיים, בגלל הסיכון לסיבוכים בעקבות התרופות החזקות שניתנות לדיכוי מערכת החיסון אצל מושתל. אבל כיוון שאנחנו עומדים לתת לשמעון כבד חדש, וממילא הוא יזדקק לאותן תרופות, אין כל סיכון נוסף בכך שניתן לו גם לבלב חדש. אתם מבינים?", שאל בחיוך, "אם ההשתלה תעבור בהצלחה, אנחנו מקווים שנוכל לרפא את שמעון ממחלת הכבד וגם מהסוכרת שלו, בניתוח אחד!"
כעת הבינו השניים, ופיותיהם נפערו בתדהמה. ההתרגשות שאחזה בהם היתה כה גדולה, עד שהתקשו להאמין כי דברי הרופא אכן יתאמתו. למרות זאת, החדשות המדהימות שבפיו חיזקו את שניהם ועודדו אותם לעמוד בפני הנסיונות המצפים להם.
רופאו של שמעון המשיך להסביר להם נקודות נוספות, מדהימות לא פחות, לגבי ההשתלה ששמעון עומד לעבור: "עליכם לדעת, כי ניתוח כזה עדיין לא בוצע מעולם, וחברת הביטוח שלכם לא הסכימה לשלם עליו במלואו. השתלת הכבד לבדה תעלה לחברת הביטוח 250,000 דולר. השתלת הלבלב היתה עולה להם סכום עתק דומה. חברת הביטוח החליטה, כי עבורם יהיה זול יותר, אם תמשיך לקחת אינסולין כל חייך! אבל, בית-החולים שלנו מעוניין בכבוד ובהערכה שיזכה להם, עבור ביצוע השתלה ראשונה משולבת של כבד ולבלב, ולכן החליטה מועצת המנהלים שלנו לוותר לגמרי על מחיר השתלת הלבלב".
החלטתה של מועצת המנהלים שלא לחייב את שמעון עבור השתלת הלבלב היתה חריגה ביותר, והיוותה צעד מדהים לטובת הזוג הצעיר. אבל כל זאת היה כאין וכאפס לעומת התיזמון הניסי שבבחירת שמעון מתוך רשימת הממתינים.

שמו של שמעון הוזכר במהלך השבוע האחרון לאישפוזו, שהוארך מעבר למתוכנן. לא זו בלבד ששמו הועלה בעודו מאושפז, ובכך קיבל מעמד מועדף, אלא הוא נבחר שבעה ימים בלבד לפני השינוי שהתבצע בתקנון רשימת הממתינים! לפי התקנות החדשות לקביעת עדיפות של תורם-מקבל, מעולם לא היה שמעון מתקרב אפילו למעמד של זכאי לכבד חדש.

ברוך ה', ההשתלה הכפולה עברה בהצלחה, ושמעון החלים מהניתוח במהירות שיא. ארבעה שבועות אחרי שחרורו מבית-החולים, נפגש שמעון עם הרופא המנתח במשרדו. "שמעון, אני שמח לבשר לך כי כל תוצאות הבדיקות שלך מצוינות. איך אתה מרגיש?", שאל הרופא.

"יש לי עדיין רגישות במקום הניתוח, אבל פרט לכך, אני מרגיש נפלא. הייתי רוצה לחזור לאורח-חיים רגיל בהקדם האפשרי, אבל רציתי לחכות עד שאשמע ממך מהן המגבלות שעלי להטיל על עצמי".

"שמעון, סיימתי לבדוק אותך בדיקה רפואית מלאה ועברתי שוב על כל תוצאות הבדיקות שלך. אכן, מצב הבריאות שלך מצויין. אינני רואה כל סיבה להטלת מגבלות כלשהן עליך".

"אף מגבלה?", תהתה תקוה בקול, כאילו מתוך חלום.

"אכן כן. הוא כבר אינו סוכרתי. הוא יכול אפילו לאכול עוגות כמה שהוא רוצה!"

שמעון ותקוה הביטו זה בזו. המילים נעתקו מגרונם. הם פשוט בהו זה בזו בפליאה, דמעות של אושר זולגות מעיניהם.

ישועה כה מופלאה יכולה להיות אך ורק כתוצאה מתכנון וביצוע של בורא כל הרפואות, הזורע עבורנו ללא הרף זרעי מזל והצלחה, המוסווים לפעמים בלבוש פורענות. (זורע צדקות)

דרשות - אמונה ומצוות

למה באנו לעולם?

אולי חשבתם פעם לשם מה אדם בא לעולם?

כדי לאכול, לשתות, לישון, ללמוד, לסבול, להנות, או אולי כדי "לעשות חיים"?

התשובה - כדי "**לעשות חיים**"

כלומר **לעשות** כאן, בעולם הזה את ה**חיים** הנצחיים לעולם הבא.

נסביר במשל:

במדינה אחת פרימיטיבית היה מנהג, שמי שמגיע אליהם שמים אותו למלך עליהם, מכבדים אותו, נותנים לו עבדים ושפחות, וממלאים כל משאלות לבו, אך כל זה לשנה אחת בלבד. ביום השנה, לוקחים אותו בלי לומר לו מילה מראש ובלא שום הכנה, מפשיטים אותו מבגדי הפאר, מוליכים אותו לנמל ומעלים אותו לספינה שלוקחת אותו לאי בודד בחוסר כל.

כל המלכים שהיו לדורותם, כולם "ניצלו" את מעמדם אכלו, שתו ונהנו, אבל בסוף סבלו. יום אחד הגיע לאותה מדינה אדם זר. מיד לקחוהו וכיבדוהו כמנהגם. גם הוא בהתחלה עשה כמו כולם, אולם לאחר חודש החל לחקור מדוע כיבדוהו להיות מושל עליהם, היכן כל המלכים הקודמים וכו'. התושבים ניסו להסתיר ממנו את המידע, אך כאשר גזר עליהם כמלך לגלות לו, סיפרו לו את הנהגתם. המלך לא יכל לשנות את החוק, אבל לאחר מחשבה גזר על עבדיו לבנות בית באי הסמוך, לנטוע בו עצי פרי, להעביר לשם עבדים, בהמות וחיות, כסף וזהב. כך לאחר תום השנה כאשר גרשוהו מהמדינה, היה לו לאן לברוח והמשיך להיות שם מלך.

הנמשל, אנו נמצאים בזה העולם זמן מוגבל. כאשר תם הזמן ומגיע הרגע להפטר מן העולם האדם אינו יכול לקחת איתו כלום לעולם הבא.

אך כאשר אדם עושה מצוות ומעשים טובים, לומד תורה ועושה מעשי חסד, יוצר מלאכים בעולם הבא שיהיו לו שם לעזר.

למה באנו לעולם (ב)

עני אחד מצא מפה לאוצר הנמצא ב"אי היהלומים". הוא מלווה כספים כדי לשכור אוניה עם רב חובל כדי שיקחנו לשם, אך בדרך, לפני שהגיעו, היתה בים סערה חזקה, הרוח שברה את הספינה וכל אנשי הצוות טבעו בים, רק מיודענו הצליח לתפוש בחתיכת קרש אשר הובילה אותו לחוף מחוסר הכרה.

כאשר התעורר, הוא לא זכר הרבה, אבל זכר שהגיע לאי כדי להביא אוצר. הוא קם, ולתדהמתו מגלה שכל האבנים שיש בחוף אינם אבנים, אלא יהלומים, אבנים טובות ומרגליות. הוא מוציא שק, ומתחיל למלא. בינתיים שומע מיודענו ציחקוקים מהשיחים, הוא חושב שהוא מדמיין, אולי זה מהמכה שקיבל בראש, וממשיך לאסוף. קול הציחקוק גובר, ומבעד לשיחים יוצאים ילידים כושים עם עצם באף.

האורח מפחד, אבל הם לא תוקפים, הם פשוט צוחקים. הוא שואל מה קרה? והם עונים: "אתה משוגע, אוסף אבנים". הוא אומר שזה לא אבנים, אלא יהלומים. הילידים רק צוחקים עליו יותר, עד שאחד מהם אומר לו: "שמע, באי שלנו אכן יש יהלומים, אבל הם

לא מפוזרים ככה על החוף". שאל האיש: "היכן היהלומים וכיצד הם נראים?", ענו לו אחרי יער הקופים הפראיים ישנה ביצה גדולה, אח"כ יש הר געש פעיל, מאחוריו ישנה חלקת אדמה, חופרים ומוצאים כדורים בצבע חום בהיר שלוקחים אותם ומבשלים, עושים מהם "פירה", ואפשר אפילו לעשות מהם "צ'יפס".

האיש רצה ללכת לשם, להשיג את האוצר, אבל הזהירו אותו - הרבה כבר ניסו, רק אחד חזר, הביא שני "יהלומים" וכיום הוא מיליונר.

הוא רוקן את תכולת השק, והחל ללכת ביער הקופים, שם הכיר מקרוב כמה קופים שרדפו אחריו, הוא הצליח לברוח. כשהגיע לביצה, ראה שאין ברירה, צריך להכנס למים. הוא קפץ למים ושחה לו לאיטו לעבר הצד השני של הביצה. מהר מאוד שינה לסגנון שחיה חתירה כאשר ראה מאחוריו להקה של תנינים שלא אכלו עדיין ארוחת בוקר.

הוא הצליח לברוח מהם ולהגיע להר הגעש, טיפס עליו והרגיש שהר הגעש עומד להתפרץ תוך זמן קצר, לבסוף הצליח להגיע לחלקת האדמה, חפר בידיים והצליח להוציא שמונה "יהלומים" גדולים ויקרים והכניסם לתוך השק. הוא היה כה מאושר עד ששכח לרגע שהר הגעש עומד להתפרץ, הרעשים מההר הזכירו לו.

הוא לקח מהר את השק, טיפס שוב על ההר, כאשר ירד מהצד השני, ראה שיורדת אחריו לבה מההר. ההר מתפרץ, הוא רץ במהירות מדהימה עד שהגיע לביצה, שניה לפני שהלבה הרותחת הגיעה אליו. הוא שכח לרגע שהביצה שורצת תנינים, אבל הם הזכירו לו. הוא הצליח לברוח, גם ביער, הצליח לברוח מהקופים שגם הם רצו "יהלומים".

הוא הגיע לילידים באפיסת כוחות, אך כוחותיו שבו אליו עם קריאות ההתפעלות מצד הילידים. "אתה גיבור, אתה עשיר", אמרו כולם כאשר ראו את כל ה"יהלומים".

איכשהו, הצליח ה"מיליונר" לחזור לביתו, לאחר כמה חודשים, עם האוצר. חיכתה לו קבלת פנים מדהימה בנמל. היו שם הרבה מאוד אנשים שלווה מהם כספים, וגם הרבה אחרים שפתאום נהיו חברים שלו. כשירד מהאוניה כולם ביקשו לראות את האוצר. הוא פתח את השק והסובבים כמעט התעלפו מהריח של תפוחי האדמה הרקובים. כולם חשבו שהוא השתגע. אחרי שכולם עזבו באכזבה, הציעה לו אשתו שיכנס למקלחת, בינתיים תחפש פסיכיאטר טוב. משום מה היא החליטה לנקות את השק המגעיל, לתדהמתה נפל משם יהלום אמיתי בגודל של ביצה ששרד את המסע שערך בעלה בחיפוש אחר "היהלומים האמיתיים".

היא אמרה לבעלה: "אתה גאון, איך גרמת לכולם לעזוב אותך בכך שהחבאת יהלום בתוך תפוחי אדמה רקובים". הוא בכה. הם פנו ליהלומן שהציע מיליון דולר, הוא בכה. היהלומן העלה ל- 10 מיליון דולר, אבל הוא בכה. היהלומן הציע 20 מיליון דולר וזו הצעה אחרונה, אבל הוא בכה. היהלומן המשיך להעלות, והוא המשיך לבכות, ולא בגלל שהמחיר היה נמוך מדי, אלא בגלל שיכל בקלות להשיג הרבה יהלומים גדולים אפילו יותר, ובמקום זה הסתכן בחיפוש אחר תפוחי אדמה רקובים.

והנמשל: אנו אותו אדם שהגיע מעולם הנשמות על מנת לאסוף יהלומים אשר נמצאים בזה העולם, שהם תורה, מצוות ומעשים טובים, אשר שווים הון תועפות בעולם הבא. הילידים הם היצר הרע והחברה שמסיטים ואומרים שהדבר האמיתי זה הנאות, במקום ללכת לבית הכנסת, בוא איתנו בשבת לים, במקום שיעור תורה, בוא למסיבה. בקיצור תפוחי אדמה רקובים שאינם שווים כלום בעולם הבא, רק בושה ובזיון.

כאשר אדם מגיע לעולם הבא ומגלה את האמת, כמה ערך יש למיעוט המצוות שהביא עימו, הוא מתחיל לבכות ומצטער למה בזבז זמנו לריק, הרי יכל לעשות עוד מצוות ובמקום זה הביא תפוחי אדמה רקובים.

שלושה דברים

כתוב במשנה: "עֲקַבְיָא בֶּן מַהֲלַלְאֵל אוֹמֵר: הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְּבָרִים וְאֵי אַתָּה בָּא לִידֵי עֲבֵרָה: דַּע מֵאַיִן בָּאתָ, וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ, וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן. מֵאַיִן בָּאתָ? מִטִּפָּה סְרוּחָה. וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ? לִמְקוֹם עָפָר, רִמָּה וְתוֹלֵעָה. וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן? לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא".

ויש לשאול כמה שאלות:

א. למה נאמר לאן אתה הולך - בלשון הווה, לכאורה, היה צריך להיות כתוב לאן תלך - בלשון עתיד.

ב. מה זה דין ומה זה חשבון?

ג. מדוע צריך להתבונן בשלושה דברים כדי לא לעשות עבירה? למה לא מספיק להתבונן בדבר השלישי - דע לפני מי אתה עומד לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שעין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים, ואי אפשר להכחיש או לתרץ תירוצים, שהרי מלבד שה' רואה ושומע, הוא גם יודע את מחשבותינו וכל מה שבליבנו, ואם "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא" , א"כ מה איתנו שאנו לא כל-כך "צדיקים"? הרי אף אחד לא יעיז לגנוב או לרצוח לפני מצלמה במעגל סגור. אם כן, לכאורה, אם אדם

יתבונן בדבר השלישי בלבד, הרי זה מספיק כדי שלא לעשות עבירות, אז למה צריך גם להתבונן מאין באת ולאן אתה הולך?

בכדי לענות על השאלה הראשונה - למה נאמר לאן אתה הולך בלשון הווה, יש לשאול מעיין זה על משנה נוספת: "ר' טרפון אומר היום **קָצֵר** והמלאכה מרובה וכו' - למה נאמר היום קָצֵר ולא היום קָצַר? אלא שהכוונה שהיום הולך ומתקצר בכל רגע ורגע. כמו כן כך הכוונה גם במשנתנו - דע לאן אתה הולך, בלשון הווה, שבאמת בכל רגע ורגע אדם **הולך** לכיוון המוות.

כל אדם לפני שנולד נגזר עליו כמה זמן יחיה ומתי ימות (לפעמים אפשר לשנות את הגזירה ע"י מעשה מיוחד), למשל, תינוק שנולד וקצוב לו לחיות שמונים שנה, אז כשנולד יש לו שמונים שנה, כשהוא חוגג בר-מצווה נשארו לו ששים ושבע שנים וכו'... בכל רגע ורגע אדם מתרחק מיום לידתו ומתקרב ליום מותו, ואת הזמן שעובר לא ניתן להשיב, לכן על האדם להתבונן בכל רגע על חייו שלא יבזבז אותם בדברים של הבל, אלא בתורה, מצוות ומעשים טובים, שרק זה יבוא איתו לעולם האמת.

לכן התנא אומר הסתכל והתבונן, לאן אתה הולך? גם עכשיו בהווה, תסתכל על היום, האם ניצלת אותו כראוי? האם קיימת מצוות? כל רגע אתה מתקרב ליום המוות.

כעת נסביר מה זה **דין** ומה זה **חשבון**:

דין הוא מה ששואלים ודנים את האדם (לאחר פטירתו) על עצם המעשים, המצוות והעבירות שעשה בעצמו. כגון אם הניח תפילין, נתן צדקה, קרא תהלים או ח"ו עשה עבירות, ועל כל זה יקבל שכר ועונש.

אבל חשבון, זה מה שיצא מהמעשים שעשה, כגון, אם זכה שיש לו ילדים וחינך וגידל אותם לתורה ומצוות - המצוות שהם עושים נזקפות לזכותו (בלי לגרוע מחלקם), או אם הציל בחור מטביעה בנהר, ואח"כ אותו בחור התחתן והקים משפחה, בניו, נכדיו וצאצאיו עד סוף כל הדורות, יזַכו את המציל, ומלבד שלפי **הדין** זכה להציל נפש אחת מישראל, (ועל זה לכשלעצמו מגיע לו שכר עצום), **בחשבון** יחשבנו את כל המצוות של כל אותם הצאצאים של הניצול לזכותו של המציל (ולא לחינם אמרו חז"ל כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, כי האדם שניצל מביא ילדים וגם הם מביאים ילדים לעולם וכו').

ואם זכה שמישהו בזכותו יחזור בתשובה, ואותו חוזר בתשובה השיב רבים מעוון, הכל יזקף לזכותו של הראשון (וכן גם להיפך ח"ו, שאם גרם לכפירה כמו ירבעם בן נבט שחטא והחטיא את הרבים, הכל יחשב לרעתו).

ועל השאלה מדוע צריך להתבונן גם בשני הדברים הראשונים: מאין באת ולאן אתה הולך? ולא מספיק להתבונן רק על "דע לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון - התשובה לכך, שאם אדם לא יסתכל קודם שבא מטיפה סרוחה ושעתידים לאכול אותו התולעים בקבר, עלול לחשוב את עצמו למשהו, וממילא לא יעזור הדבר השלישי, שעתיד ליתן דין וחשבון לפני הקב"ה, שאם הוא מחשיב את עצמו, אינו מפחד מכלום וחושב שאפילו עם הקב"ה יוכל להסתדר. אבל אם מתבונן מאין בא ולאן הולך, מבין שהוא **כלום**, רק אז יוכל להתבונן בדבר השלישי שעתיד ליתן דין וחשבון לפני הקב"ה, אז גם יפחד ולא יעיז לעשות עבירה.

ויהי רצון שנזכה לעשות מעשים טובים, ולשוב בתשובה כדי להיות זכאים בדין. אמן כן יהי רצון. (עפ"י הספר זיכוי הרבים)

רבי אומר

נאמר במשנה (אבות ב', א'): רַבִּי אוֹמֵר, אֵיזוֹהִי דֶּרֶךְ יְשָׁרָה שֶׁיָּבוֹר לוֹ הָאָדָם, כֹּל שֶׁהִיא תִפְאֶרֶת לְעוֹשֶׂיהָ וְתִפְאֶרֶת לוֹ מִן הָאָדָם. וֶהֱוֵי זָהִיר בְּמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה, שֶׁאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל מִצְוֹת. וֶהֱוֵי מְחַשֵּׁב הֶפְסֵד מִצְוָה כְּנֶגֶד שְׂכָרָהּ, וּשְׂכַר עֲבֵרָה כְּנֶגֶד הֶפְסֵדָהּ. וְהִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְּבָרִים וְאִי אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה, דַּע מַה לְּמַעְלָה מִמְּךָּ, עַיִן רוֹאָה וְאׇזֶן שׁוֹמַעַת, וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִין.

א. בחלקה הראשון של המשנה נאמר, שהאדם צריך לברור לעצמו הנהגה שיהיה בה תפארת גם להקב"ה וגם לבריותיו, כלומר, שצריך להיות נוח בין לבורא עולם ובין לבריותיו.

ועל זה היו מרמזים הכרובים שהיו פורשי כנפיים למעלה- כנגד מצוות שבין אדם למקום. ופניהם איש אל אחיו כנגד מצוות שבין אדם לחבירו, ובאופן כזה היה נשמע הקול מבין הכרובים. לפני כל מצוה ומעשה שאדם עושה יחשוב אם זה לרצון ה', ומה אומרים על כך בשמיים, אם טוב- יעשה, ואם לא - ימנע. ומאידך גם כשעושה מצוות צריך להתחשב בבני אדם, שלא יעשה מצוות על חשבון אחרים. יש ההולך באשמורת לסליחות, ועל הדרך מרעיש ומעיר את בני ביתו ואת השכנים, ועל זה נאמר "אל תהי צדיק הרבה".

ב. המשך המשנה לכאורה קשה - מצד אחד נאמר: "אין אתה יודע מתן שכרן של מצוות", ומאידך גיסא: "הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה וכו'". אם השכר אינו ידוע, כיצד אפשר לחשב?, אפילו מנהל החשבונות הטוב ביותר, לא יוכל לחשב חשבונות אם חסרים לו נתונים.

נראה ליישב עפ"י מאמר מתוך הספר 'מכתב מאליהו':
אמרו חז"ל (קידושין לט:): שכר מצוה בהאי עלמא ליכא", כלומר, שלא משלמים לאדם שכר בעולם הזה בעבור המצוות שעשה, אלא רק בעולם הבא. עניין זה עמוק מאוד וראוי לביאור: נאמר במשנה: יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה". וקודם שנבאר מהי קורת רוח בעולם הבא, יש להבין מהו **כל** חיי העולם הזה.
ר' אליהו דסלר זצ"ל כתב שאם נקבץ אל תוך רגע אחד את כל הרגעים של הנאות, עונג ונחת שיש לאדם במשך כל ימי חייו, ונצרף לזה את כל רגעי האושר והנחת של כל בני דורו, על פני כדור הארץ במשך כל ימי חייהם, ואת כל זה נרכז ונכניס לתוך רגע אחד, וניתן הכל לאדם אחד, אין לשער את מדרגת האושר וההנאה אשר ירגיש אותו אדם באותו רגע, אך כל זה עדיין לא עונה להגדרה "כל חיי העולם הזה".
הכוונה של כל חיי העולם הזה, שנצרף את כל האושר שבכל הדורות מראשית הבריאה ועד סוף כל הדורות, הכל ממש, כל טוב העולם הזה בלא יוצא מן הכלל, והכל ינתן לאדם אחד, ברגע אחד ממש, א"כ אין אושר יתר על זה כלל, ואעפ"כ קורת רוח בעולם הבא גדול הימנו.
ומהי קורת רוח של עולם הבא?, קודם נבאר מהי קורת רוח בעולם הזה - למשל, סעודת שמחה גדולה בבית מלכים, שצולים שם בשר משובח, ויעבור עני ליד הארמון וירית את הריח הטוב, זוהי בחינת קורת רוח. וכן גם בעולם הבא, אם אדם איננו זוכה ממש לעולם הבא עצמו, אלא שרק מרשים לו לעבור מבחוץ, ולהינות רק מהריח הטוב של העולם הבא המוכן לצדיקים, אותה הנאה נקראת קורת רוח (מלשון ריח, ולא עולם הבא עצמו), וזהו השכר הקטן ביותר שקיים בעולם הבא, ובכל זאת אמרו חז"ל שכל חיי העולם הזה וכל תענוגותיו והאושר וההנאות שנכלול ונרכז מראשית הבריאה ועד סופה, עוד לא יגיעו אל קורת רוח כזה בעולם הבא.
וממילא עכשיו מובן למה שכר מצווה בהאי עלמא ליכא, והוא משום שאין שום מצווה, אפילו הקטנה ביותר, אשר לא יהיה שכרה יותר מכל מה שאפשר שימצא בעולם הזה כולו. ויהיה כתרגום המילים ממש: "בהאי עלמא ליכא" - אין בכל העולם כולו מה שאפשר להיות שכר מצווה.
איננו יודעים מהו השכר הניתן על קיום המצוות, ואיזו מצוה נחשבת קלה ואיזו חשובה. יתכן שברכת "בורא פרי העץ" על אכילת תפוח שווה בשמים יותר מקניית "כל נדרי" ביום הכיפורים, שרבים מוכנים לשלם אלפי שקלים כדי לזכות במצוה זו.

אבל אנו אכן יודעים שהמצוה הקלה ביותר, ערכה כה רב, עד שלא ניתן לשלם עליה בעולם הזה, כי כל העולם כולו לא יספיק עבור שכר מצוה, ולו הקלה ביותר. וא"כ נתון זה מספיק לנו כדי להבין שכדאי לרדוף אחר המצוות, ולא שווה להפסיד הזדמנות לקיים מצוה, ולו הקלה ביותר.

אלא שלפי זה יש לכאורה קושיא:

כתוב בספרים הקדושים: מדוע צדיק ורע לו, רשע וטוב לו?, צדיק ורע לו - בעולם הזה, כדי לקבל כאן בזה העולם עונש על עבירות שעשה (שהרי: "אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא" (קהלת ז', יח')) ובכך להגיע נקי לעולם הבא ולקבל שם את מלא השכר העצום המגיע לו. רשע וטוב לו - בעולם הזה, שמקבל שכרו המגיע לו על המצוות שעשה (שאפילו רשעים מלאים מצוות כרימון), כאן בזה העולם, כדי להאביד אותו מהעולם הבא.

ודבר זה רמוז בתהלים: "אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד. הכסיל לא מבין מדוע הרשעים פורחים ומצליחים (רשע וטוב לו), והתשובה לזה, שהצלחת הרשעים בעוה"ז הוא שעי"ז ישמדו לעד.

ולפי מה שנאמר לעיל שלא שייך לקבל שכר בעולם הזה וכו', קשה כיצד מקבלים הרשעים את כל שכרם בזה העולם, והרי כל העולם כולו אינו מספיק כדי לשלם על המצוה הקלה ביותר?

אפשר לתרץ על פי הסיפור הבא:

עני מרוד נכנס אל חדרו של הצדיק מאפטא. "רבנו", אמר בקול מתחנן, "עזור לי, ביתי היחידה עומדת לפני חתונה, ואין לאל ידי להשיאה!"

"מהו הסכום הדרוש?", שאל הרב.

"אלף רובל", ענה העני.

"וכמה כסף יש לך?" התעניין הרב.

"רובל אחד בלבד", השיב המסכן.

הרהר מעט הצדיק, ואז אמר: "לך לך לשלום, והעסק הראשון שהזדמן לך בדרך, אותו עליך לעשות, וה' יהיה בעזרך".

האיש האמין לדברי הרב ויצא מעודד. בדרכו חזרה עצר בפונדק על אם הדרך כדי לטעום משהו.

קבוצת סוחרים שהסבה על אחד השולחנות, משכה את תשומת ליבו. עד מברה הבחין כי הללו סוחרי יהלומים, המנהלים עתה מקח וממכר. מתוך סקרנות קם האיש וקרב אל החבורה כדי להתבונן ביהלומים מקרוב.

אחד הסוחרים הבחין בו ושאל: "מה אתה לוטש עיניים, אולי אתה רוצה לקנות יהלום?"
בהתחלה חשב להשיב בשלילה, אולם משנזכר בדברי הצדיק השיב בחיוב.
"כמה כסף יש לך?", שאל הסוחר.
"רובל אחד", השיב העני, תשובה שגררה פרצי צחוק אדירים מפי כל המסובים.
"רגע, יש לי הצעה גם עבור רובל אחד", אמר הסוחר. "אוכל למכור לך את חלקי לעולם הבא".
מיד הסכים העני, וביקש לערוך שטר מכירה כדת וכדין, כדי שהעסק יהיה שריר וקיים.
הסוחרים התמוגגו מנחת ומיהרו להביא עט ודף, חיש נכתב השטר כשבסופו חתימות העדים. העני מסר לסוחר את הרובל, וקיבל לידו את שטר המכירה.
לקול צחוקם של הסוחרים חזר האיש לשולחנו. באותו רגע נכנסה אשתו של הסוחר, תוך התעניינות מה פשר לשמחה הגדולה. כאשר הסוחר סיפר לאשתו איך הצליח למכור כלום, את העולם הבא שלו, לעני תמים תמורת רובל אחד, אשתו לא צחקה.
וכאשר הבחין הסוחר בהבעת פניה של אשתו, קפא צחוקו.
"מכרת את חלקך הזעום בעולם הבא בעבור בצע כסף?!... אתה כמו גוי!!!... איני רוצה להיות נשואה לגוי, אני רוצה להתגרש... עכשיו הולכים לרבנות!..."
"אבל..." גמגם הבעל, "זה היה בצחוק, רק מהתלה"
"לא!", צעקה האשה, "מכירה עם שטר ועדים אינה מהתלה, איבדת את חלקך לעולם הבא ואנחנו הולכים לרבנות תיכף ומיד!"
"רק רגע", אמר הבעל, בעודו חושב מה לעשות, "הקונה עדיין כאן, אוכל להחזיר לו את כספו ולבטל את המכירה".
כאשר הסוחר ביקש להחזיר את העניין לקדמותו, באומרו שהיה זה סתם מעשה לצון, טען העני שהוא התכוון לקניין במלוא הרצינות, והוא אינו מתכוון לחזור בו מהעסקה.
הסוחר מתוך יאוש הציע לעני כמה עשרות רובלים עבור השטר, אך העני השיב: "אשיב לך את שטר המכירה רק אם תתן לי אלף רובלים".
"אלף רובלים?!", הזדעק הסוחר, "כיצד אתה מעז לדרוש ממני סכום כזה תמורת גליון נייר עלוב?"
"אתה יכול להשאיר את הנייר העלוב בידי", ענה העני.
"בסדר, שהנייר ישאר בידך", אמר הסוחר, אך מיד שמע את אשתו צועקת: "אם כך נלך לרבנות להתגרש".
"איני יכול לשלם סכור כה גדול בעבור פיסת נייר עלובה", אמר הסוחר.

"ואני, איני יכולה לחיות עם גוי גמור", השיבה האשה, "או שתשלם לו, או שאנחנו הולכים להתגרש".
נפנה הסוחר אל היהודי וניסה להוריד את המחיר, אך העני עומד על שלו: "אלף רובל, ולא פרוטה אחת פחות, ותחליט מהר כי עלי ללכת".
חכך הסוחר בדעתו ולבסוף שלף את ארנקו והעניק לעני אלף רובלים. רק אז מסר העני לסוחר את שטר המכירה, תוך שהוא משבח את ה' ואת הצדיק מאפטא.
הסוחר ואשתו שאלו את העני לפשר הדבר, וזה סיפר להם את כל הסיפור.
האשה אמרה לבעלה שהיא רוצה ללכת אל הצדיק, ואכן בו ביום נסעה לשם.
כשנכנסה, אמרה לצדיק: "שמחה אני מאוד, שעל ידי נתגלגלה הזכות להושיע את היהודי הנצרך, אך רצוני לשאול את הרבי: האמנם חלקו של בעלי בעולם הבא שווה אלף רובלים?"
השיב הצדיק: "כאשר מכר בעלך את חלקו לעוה"ב ברובל אחד, לא היה חלק זה שווה אפילו רובל אחד. אך לאחר מכן, כשקנה את חלקו תמוקת אלף רובל, וסייע בכך ליהודי להשיא את בתו, חלקו לעוה"ב לא יסולא בפז".
אמר הרה"ג רא"ל שטיינמן שליט"א, שיסוד הוא ביהדות: אין ערכו של מעשה טוב נמדד, אלא כפי שמעריך אותו האדם עצמו. שכר המצוות נקבע על פי יחסו של האדם למצוה שעשה. אם הוא יודע ומכיר בערכה הנצחי, והיא שווה בעיניו יותר מיהלומים, אזי הוא יקבל שכרו בעולם האמת, משום שאכן אין בכל חפצי העולם הזה מספיק כדי להעניק לו את תמורתה. אך הרשעים שנזדמנה להם מצוה, אינם מאמינים בכוחה העצום, אלא מקיימים אותה כדי לזכות לכבוד, או משום אי נעימות וכדומה. לאנשים כאלו ניתן לשלם על מצווה במטבעות של כסף, כבוד והצלחה מפני שזה כל מה שהיא שווה בעיניהם.
ג. בחלקה האחרון של המשנה ישנה הצעה, איך להמנע מעבירות: "דַּע מַה לְּמַעְלָה מִמְּךָ, עַיִן רוֹאָה וְאׇזֶן שׁוֹמַעַת, וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִין". או במילים שלנו - הזהר, עוקבים אחריך ואתה מצולם במעגל סגור. אם גנב רוצה לשדוד סניף בנק, ולא רוצה שיתפסו אותו, יש לו שתי אפשרויות: או שהוא מנטרל את המצלמות, או שהוא בא מחופש באופן שלא יוכלו לזהות אותו.
אף אחד לא יעשה מעשה מביש או לא ראוי אם יודע שמצלמים אותו, ולבסוף תהיה הקרנה פומבית בפניו ובפני כל מכריו, כמו שממחיש הסיפור הבא (מתוך הספר עץ החיים):

זוג צעיר התחתן, בשעה טובה, נערכה חתונה מפוארת עם המון מוזמנים. אבי החתן הביא עמו לאולם עשרת אלפים שקלים כדי לשלם לבעל האולם ולתזמורת, והניח את הכסף בכיס מעילו.
במהלך השמחה, נקרא האב לבוא ולרקוד עם החתן. הוא פשט את מעילו והניחו על מסעד הכסא. השמחה הייתה גדולה, האב עם בנו רוקדים מפזזים ומכרכרים.
לאחר הריקודים הסוחפים חזר האב המאושר למקומו, לבש את מעילו ובעודו ממשש... הכסף נעלם!!!
החוויר האב, חש שעולמו חרב עליו. ביגונו, חשב לקרוא למשטרה ולערוך חיפוש בקהל, אך לבסוף החליט שלא להשבית את השמחה, 'האירוע עלה כל כך הרבה כסף, יעלה עוד עשרת אלפים שקלים', חשב, בניסיון לעודד את רוחו.
החתונה עברה, השמחה הסתיימה, הסרט והתמונות מוכנים, המשפחה המאושרת נקראה לבית המחותן כדי לצפות יחדיו, בפעם הראשונה, בסרט החתונה.
יושבים החתן והכלה, הורי החתן, הורי הכלה, האחים והאחיות, הדודים, הקרובים והילדים, וצופים בסרט שנערך במקצועיות ובטוב טעם:
"הנה החופה... הנה הקידושין, האוכל והריקודים, איזו שמחה... אילו צילומים יפים... "תראו, תראו את חני, תראו את מיכל תראו..."
"**איזה יופי!**"
המצלמה משוטטת לרגע על פני האולם, ואז, לא פחות ולא יותר, רואים איך אבי הכלה, מתגנב אל המעיל המיותם, מושיט את ידו ומוציא את הכסף מהכיס... מיד עצרו את הסרט, הדליקו את האור, והסתכלו עליו.
איזו בושה, איזו כלימה.
כמה היה נותן אבי הכלה כדי למחוק את הקטע מן הסרט!?
הנה, כולם יושבים ורואים כיצד נתן ידו בכיס מעילו של האחר, כיצד הוא חומק ומתגנב.
כמה היה נותן כדי לעצור את ההקרנה?
כאשר האדם נפטר מן העולם, ועולה לפני בית דין של מעלה, מראים לו ולכל קרוביו שכבר נפטרו, את כל מה שעבר עליו במשך כל חייו (כמו בסרט) והוא לא יכול להכחיש, והבושה גדולה. אם היה יודע זאת היה מתנהג אחרת, לכן המשנה מיידעת אותנו: דַּע מַה לְּמַעְלָה מִמְּךָ, עַיִן רוֹאָה וְאׇזֶן שׁוֹמַעַת, וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִין.

תכלית בריאת האדם

כתוב במשנה (אבות ד', כב'): "עַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה מֵת, וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן, לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא".

בספר "מסילת ישרים" כותב הרמח"ל שלא יתכן שהאדם נברא עבור מצבו בעולם הזה, כי מי באמת שמח ושלו ממש בעולם הזה? למי אין צרות וחולאים ומכאובים וטרדות? רק מיעוט האנשים מוצאים בעולם הנאות ושלוה אמיתית. ועוד שאם תכלית בריאת האדם היתה לצורך העולם הזה, לא היה צריך לנשמה כה חשובה, עליונה וקדושה, לכן הנשמה אינה מוצאת שום נחת רוח בכל עינוגי העולם. והוכיח ממשנתנו: "על כרחך אתה נוצר ועל כרחך אתה נולד" - כי אין הנשמה אוהבת העולם הזה כלל, אלא אדרבה מואסת בו. וכתב שבריאתו של האדם עבור מצבו בעולם הבא, ובאמצעות מצוות ומעשים טובים שיעשה בזה העולם, יזכה לשכר עצום בעולם הבא.

ולכאורה קשה, איך מוכיח הרמח"ל מתחילת המשנה שלא טוב לנשמה בזה העולם, והרי מהסוף משמע להיפך, שנאמר: "ועל כרחך אתה מת", משמע שהנשמה אינה רוצה לעזוב, וא"כ בעולם הזה יותר טוב.

התשובה היא שלפני שהאדם בא לעולם הזה, הרי שם (בעולם הנשמות) יותר טוב, אבל כשכבר בא, אזי אולי פה יותר טוב, כי מי יודע איזה משפט צפוי לו בעולם הבא. ולכן לאחר שאמר התנא במשנה "על כרחך אתה מת", אמר "על כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה". כלומר, למה בעל כרחך אתה מת, והנשמה אינה רוצה לעזוב, מפני שבעל כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון, ומי יודע אם תצא זכאי בדין. ומפני שכל אדם סופו למות, ולא ידע האדם את עתו, לכן בעולם הזה צריך לעמול ולעשות כל מה שאפשר כדי שיצא זכאי בדינו בעולם הבא, ויזכה לשכר עצום מעבר לכל דמיון. נמצא שבודאי תכלית בריאת האדם בעולם הזה היא רק לצורך מצבו בעולם הבא, ואילולי זה, טוב היה לו שלא נברא.

ויהי רצון שנזכה לעסוק בתורה ובמצוות, ונזכה להגיע זכאים לדין בעולם הבא, ויתקיים בנו הכתוב: "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך", כמו שדרשו חז"ל: "שתהא יציאתך מן העולם כביאתך לעולם, מה ביאתך לעולם בלא חטא, אף יציאתך מן העולם בלא חטא". (עפ"י הספר "זכרון הדסה")

הספד שרה (לא להתחרט על המצוות)

בפרשת חיי שרה כתוב:

"וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ".
המילה לבכֹתה כתובה באות כף' זעירא (קטנה), ונשאלת השאלה מדוע זה כך?
ועוד קשה, מדוע כתוב קודם "לספֹד לשרה" ורק אח"כ "ולבכֹתה", והרי הבכי קודם להספד, וכן כתוב בגמרא: "שלושה ימים לבכי ושבעה להספד"?!
ראיתי שמבארים עפ"י מה שכתוב במדרש: לאחר העקידה בא השטן לשרה ואמר לה: "שרה, לא שמעת מה נעשה בעולם?", אמרה לו: "לאו", אמר לה: "לקח אישך הזקן לנער ליצחק והקריבו לעולה. והנער בוכה ומיילל שלא יכול להנצל". מיד התחילה בוכה וכו', פרחה נשמתה ומתה. בא אברהם אבינו, מצאה שמתה, שנאמר: "ויבוא אברהם לספוד לשרה ולבכותה", מהיכן בא? מהר המוריה.
והמדרש, לכאורה, אינו מובן, שהרי גם השטן הינו שלוחו של ה', ותפקידו הוא להעמיד את האדם בנסיון, וכתוב בזוהר שגם רצונו של השטן שהאדם יעמוד בנסיון, ויעשה רצון ה'. וא"כ לכאורה, אינו מובן מה רצה השטן משרה לאחר מעשה העקידה?
אם לנקום באברהם לאחר שעמד בנסיון העקידה, הרי השטן הינו מלאך, ואצל מלאך לא שייכת מידת הנקמה, ועוד גם השטן רצה שאברהם אבינו ע"ה יעמוד בנסיון, וא"כ קשה מדוע השטן הבעית את שרה וגרם למותה?
אפשר ליישב עפ"י דברי הגמרא: "ואפילו רשע גמור כל ימיו ועשה תשובה באחרונה, אין מזכירין לו שוב רשעו, שנאמר: "ורשעת הרשע לא יכשל בה ביום שובו מרשעו". וכתב הרמב"ם: "ומה היא התשובה, הוא שיעזוב החוטא חטאו, ויסירו ממחשבתו, ויגמור בליבו שלא יעשהו עוד, שנאמר: "יעזוב רשע דרכו". וכן **יתנחם** (יתחרט) על שעבר, שנאמר: "כי אחרי שובי ניחמתי". ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם".
כלומר כאשר אדם שב בתשובה ומתחרט חרטה אמיתית על העבירות שעשה, עבירותיו נמחקים. וכן גם להיפך, שהרמב"ם כתב: "כל מי שניחם על המצוות שעשה, ותהה על הזכויות, ואמר בליבו מה הועלתי בעשייתן, הלואי לא עשיתי אותן. הרי זה איבד את כולן, ואין מזכירין לו שום זכות בעולם, שנאמר: "וצדקת הצדיק לא תצילנו ביום רשעו", אין זה אלא בתוהה על הראשונות". מקורו מהגמרא שם, ורש"י פירש: תוהה על הראשונות- מתחרט על כל טובות שעשה.
כלומר, אם אדם התחרט על מצוה שעשה, נחשב כאילו שלא עשאה, ולכן אם ע"י קיום מצוה כלשהי בא אדם לידי בזיון או הפסד ממון וכד', עליו לדעת שמעמידים אותו

עכשיו בנסיון, שכך דרכו של יצר הרע, שכאשר אינו מצליח למנוע את קיום המצוה, הוא מנסה לגרום לאדם להתחרט אח"כ על המעשה הטוב שעשה, וע"י כך יפסיד שכרו. נמצא לפי זה שעושי מצוות עומדים בפני שני נסיונות, האחד, קודם העשיה, שאז בא השטן ומנסה בכל מני דרכים למנוע את עצם קיום המצוה. והנסיון השני, לאחר שגבר על יצרו ועשה המצוה, גם אז בא השטן לגרום שיתחרט ויעקור ע"י זה את המצוה למפרע. לכן תיקנו לנו חז"ל בברכה שלאחר קריאת שמע של ערבית נוסח: "והסר השטן מלפנינו ומאחרינו". מלפנינו- לפני עשיית המצוה (שלא יבוא השטן וימנע מאיתנו לעשותה). ומאחרינו- לאחר קיום המצוה (שלא יגרום לנו להתחרט על מעשה המצוה).

גם בעקידת יצחק אנו מוצאים את שני הנסיונות האלה. בדרך לעקידה, הרבה השטן בנסיונות לעכב את אברהם ויצחק בדרכם, ולמנוע את עמידת אברהם בנסיון הגדול הזה. כשראה שהדבר לא עלה בידו, פנה אל הדרך השניה וניסה להביא את אברהם לידי חרטה, ואז זכות העקידה תעלם למפרע. בטוח היה השטן שאם ימית את שרה, בגלל העקידה , יתחרט אברהם על שעמד בנסיון העקידה ויתהה על הראשונות. אך אברהם עמד גם בנסיון הזה, הוא הלך לספוד את שרה, כלומר את מעשיה הטובים, **ולמעט בבכי**, שבכה רק על זה ששרה אשתו נפטרה, ולא על עצם העקידה. לכן כתבה התורה ולבכותה בכף' זעירא - כדי לרמוז שלא התחרט על מעשה העקידה.

ובזה מתורצת גם הקושיה השניה- מדוע קדם ההספד לבכי?, שההספד, שהוא סיפור מעשיה הטובים היה עיקר ולא הבכי. ודרך התורה לנקוט את הדבר החשוב תחילה. ומה שבכה, היה על עצם מיתתה של שרה אימנו שהיתה צדיקה ובעלת מעשים טובים, ולא על מעשה העקידה.

ויש ללמוד מכל האמור, כמה עלינו להזהר בקיום המצוות, שלא להצטער על המעשים הטובים שעשינו. גם אם לכאורה נגרם מכך הפסד. כגון, שנותן צדקה לקבצן ברחוב, ואח"כ מגלה שאין לו מספיק כסף לאוטובוס, עליו לשמוח במצוה שקיים ולא להתחרט, ויאמין שממצוה לא מפסידים ושהכל לטובה. (ילקוט לקח טוב)

חשיבות קיום המצוות

כתוב בגמרא: "אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן כל העושה מצוה אחת בעולם הזה מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא שנאמר: והלך לפניך צדקך. וכל העובר עבירה אחת בעוה"ז מלפפתו והולכת לפניו ליום הדין שנאמר: ילפתו ארחות דרכם יעלו בתוהו ויאבדו, רבי אליעזר אומר קשורה בו ככלב".

המהרש"א כתב: "מהידוע כי מעשה האדם מוליד מלאכים כפי מעשיו, הן לטובה, הן לרעה... כי העושה מצוה יהיה הולך בשמחה ואין צריכה המצוה, אלא להקדים לפניו להראות לו את הדרך לשם. אבל העושה עבירה, צריך מי שמוליכו לכורכו וללפפו, כי אינו הולך לשם מרצונו, כדרך שמוליכים לגרדום, שמוליכין אותו שלא לרצונו, אלא בעל כורחו".

ועוד נאמר במדרש: "שלושה אוהבים יש לו לאדם בחייו, ואלו הן: בניו ובני ביתו, ממונו ומעשיו הטובים. בשעת פטירתו מן העולם הוא מכניס לבניו ולבני ביתו ואומר להם: "בבקשה מכם הצילוני מדין המוות הרע הזה", והן משיבין אותו ואומרים לו: "הלא שמעת שאין שלטון ביום המוות?". כשהוא רואה כך, מכניס את ממונו ואומר לו: "הרבה טרחתי עליך לילה ויום, בבקשה ממך, פדני מן המוות הזה והצילני". והוא משיבו: "והלא שמעת, לֹא יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה". אח"כ מכניס מעשיו הטובים ואומר להם: "בואו והצילוני מן המוות הזה והתחזקו עמי ואל תניחוני לצאת מן העולם, שעדיין יש לכם תוחלת עלי אם אנצל". והם אומרים לו: "לך לשלום, עד שלא תלך לשם אנו מקדימים אותך, שנאמר והלך לפניך צדקך, וכבוד ה' יאספך".

מה שחשוב בעולם הבא זה תורה ומצוות ומעשים טובים. אבל שם, בעולם הבא, כבר לא ניתן לקיים מצוות, שנאמר "במתים חופשי", שהמתים חופשיים מקיום המצוות. לכן צריך האדם להשתדל מאוד, בזמן היותו בעולם הזה, לרדוף אחר המצוות ולברוח מן העבירות.

ועל זה אמרו חז"ל: "היום לעשותם ומחר לקבל שכרם", **היום** - העולם הזה. **מחר** - העולם הבא, שיקבל שכר על מה שעשה.

מסופר על שתי מדינות שנלחמו זו בזו במשך שנים רבות ללא הכרעה. יום אחד הכריז המלך של אחת המדינות, שמי שימצא דרך לשים קץ למלחמה ארוכת השנים והעקובה מדם, נתון תנתן לו אפשרות להיכנס חמש דקות לאוצרות המלך, ולקחת ככל אשר יוכל שאת. ואכן ביום מן הימים נמצא אדם שהשכיל למצוא דרך כיצד לסיים את המלחמה, לשמחת המלך וכל העם. כפי שהובטח נקבע לו תאריך שבו יבוא לבית המלך ויקבל את הפרס הגדול.

בהתקרב היום המיועד התלבט המלך היאך לקיים את הבטחתו. מצד אחד נחרד לנוכח העובדה שבפרק הזמן שישהה האיש בין אוצרותיו יוכל לרוקן את כל בית אוצרותיו, ומה שאספו ואצרו אבות אבותיו. ומאידך אם לא יעמוד בהבטחתו אין לך בזיון גדול מזה.

קם אחד היועצים ואמר: "אדוני המלך, איעצך עצה, כיצד תוכל לעמוד בדבריך ובכל זאת לא יגרם שום נזק לאוצרותיך. יודע אני, שהאיש הזוכה אוהב מאוד לשמוע מוזיקה. על כן, ביום המיועד תעמיד קונצרט חזנות עם טובי הפייטנים והנגנים בעולם בפתח בית האוצר, ואין ספק שקולם הערב של הפייטנים יסיח את דעתו של האיש למשך חמש הדקות הגורליות וממילא לא יספיק לקחת הרבה". הדבר מצא חן בעיני המלך.

ביום המיוחל לבש האיש בגדי עשירים וכן הלביש את כל משפחתו אף שהפרוטה לא היתה מצויה בכיסו, בכ"ז לקח הכל באשראי, הזמין לביתו כרכרה הדורה ונסע עם משפחתו לארמון המלך, בני המשפחה ליווהו עד פתח בית האוצר ובקוצר רוח ציפו לרגע המיוחל בו תפתח הדלת ויצא משם כאיש העשיר בעולם.

כאשר נפתחה דלת בית האוצר, הופתע האיש לראות תזמורת ענקית ובה טובי הפייטנים בעולם. אילו ניגונים נפלאים, שובי לב ונפש, מעין עולם הבא. נעצר האיש, כולו נפעם מהשירים. וכך חלפו הדקות, מייד חזר והתעשת, אמר לעצמו: "אל תשכח לשם מה באת לכאן". אך גערה זו לא הועילה הרבה משום שבאותה שנייה השתלבו עוד כלי נגינה בשירה שובת לב. הקול היה כה מתוק ונפלא עד שכאשר נזכר לגשת למלאכתו, לפתה יד חזקה בצווארו ומשכה אותו החוצה, "זמנך תם" הודיע לו קול נעלם. "צא החוצה". מיואש מדוכא ומאוכזב ניעור האיש בחוץ מחלומו. כל ימי חייו יסר את עצמו על שהלך שולל אחרי מתיקות הנגינה ושכח את יעודו ותפקידו, בזה החמיץ הזדמנות גדולה להתעשר עושר רב.

הנמשל ברור ומובן: ימי שנותינו בעולם הזה נחשבים כחמש דקות ואף פחות מכך לעומת עולם הנצח עולם הבא, ובמשך החיים משמיע יצר הרע באוזנינו מנגינות ערבות ושאר אמצעים של הסחת הדעת, וכל מיני פיתויים והבלים ובלבד להטות את האדם מעיקר תפקידו בעולם הזה. פעמים שאדם מתעורר ונזכר לשם מה בא לכאן, אולם פעמים שאין אדם מתעורר כלל מהמנגינה הנפלאה שבאמצעותה מצליח היצר "להרדים" אותו. על האדם להשתדל תמיד ובכל רגע לעורר לעצמו ולהיות איש "נבון וחכם" ולאגור תורה ומצוות ברוב עוז ותעצומות.

גרביים של מיליונר

אצל יהודי, מיליונר, מארה"ב התגלה גידול ממאיר. לטענת הפרופסור היה כבר מאוחר, בשלב הזה אין מה לעשות, לא נותר לו זמן רב לחיות. לפתע הכל השתנה, החיים נראו אחרת, המצב הלך והתדרדר.

אסף הוא את כל בני משפחתו, שסירבו לקבל את הבשורה המרה, ואמר: "בקשה לי אליכם, יהיה מה שיהיה, **אין אדם יודע את יומו**, כלום אינו צפוי. מונחות על שולחני שתי מעטפות, את המעטפה הראשונה, אני מבקש, שתפתחו ותקראו בבית ההספדים לפני הקבורה. את המעטפה השניה לפתוח רק ביום האזכרה, ביום השלושים. זו בקשתי, זו צוואתי".

חלפו כמה שבועות קשים, והוא החזיר את נשמתו לבורא.

אסון כבד נפל על המשפחה כולה, רבים ליוהו בדרכו האחרונה, מכובדים, גבירים, עסקנים, רבנים, ועוד הרבה אח"מים.

ושם, בבית ההספדים, אחרי הדרשות וההספדים, עומד הבן הבכור, והמעטפה הראשונה נפתחת. כולם קשובים, כולם דרוכים. מה הוא כתב? מה ביקש?

וכך היה כתוב:

"**אני מבקש שתקברו אותי עם הגרביים**!!!"

כולם היו המומים.

"מה הבעיה, גרביים?!, תקברו אותו עם גרביים", אומר הבן הבכור.

מסתכל ונבוך איש החברא-קדישא. "אי אפשר", הוא אומר בעדינות.

"מה הכוונה אי אפשר?!, זו בקשתו האחרונה!" מתעקש הבן.

"כן, אבל לא ניתן"..., מגמגם איש החברא קדישא.

"מה הבעיה, בסך הכל גרביים", חוזר הבן.

לחשושים, דעות ופלפולים בין הקהל הרב...

"נו, באמת, מה הבעיה?!... מה כבר מבקש המת?... איפה כבוד המת?... מה כבר ביקש?... נו, באמת, ההלכות האלו... וכו'..."

האישה בוכה, הילדים בוכים, הקהל בויכוח, והמת - ממתין.

הרבנים מתערבים - "**אי אפשר**, זו ההלכה!" נפסק לקבור בלי גרביים.

עצבות, מרירות, תסכול וגם אי הבנה בדרכו האחרונה של המת.

גבשושי החול ממלאים את הקבר הפתוח, ואפילו בקשתו האחרונה לא התמלאה.

המעטפה השנייה בהמתנה ליום השלושים, האזכרה.

הוזמן הקייטרינג הטוב ביותר, הוזמנו נואמים, דרשנים, משפחה, חברים, קרובים וידידים לחלוק כבוד למת, ומעל לכל- הסקרנות: מה נכתב במעטפה השניה?

והנה פותח הבן ומקריא:

אני יודע שקברתם אותי בלי גרביים!

רק רציתי להראות לכם שלמרות כל הכסף שהיה לי, כל הכבוד שנחלתי, וכל העוצמה שצברתי, לא יכולתי לקחת איתי אפילו זוג גרביים!

שקט, דממה. כמה נכון.

"לְפִי שֶׁבְּשָׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם אֵין מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם, לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת, אֶלָּא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבַד, שֶׁנֶּאֱמַר: "בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ, בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמר עָלֶיךָ, וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ". "בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ" בָּעוֹלָם הַזֶּה; "בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמר עָלֶיךָ" בַּקֶּבֶר; "וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ" לָעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן כָּתוּב בְּסֵפֶר תְּהִלִּים עַל יְדֵי דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: "טוֹב-לִי תוֹרַת-פִּיךָ, מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף"; וְאוֹמֵר: "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, נְאֻם ה' צְבָאוֹת". (אבות ו', ט') (מתוך הספר עץ החיים)

סוף דבר

לאחר שראינו בהוכחות ברורות שיש בורא לעולם, עלינו להבין שיש מטרה בבריאה... מדענים (עפ"י משל ששמעתי בשם הרב מרדכי ארם צובא) לחקר ההתנהגות האינטלקטואלית עשו ניסוי בקרב שני שבטים פרימיטיביים באפריקה. הם החליטו להכניס מקרר אמריקאי משוכלל למרכז הכפר, באישון לילה, ולצפות מרחוק באמצעות מצלמות נסתרות כיצד יגיבו הילידים המקומיים לנוכח הממצא החדש.

בשבט "קוקו לוקו" השכים קום אחד הילידים כדי להוציא את הכלב לטיול, בדרך הוא ראה עב"מ (עצם בלתי מזוהה), תיבה ענקית בצבע חום, עשויה מחומר בלתי מזוהה. הוא בודק בעיניו, וכלבו מרחרח ובודק באפו, ממשש, מנסה להזיז ולבסוף מגיע למסקנה שבתוך התיבה מונח משהו חשוב וכבד (כנראה מתנה משמיים בגלל שאנחנו, בני שבט "קוקו לוקו" מאוד נחמדים).

הוא קורא לראש השבט המכובד, בעל הנוצה האדומה והעצם באף. ראש השבט בודק את הממצא לעיני עשרות סקרנים (ולעיני המדענים שנמצאים הרחק משם ורואים הכל דרך מסך ענק). הוא מקיש על הקופסא, מבקש שיביאו לו סכין גדולה, ומצליח לפתוח את האריזה לקול מחיאות כפיים סוערות. לעיני כולם נגלה חפץ מלבני גדול. ראש השבט מסתובב סביב החפץ, בוחן ומתבונן, הוא מושך בחוזקה באחת הבליטות, ולפתע נפתחת הדלת, ושוב - מחיאות כפים סוערות מצד הקהל.

הם רואים בפנים מדפים ומגירה, ראש השבט פותח את המגירה ומוציא משם חוברת, הוא מדפדף, מעביר לידי נתיניו וכולם נהנים מאוד מהתמונות המדויקות.

ראש השבט חושב: "מה אפשר לעשות במתנה, מעניין למה זה משמש, מה התועלת"?

ואז עולה במוחו רעיון גאוני, במקום שכל החפצים והבגדים שלו יהיו מפוזרים על רצפת הצריף, אפשר לסדרם על המדפים, איזה רעיון נפלא... ושוב מחיאות כפים סוערות, כמה חכם ראש השבט...

בשבט "בונה בטטה", הסיפור חזר על עצמו, גם שם ראש השבט פתח את האריזה לקול מחיאות כפים. אולם לאחר שמצא את החוברת הוא החל להתבונן ולחשוב, הוא סקר את החלקים והשווה אותם למה שמצויר בחוברת. הוא ראה חוט חשמל, והבין שזה צריך להתחבר לחורים בקיר. הוא קדח חורים בקיר הצריף, הכניס את התקע וכלום לא קרה.

הוא הבין שמשהו אמור להתרחש כאשר מכניסים את התקע, ואם לא קורה כלום, סימן שהחורים שעשה בקיר אינם מתאימים. הוא הבין שהוא לא מבין, ולכן שלח שני נציגים עם החוברת לעיירה הרחוקה, אולי שם הם מבינים. בעיירה שלחו את הנציגים לעיר הגדולה, שם הסבירו להם על המצאת החשמל...

בסופו של דבר הם חזרו לכפר עם טכנאי וגנרטור שחיבר את המקרר לחשמל. ראש השבט הבין שהמקרר שומר על טריות המזון, אפשר לקרר או להקפיא ומעתה לא צריך לצוד בכל יום.

למעשה, שני המנהיגים הפיקו תועלת מהמוצר, רק השאלה מי השתמש במוצר לפי התכלית שלשמה הוא נוצר. ברור הדבר, שההנאה והתועלת הגדולה ביותר מכל מוצר, כאשר משתמשים בו לפי הוראות היצרן ולצורך התכלית, אף אחד לא קונה יאכטה כדי להשתמש בה כבמחסן.

בורא העולם, ברא אותנו ואת העולם, ויש תכלית לבריאה, אם לא ננצל את מתנת החיים ונשתמש בעולם לפי התכלית הרי שזה פספוס, כמו אותו אדם שחי עשרות שנים בעוני מזעזע, ובגיל 85 פתאום נודע לו שמחפשים אותו כבר 50 שנה, כי מגיעה לו ירושה גדולה מדוד עשיר בחו"ל.

על כל אחד מאיתנו לעצור ולשאול: מה התכלית שלי?, מהיכן באתי?, מהי מטרת חיי?, לאן אני הולך?, האם אין שאלות אלו דורשות חשיבה? אנו כל הזמן אומרים שמחשבה לפני מעשה חוסכת טעויות מבישות אח"כ. האם על שאלת השאלות על מהות חיינו אין צורך להקדיש מחשבה (כדי לחסוך טעויות אח"כ)?

אדם שמתעלם משאלות אלו ומתכחש לצורך להישיר את מבטו אל המציאות, יום אחד הוא מגלה שהחטיא את המטרה שלשמה הוא הגיע לעולם, אלא שאז כבר מאוחר מדי.

התכלית היא לעשות כמה שיותר מצוות ומעשים טובים, ולהתרחק מעבירות וממעשים רעים, ובכך להגיע לאושר האמיתי וההנאה המכסימלית, שזה בעולם הבא לאחר פטירת האדם.

כבר הוכחנו בהוכחות ברורות שהתורה היא אלוקית (נבואות שהתגשמו, ארכיאולוגיה, דילוגי תורה, ידיעות מדעיות), לא יתכן שנכתבה בידי בשר ודם. בורא העולם, שיצר את כל הבריאה הנפלאה, הוא זה שנתן לנו תורה. אנו צריכים להתייחס לתורה כאל הוראות יצרן. בכל מוצר, היצרן מכיר יותר טוב מכולם את המוצר שלו. אם כתוב בהוראות היצרן, שאין לחשוף את המוצר לשמש, ואין להרטיב במים, ולא לבדוק את עמידות המוצר עם פטיש 5 ק"ג, אין מה להתחכם.

כך גם בהוראות היצרן של בורא העולם והאדם, יש בתורה מצוות עשה ומצוות לא תעשה, ואם עוברים עליהם, הרי שזה מזיק למוצר שנקרא אדם ומזיק גם לעולם, גם אם אין הדבר נראה לעין.

מי שחושב שמה שנכתב בחוברת זו (שזה מעט מן המעט) אינו מוכרח, אפשר לסתור ויש עוד על מה להתווכח, מוזמן להמשיך ולבדוק ולחפש אחר האמת. אלא שהוא דומה לאותם נערים שהתווכחו עם חברם שחזר בתשובה, אם יש בורא לעולם. לאחר ויכוח של שעות כאשר עדיין לא השתכנעו צעק הבחור: "ריבונו של עולם תוכיח להם שאתה קיים". לפתע כיסו עננים את השמים, החלה סופת ברקים, ברק פגע בענף מהעץ שהיה לידם. העץ עלה בלהבות והעננים התפזרו. הבחורים טענו שאין זו הוכחה, כי בהתאם למפה הסינופטית, אם יש שקע ברומטרי באנטרקטיקה, תיתכן סופת ברקים של ארבע דקות בארץ ישראל באמצע הקיץ.

הבחור צעק: "ריבונו של עולם, תראה להם משהו שאין עליו עוררין". לפתע פתחה האדמה את פיה, היתה רעידת אדמה עצומה, ביניהם נפער חריץ בעומק של עשרות מטרים, ולאחר דקה הכל חזר לקדמותו כפי שהיה. הבחורים אמרו שאכן זו הוכחה טובה, אבל אין זה נחשב, שהרי במדינה דמוקרטית הולכים אחר הרוב, ואתם (אתה ואלוקים) רק שניים ואנחנו שלושה...

מי שחושב שהדברים המובאים בחוברת הם אכן נכונים: יש בורא לעולם, התורה היא מסמך אלוקי משמיים, ומה שכתוב בה, הכל אמת, ויש תכלית שלשמה באנו לעולם. כדאי גם שיקדיש מחשבה נוספת, האם לא כדאי לי להשתנות וללכת לפי מה שכתוב בתורה?

בזמן שרותי הצבאי, היה לנו מ"פ אתיאיסט, שהרבה להתווכח בעקשנות מרובה עם "הדתיים של הבסיס". לבסוף הסכים ללכת לסמינר של ערכים. לאחר שחזר שאלתי אותו: "נו, איך היה?"

הוא אמר שהוא הופתע לטובה ומאוד נהנה. אמנם הוא בא כדי "להתנגח ולהחזיר שם את הרבנים בשאלה", אבל לא היתה לו שאלה שלא היתה להם עליה תשובה שסיפקה אותו (היו לו הרבה שאלות, והוא היה מאוד עקשן, והם ישבו ודיברו אל תוך הלילה לאחר ההרצאות).

הוא אמר שהם הוכיחו לו באופן ברור ומוחלט, באופן רציונאלי, שהתורה אמת ויש בורא לעולם, ואין על זה מקום לויכוח, ומעכשיו הוא אפילו מפסיק לצחוק על הדתיים... שאלתי אותו: "ומה הלאה?"

והוא אמר לי: "שמע, הכל אמת, אתם צודקים, אבל מכאן ועד להשתנות הדרך עוד ארוכה... אני לא מסוגל..."

לעומתו, הרב אורי זוהר (מי שהיה השחקן "אורי זוהר" האגדי), סיפר באחת מהרצאותיו, שלאחר שהוכיחו לו בהוכחות ברורות שאכן יש בורא לעולם והתורה אמת, הוא היה בקונפליקט עצמי עצום, מצד אחד הדתיים צודקים, יש תורה אלוקית והמציאות מחייבת, ומצד שני - "מה, אני "אורי זוהר" אהיה דתי כמו ה"דוסים"?!

בסופו של דבר הוא החליט שהוא עושה את המינימום שהוא יכול: לשמור כשרות, להניח תפילין להתפלל , לא לנסוע בשבת... (וכל פעם הוסיף עוד דבר קטן שהוא יכול לעשות). (בפעם הראשונה שהוא התפלל, הוא עמד מול המראה עם טלית ותפילין, ראה למולו יהודי והתחיל לבכות מהתרגשות).

בשלב מסויים הוא יצא החוצה עם כיפה שחורה גדולה. כולם הסתכלו עליו ופשוט צחקו, גם הוא צחק. שאלו אותו אורי זוהר מה קרה לך?, הוא אמר: "ראיתם מה זה, הדתיים האלה, הם שילמו לי 5000$ כדי שאלך חודש עם כיפה על הראש". אמרו לו: "בשביל 5000$ אני מוכן ללכת עם שטריימל..., ואני מוכן לגדל פאות, בשביל 5000$". הוא אמר להם בשביל 5000$ כן, ובשביל עולם הבא לא?!

מי לדעתכם צודק המ"פ או "אורי זוהר"?

אם הגעת להכרת האמת, לך איתה עד הסוף, על אף הקשיים: העליות והמורדות, החברה והמשפחה והנסיונות. ואז תזכה לברכות עצומות כמו שמבטיח לנו הבורא בתורה: "וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם, וּנְתָנְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ. וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ, כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וכו'..."

כדאי גם לשמוע לעצת החכם מכל אדם (קהלת יב): "וּזְכֹר אֶת בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין לִי בָהֶם חֵפֶץ... סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם. כִּי אֶת כָּל מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְּמִשְׁפָּט עַל כָּל נֶעְלָם... ".